

ЗАКОН О УГОСТИТЕЉСТВУ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

1. Предмет уређења

Члан 1.

Овим законом уређују се услови и начин обављања угоститељске делатности, обављање угоститељске делатности у објектима наутичког туризма и објектима ловног туризма, боравишна такса и пенали, као и друга питања од значаја за њихов развој и унапређење.

2. Појмови

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) *индивидуални лежај* јесте постеља или кревет који је намењен за коришћење једне особе;

2) *категоризација* је поступак утврђивања постигнутих стандарда у погледу уређења, опреме и услуге у угоститељском објекту за смештај, објекту ловног туризма и наутичког туризма, на основу кога се објекти исте врсте рангирају у различите категорије, у зависности од нивоа постигнутих стандарда;

3) *корисник услуге* је физичко лице које као потрошач, за сопствене потребе, користи угоститељске услуге у угоститељском објекту, објекту наутичког или ловног туризма;

4) *кућа, апартман и соба* су засебни објекти у којима се пружају угоститељске услуге у домаћој радности;

5) *ловнотуристичка делатност* јесте пружање услуга прихвата и смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака у објектима ловног туризма, као и пружање других услуга за потребе ловног туризма;

6) *наутичкотуристичка делатност* јесте пружање угоститељских услуга у објектима наутичког туризма, као и пружање других услуга за потребе наутичког туризма;

7) *норматив хране и напитака* је унапред утврђена врста и количина намирница или напитака у свежем стању потребна за припремање одређеног јела, односно напитка према прописаном рецепту, који се продаје по јединственој цени;

8) *норматив пића* је унапред утврђена врста и количина пића, које се продаје по јединственој цени;

9) *одговарајући регистар* је регистар у којем се региструју привредна друштва и предузетници и регистар у којем се региструју удружења које води Агенција за привредне регистре и регистар у којем се региструју друга правна лица који води надлежни суд;

10) *покретни угоститељски објекат* је објекат који се премешта из једног места у друго сопственим погоном или вучом и испуњава прописане минимално-техничке, санитарно-хигијенске и здравствене услове за пружање угоститељских услуга, у коме се припрема и услужује храна у амбалажи за једнократну употребу, услужује храна у оригиналном паковању припремљена на другом месту, односно услужују пића и напаци у амбалажи за једнократну употребу или у оригиналној амбалажи;

11) *продаја угоститељских и других услуга* подразумева непосредну продају, нуђење, као и све друге активности понуде, оглашавања, маркетинга, промоције и сл. које за крајњи резултат имају продају те услуге;

12) *сеоско туристичко домаћинство* је објекат или група објеката у којем се пружају услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака или само услуге смештаја, који се налази у руралном (сеоском) окружењу са елементима локалног обележја и наслеђа;

13) *смештајна јединица* јесте опремљен простор, односно скуп опремљених просторија у саставу угоститељског објекта за смештај или као засебан угоститељски објекат, која се ставља на располагање кориснику;

14) *стандарди* јесу услови и мерила у погледу уређења и опремљености објекта, квалитета пружања услуга и претежног садржаја услуга и одржавања објекта;

15) *трансфер* је превоз корисника услуга смештаја који се реализује на краћој релацији искључиво на дестинацији, односно локалу;

16) *угоститељ* јесте привредно друштво, друго правно лице, предузетник и физичко лице које обавља угоститељску делатност под условима прописаним овим законом;

17) *угоститељска делатност* јесте пружање услуга смештаја, припремање и услуживање хране, пића и напитака, као и припремање и достављање хране корисницима за потрошњу на другом месту;

18) *угоститељски објекат* јесте функционално повезан, посебно уређен и опремљен простор који испуњава прописане минимално-техничке и санитарно-хигијенске услове за пружање угоститељских услуга, односно за обављање угоститељске делатности;

19) *угоститељски објекат у домаћој радиности* је објекат у којем се пружају услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака или само услуге смештаја у објектима врсте: кућа, апартман и соба;

20) *централни информациони систем у области угоститељства и туризма* (Е- туриста) јесте јединствен и централизован електронски информациони систем, који садржи све релевантне податке о пружаоцима услуга смештаја и објектима за смештај, преко кога се врши њихова евиденција и уносе други подаци проистекли из обављања угоститељске, наутичке и ловнотуристичке, односно туристичке делатности или услуга у туризму.

II. УГОСТИТЕЉСКА ДЕЛАТНОСТ

Члан 3.

Угоститељска делатност јесте пружање услуга смештаја, припремање и услуживање хране, пића и напитака, као и припремање и достављање хране корисницима за потрошњу на другом месту, коју угоститељ обавља у угоститељском објекту, ван угоститељског објекта и покретном угоститељском објекту, у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Угоститељска делатност обавља се у објекту, односно простору који испуњава прописане минимално-техничке и санитарно-хигијенске услове, односно стандарде за обављање предметне делатности.

На обављање угоститељске делатности на делу простора који истовремено представља заштићено културно добро, односно заштићено подручје, примењују се прописи којима се уређује заштита културних добара и прописи којима се уређује заштита природе.

Члан 4.

Делатност из члана 3. став 1. овог закона може да обавља привредно друштво, друго правно лице и предузетник, ако је регистровано у одговарајућем регистру.

Поједине угоститељске услуге може пружати и физичко лице, под условима прописаним овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Удружење које обавља делатност из члана 3. став 1. овог закона дужно је да ту делатност упише у одговарајући регистар.

Предузетник не може да обавља делатност из члана 3. став 1. овог закона у периоду прекида обављања делатности.

Предузетник не може да отпочне са обављањем делатности из члана 3. став 1. овог закона пре датума назначеног као почетак обављања делатности, који је наведен у решењу Агенције за привредне регистре.

Члан 5.

Ако лице из члана 4. став 1. овог закона обавља угоститељску делатност у седишту, али не као претежну делатност, дужно је да за ту делатност региструје огранак, односно издвојено место, који се региструје у одговарајућем регистру.

Ако лице из члана 4. став 1. овог закона обавља угоститељску делатност ван седишта, дужно је да за ту делатност у сваком простору, односно месту пословања региструје огранак, односно издвојено место ван седишта, који се региструје у одговарајућем регистру.

Изузетно, угоститељ који повремено обавља угоститељску делатност на начин прописан чланом 17. став 7. овог закона није у обавези да за тај простор у коме обавља делатност региструје огранак, односно издвојено место ван седишта.

Члан 6.

Пословно име, фирма и други назив, назив огранка, издвојено место или одговарајућа организациона јединица као и ознака пружаоца угоститељских услуга не може да садржи речи које указују на врсту угоститељског објекта који се категорише, осим када је категоризација већ извршена, нити више од једне врсте угоститељског објекта.

1. Обавезе угоститеља

Члан 7.

Угоститељ је дужан да:

1) на улазу у угоститељски објекат видно истакне пословно име, седиште, матични број, а на улазу у огранак, односно издвојено место, пословно име, седиште, матични број и назив или ознаку огранка, односно издвојеног места;

2) на улазу у угоститељски објекат видно истакне назив угоститељског објекта и врсту угоститељског објекта, према претежној врсти услуга које се у њему пружају;

3) на улазу у угоститељски објекат видно истакне прописано радно време и да га се у свом пословању придржава;

4) се евидентира у Регистру туризма у складу са законом којим се уређује област туризма;

5) сваку промену регистрованог податка о седишту и огранку, односно издвојеном месту пријави одговарајућем регистру у року од седам дана;

6) на улазу у категорисани угоститељски објекат видно истакне ознаку категорије, односно посебног стандарда који се у њему пружа, утврђену решењем министра, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе;

7) у угоститељском објекту одржава простор, просторије и опрему и пружа услуге према прописаним минимално-техничким и санитарно-хигијенским условима, као и стандарде за врсту објекта у којој обавља делатност и за категорију која му је одређена решењем министра, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе;

8) у угоститељском објекту обавља угоститељску делатност на прописан начин и према прописаним условима;

9) у писаном, говорном, визуелном или електронском обавештавању тачно користи врсту, а код објеката из члана 18. ст. 1, 2. и 4. овог закона категорију угоститељског објекта која му је одређена решењем министра, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе;

10) да на истинит, јасан, разумљив и необмањујући начин обавештава кориснике услуга о услузи коју пружа, у погледу врсте, начина пружања услуге, назначене цене и др;

11) истакне цене смештаја и других услуга и износ боравишне таксе на рецепцији и у свакој смештајној јединици на јасан и лако уочљив начин;

12) истакне цене хране, пића и напитака у ценовницима који морају бити доступни корисницима услуга у довољном броју примерака на сваком месту где се корисници услужују, односно да цене истакне на јасан и лако уочљив начин;

13) се придржава истакнутих, односно на другом месту објављених цена;

14) за сваку пружену услугу изда прописан рачун;

15) утврди и обезбеди норматив хране, пића и напитака које припрема и услужује и на захтев корисника услуга омогући увид у те нормативе, као и да услуге пружа у одговарајућој количини према тим нормативима;

16) обезбеди норматив хране коју услужује, а која је на другом месту припремљена и на захтев корисника услуга омогући увид у тај норматив, као и да услуге пружа у одговарајућој количини према том нормативу;

17) уноси податке о кориснику услуге смештаја дневно и уредно на прописан начин;

18) утврди кућни ред у свим објектима за смештај и истакне га на рецепцији, а изводе из кућног реда истакне, односно обезбеди у свим смештајним јединицама;

19) у угоститељском објекту кориснику услуге омогући подношење реклаamacије;

20) пружање угоститељске услуге не условљава пружањем друге услуге, односно неким другим условом који је корисник услуга дужан да испуни;

21) за угоститељски објекат испуни услове прописане актом јединице локалне самоуправе из члана 26. став 4. овог закона, у погледу уређаја и

опреме за одвођење дима, паре и мириса и других непријатних емисија, ради спречавања њиховог ширења у околину;

22) за угоститељски објект у којем се емитује музика или изводи забавни програм, испуни услове прописане актом јединице локалне самоуправе из члана 26. став 4. овог закона у погледу уређења и опремања, ради обезбеђења заштите од буке;

23) за угоститељски објект који се налази у стамбеној згради испуни техничке и друге услове, као и да обавља угоститељску делатност на начин прописан актом јединице локалне самоуправе из члана 26. став 4. овог закона;

24) обавља делатност са пажњом доброг привредника.

Подаци из става 1. тачка 17) овог члана, за домаће држављане нарочито садрже: име и презиме; дан, месец и годину рођења и адресу становања.

Подаци из става 1. тачка 17) овог члана, за стране држављане нарочито садрже: име и презиме; дан, месец и годину рођења; држављанство; врсту, број и датум издавања стране путне исправе.

Угоститељ који није регистрован код Агенције за привредне регистре је дужан да промену регистрованог податка из става 1. тачка 5) овог члана пријави и Регистру туризма.

Начин подношења рекламације, поступање по поднетој рекламацији и др. угоститељ води у складу са прописима којима се уређује област заштите потрошача.

Када угоститељ послује у објекту који је заштићено културно добро, податке из става 1. тач. 1) - 3) овог члана може поставити унутар објекта или на неком другом прикладном месту, у складу са законом којим се уређује заштита културних добара.

Члан 8.

Угоститељ је дужан да све информације, којима обавештава кориснике услуга о услузи коју пружа, у погледу врсте, начина пружања услуге и др. буду на српском језику.

Информације из става 1. овог члана могу бити и на страном језику.

Члан 9.

Угоститељ је дужан да у периоду од две године чува сву документацију у вези са унетим подацима о корисницима услуге смештаја, поднетим рекламацијама, закљученим уговорима и др.

Документација из става 1. овог члана може се чувати на трајном носачу записа.

Члан 10.

Угоститељ који пружа угоститељску услугу смештаја може искључиво за потребе корисника услуге смештаја, на његов захтев, да пружи, односно обезбеди и додатну услугу као што је трансфер, куповина карата или улазница, резервација ресторана и сл.

Члан 11.

Угоститељ може да понуди кориснику услуге смештаја осигурање од последица незгоде за време боравка у угоститељском објекту за смештај уз напомену да исто није обавезујуће.

У случају из става 1. овог члана угоститељ је дужан да кориснику услуге да информацију о условима и цени осигурања.

Угоститељ који закључи полису осигурања од корисника услуге смештаја не може да наплати износ премије осигурања увећан за износ провизије.

Угоститељ је дужан да у случају из ст. 1 - 3. овог члана поступи сагласно одредбама закона којима се уређује осигурање.

2. Евидентирање угоститеља и угоститељских објеката

Члан 12.

Угоститељ који пружа услуге смештаја у некатегорисаном угоститељском објекту дужан је да пре отпочињања обављања делатности, на прописан начин поднесе пријаву јединици локалне самоуправе на чијој територији се објект налази.

Ако лице из става 1. овог члана престане да обављања делатност дужан је да о томе обавести јединицу локалне самоуправе на чијој територији се објект налази.

Члан 13.

Министарство надлежно за послове туризма (у даљем тексту: Министарство) на прописан начин води евиденцију угоститеља и угоститељских објеката из члана 18. ст. 1. и 2. и члана 27. овог закона.

Јединица локалне самоуправе на прописан начин води евиденцију угоститеља и угоститељских објеката из члана 12. и члана 18. став 4. овог закона, као поверен посао.

Сваку промену података, који се евидентирају код Министарства, односно јединице локалне самоуправе угоститељ је дужан да пријави у року од седам дана.

Јединица локалне самоуправе је дужна да квартално или на захтев Министарства у року од 15 дана у електронској форми достави Министарству податке из евиденције угоститељских објеката коју води.

Министарство, односно јединица локалне самоуправе су дужни да Регистру туризма квартално достављају евиденцију из ст. 1. и 2. овог члана.

Министарство, односно јединица локалне самоуправе могу део евиденције угоститеља и угоститељских објеката из ст. 1. и 2. овог члана да учине јавно доступном, објављивањем на сајту Министарства, односно јединице локалне самоуправе.

Евиденција угоститеља и угоститељских објеката из члана 18. став 4. овог закона може да садржи податке о физичком лицу које пружа угоститељске услуге, и то: име и презиме; јединствен матични број грађана, дан, месец и година рођења и адреса становања.

3. Централни информациони систем у области угоститељства и туризма

Члан 14.

Министарство је дужно да у централни информациони систем у области угоститељства и туризма (у даљем тексту: централни информациони систем) унесе податке о објектима из члана 18. ст. 1. и 2. и чл. 27, 47. и 60. овог закона, као и податке о угоститељу, односно пружаоцу услуге смештаја.

Министарство је дужно да угоститељу, односно пружаоцу услуге смештаја из става 1. овог члана учини доступним приступ централном информационом систему.

Јединица локалне самоуправе је дужна да у централни информациони систем унесе податке о објектима из члана 12, члана 18. став 4. и чл. 42. и 56. овог закона, као и податке о угоститељу, односно пружаоцу услуге смештаја.

Јединица локалне самоуправе је дужна да угоститељу, односно пружаоцу услуге смештаја у објектима из става 3. овог члана учини доступним приступ централном информационом систему.

Члан 15.

Угоститељ који пружа услугу смештаја је дужан да преко централног информационог система, на прописан начин, уноси податке о кориснику услуге смештаја.

Подаци из става 1. овог члана, за домаће држављане нарочито садрже: име и презиме; дан, месец и годину рођења и адресу становања.

Подаци из става 1. овог члана, за стране држављане нарочито садрже: име и презиме; дан, месец и годину рођења; држављанство; врсту, број и датум издавања стране путне исправе.

Податке из ст. 2. и 3. овог члана угоститељ уноси преко централног информационог система на основу података из личне карте, путне исправе или друге јавне исправе са фотографијом.

Угоститељ који пружа услугу смештаја је дужан да обезбеди интернет везу за приступ централном информационом систему.

Угоститељ који пружа услуге смештаја може у централни информациони систем да уноси и додатне податке о карактеристикама угоститељског објекта за смештај, понуди, специфичностима и др.

Угоститељ који пружа услуге смештаја дужан је да у централни информациони систем уноси и друге прописане податке на прописан начин.

Подаци из ст. 1, 2, 3, 4, 6. и 7. овог члана морају да буду истинити.

Одредбе овог члана односе се и на здравствене установе из члана 27. овог закона, као и на пружаоца услуга смештаја у објекту наутичког и ловног туризма.

Члан 16.

Министар надлежан за послове туризма (у даљем тексту: министар) уз сагласност министра надлежног за унутрашње послове прописује начин уношења, рада, вођења и коришћења централног информационог система као и његову садржину и врсту података.

Министар прописује садржину и начин подношења пријаве из чл. 12, 42. и 56. овог закона, као и садржину и начин вођења евиденције објекта за смештај.

4. Врсте угоститељских објеката

Члан 17.

Према врсти угоститељских услуга које се у објекту пружају, угоститељски објекти могу бити:

- 1) угоститељски објекат за смештај;

2) угоститељски објекат за исхрану, пиће и напитке.

У угоститељском објекту за смештај пружају се услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака, друге услуге уобичајене у угоститељству или само услуге смештаја.

Врсте угоститељског објекта за смештај су: хотел и подврсте хотела, мотел, туристичко насеље и подврста туристичког насеља, пансион, камп, кампиралиште, хостел, преноћиште, коначиште, ботел, кућа, апартман, соба, сеоско туристичко домаћинство, ловачка вила, ловачки дом, ловачка кућа и ловачка колиба, као и други објекти за пружање услуга смештаја.

У угоститељском објекту за исхрану, пиће и напитке, припремају се и услужују топла и хладна јела и напаци, точе и служе алкохолна и безалкохолна пића.

Врсте угоститељског објекта за исхрану, пиће и напитке су ресторан, таверна, кафана, бар, пицерија, грил, печењара, пивница, коноба, чарда, крчма, гостионица, кафе-посластичарница, бифе, бистро, палачинкарница, објекат брзе хране, кетеринг објекат, паб, кафе и други објекти.

Угоститељска делатност може се обављати и у покретном угоститељском објекту, под условима и на начин прописан овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Угоститељска делатност може се обављати повремено на сајмовима, вашарима, пригодним прославама и на другим јавним манифестацијама, а најдуже 30 дана под условима и на начин прописан овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

5. Категоризација угоститељских објеката

Члан 18.

Угоститељски објекти за смештај врсте хотел, мотел, туристичко насеље, пансион и камп категоришу се у складу са стандардима прописаним за поједине врсте тих објеката.

Угоститељски објекат за смештај врсте хотел и туристичко насеље може се разврстати у подврсту, а угоститељски објекат врсте хотел може се разврстати и по посебним стандардима за специјализацију.

У угоститељском објекту за смештај врсте хотел, мотел, туристичко насеље и пансион и подврсте гарни хотел и апарт хотел могу бити и делови објекта у власништву других правних и физичких лица, који као смештајне јединице, односно други садржаји угоститељског објекта, функционално (организационо и техничко-технолошки) чине саставни део угоститељског објекта.

Угоститељски објекти за смештај врсте кућа, апартман, соба и сеоско туристичко домаћинство категоришу се у складу са стандардима прописаним за поједине врсте тих објеката.

Угоститељ је дужан да пре отпочињања обављања угоститељске делатности у угоститељском објекту из ст. 1, 2. и 4. овог члана прибави решење о категоризацији.

Члан 19.

Угоститељ подноси Министарству захтев за одређивање категорије угоститељског објекта из члана 18. ст. 1. и 2. овог закона.

У случају из члана 18. став 3. овог закона, приликом подношења захтева за одређивање категорије, угоститељ доставља уговор о управљању којим се регулишу међусобна права и обавезе.

Захтев из става 1. овог члана угоститељ подноси преко централног информационог система.

Испуњеност прописаних услова за одређивање категорије угоститељског објекта за смештај из члана 18. ст. 1. и 2. овог закона, увиђајем на лицу места проверава комисија за категоризацију угоститељског објекта коју образује министар.

Комисија за категоризацију угоститељског објекта сачињава записник о свом раду и тај записник доставља министру са предлогом за одређивање категорије.

Одређивање категорије угоститељског објекта из члана 18. ст. 1. и 2. овог закона врши се решењем које доноси министар и важи три године од дана достављања решења подносиоцу захтева.

Решење из става 6. овог члана садржи и податке о броју и структури смештајних јединица, и укупним смештајним капацитетима.

Решење из става 6. овог члана коначно је и доставља се Регистру туризма ради евидентирања.

Члан 20.

Угоститељ подноси надлежном органу јединице локалне самоуправе захтев за одређивање категорије угоститељског објекта из члана 18. став 4. овог закона.

Захтев из става 1. овог члана угоститељ подноси преко централног информационог система.

Захтев из става 1. овог члана угоститељ подноси за сваки објекат посебно (кућа, апартман, соба или сеоско туристичко домаћинство).

Испуњеност прописаних услова за одређивање категорије угоститељског објекта за смештај из члана 18. став 4. овог закона увиђајем на лицу места проверава комисија за категоризацију угоститељског објекта коју образује надлежни орган јединице локалне самоуправе.

Одређивање категорије угоститељског објекта из члана 18. став 4. овог закона врши се, решењем које доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе и важи три године од дана достављања решења подносиоцу захтева.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе решењем одлучује по поднетом захтеву појединачно за сваки објекат.

Решење из става 5. овог члана садржи и податке о броју индивидуланих лежаја, односно врсти лежаја.

Решење из става 5. овог члана садржи све релевантне податке из члана 32. овог закона.

Против решења из става 5. овог члана може се у року од 15 дана од дана достављања решења изјавити жалба министру.

Послове из ст. 4. и 5. овог члана надлежни орган јединице локалне самоуправе обавља као поверени посао.

Члан 21.

Захтев из члана 19. став 1. и члана 20. став 1. овог закона мора да садржи истините податке.

Трошкове поступка одређивања категорије угоститељског објекта сноси угоститељ.

Члан 22.

Ако у року важења решења из члана 19. став 6. и члана 20. став 5. овог закона дође до промене угоститеља, нови угоститељ је дужан да пре почетка рада у том објекту прибави ново решење којим се објекат категориче.

Ако у року важења решења из члана 19. став 6. и члана 20. став 5. овог закона објекат престане да испуњава прописане стандарде за категорију која му је одређена угоститељ је дужан да поднесе захтев за одређивање категорије у нижу категорију.

На захтев угоститеља доноси се решење о промени категорије када објекат испуни прописане стандарде за вишу категорију.

Промена категорије угоститељског објекта за смештај врши се на начин и по поступку прописаном за одређивање категорије.

6. Престанак важења решења о одређивању категорије угоститељског објекта**Члан 23.**

Решење којим се угоститељски објекат за смештај категориче престаје да важи:

- 1) истеком рока за који је донето;
- 2) доношењем решења о промени категорије;
- 3) губитком категорије;
- 4) на захтев угоститеља;
- 5) ако дође до промене угоститеља;

6) престанком привредног друштва, другог правног лица или предузетника, услед кога се то правно лице или предузетник брише из одговарајућег регистра.

У случају из става 1. тач. 1), 3), 4), 5) и 6) овог члана Регистратор туризма брише угоститељски објекат из евиденције категорисаних објеката у Регистру туризма, а у случају из става 1. тачка 2) овог члана евидентира промену категорије угоститељског објекта.

Евидентирање из става 2. овог члана Регистратор туризма врши по службеној дужности у случајевима из става 1. тач. 1) и 6) овог члана, по обавештењу Министарства или надлежног органа јединице локалне самоуправе у случајевима из става 1. тач. 2), 3) и 5) овог члана, а на захтев угоститеља у случају из става 1. тачка 4) овог члана.

Члан 24.

Министар прописује стандарде за категоризацију угоститељских објеката из члана 18. ст. 1, 2. и 4. овог закона, који нарочито садрже: стандарде за поједине врсте тих објеката; посебне стандарде; категорије и начин стицања и промене категорије угоститељског објекта, као начин и услове под којима се обавља угоститељска делатност.

Ради провере квалитета пружања услуга у објектима из члана 18. ст. 1. и 2. овог закона, пословно удружење угоститеља може да одреди тајног госта.

Лице из става 3. овог члана, сачињава извештај са стручним мишљењем који може да достави Министарству.

7. Кадровска оспособљеност

Члан 25.

Угоститељи који обављају делатност у угоститељским објектима из члана 18. ст 1. и 2. овог закона, морају да имају руководиоца објекта који је запослен код угоститеља.

Руководилац објекта у угоститељском објекту врсте хотел, подврсте хотела, мотел и туристичко насеље мора да има најмање вишу стручну спрему, односно стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању од три године туристичког, економског или другог друштвеног смера, активно знање једног страног језика и три године радног искуства у угоститељству.

Руководилац објекта у угоститељском објекту врсте пансион и камп мора да има најмање средњу стручну спрему, знање једног страног језика и годину дана радног искуства у угоститељству.

Ако угоститељ, као предузетник лично води пословање угоститељског објекта из става 1. овог члана он мора да испуњава услове прописане за руководиоца угоститељског објекта.

У угоститељском објекту врсте хотел, подврсте хотела и мотел мора да буде запослено и најмање једно лице са средњом стручном спремом угоститељског усмерења.

8. Посебни услови за угоститељске објекте

Члан 26.

Јединица локалне самоуправе може посебним актом ближе да уреди услове за уређење и опремање угоститељског објекта у зависности од начина услуживања и врсте услуга које се претежно пружају у угоститељском објекту, а који се односе на уређење и опремање уређајима за одвођење дима, паре и мириса, као и других непријатних емисија.

Јединица локалне самоуправе може посебним актом ближе да уреди услове за уређење и опремање угоститељског објекта у којима се емитује музика или изводи забавни програм, а којима се обезбеђује заштита од буке.

Јединица локалне самоуправе може посебним актом ближе да уреди техничке и друге услове у угоститељском објекту, који се налази у стамбеној згради, као и начин обављања угоститељске делатности, у зависности од начина услуживања и врсте услуга које се претежно пружају у том угоститељском објекту.

Јединица локалне самоуправе доноси посебан акт из ст. 1 - 3. овог члана, ако је организовала обављање послова инспекцијског надзора преко овлашћених инспектора, на начин прописан овим законом.

Јединица локалне самоуправе дужна је да пре објављивања посебног акта из ст. 1 - 3. овог члана прибави мишљење Министарства.

Члан 27.

Здравствене установе које пружају услуге својим корисницима у објектима у којима се организује боравак и пружају услуге превенције, лечења и рехабилитације, могу пружати и услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака трећим лицима, на начин прописан овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Ако су субјекти из става 1. овог члана буџетски корисници, за пружање услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака трећим лицима дужни су да прибаве одобрење министра.

Субјекти из ст. 1. и 2. овог члана услуге трећим лицима могу да пружају ако испуњавају минимално - техничке, економске, тржишне и друге услове.

Одобрење из става 2. овог члана даје се решењем са роком важења од три године.

Решење из става 4. овог члана је коначно и доставља се ради евидентирања у Регистру туризма.

Влада ближе прописује услове из става 3. овог члана.

Министарство води евиденцију здравствених установа из става 2. овог члана.

Члан 28.

Правно лице које има одмаралишта, домове или друге објекте за пружање услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака својим запосленима, исте услуге може пружати и трећим лицима на начин прописан овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Члан 29.

Не сматра се обављањем угоститељске делатности:

1) пружање услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака запосленима и корисницима у одмаралиштима, установама друштвене бриге о деци, старим лицима, ученицима и студентима, здравственим, социјалним, образовно-васпитним и другим сличним установама, ако услуге пружају лица запослена у тим установама;

2) пружање услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака запосленима у сопственим просторијама у току процеса рада у привредним субјектима, установама, државним органима и другим организацијама, ако услуге пружају лица запослена у тим привредним субјектима, установама, органима и организацијама.

Објекти, односно просторије, уређаји и опрема, као и лица која пружају услуге из става 1. овог члана, морају испуњавати санитарно-хигијенске и здравствене услове прописане за угоститељски објекат, у делу објекта у коме се те услуге пружају.

9. Угоститељске услуге у угоститељским објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству

Члан 30.

Угоститељ може да пружа угоститељске услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака у угоститељском објекту домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства.

У оквиру сеоског туристичког домаћинства угоститељ може да пружа угоститељске услуге смештаја на отвореном у привремено постављеној опреми за камповање.

Физичко лице може да пружа угоститељске услуге из става 1. овог члана у објектима смештајних капацитета до 30 индивидуалних лежајева, за највише 30 корисника услуга.

Индивидуални лежај из става 3. овог члана намењен је за једну особу.

Изузетно од става 4. овог члана, ако лежај по својим димензијама може бити намењен за две особе, сматраће се за два индивидуална лежаја.

Изузетно од става 1. овог члана физичко лице у угоститељском објекту домаће радиности може да пружа само угоститељске услуге смештаја.

Физичко лице у угоститељском објекту сеоског туристичког домаћинства услугу припремања и услуживања хране, пића и напитака може да пружа само кориснику услуге коме пружа услугу смештаја.

Услуге из става 7. овог члана физичко лице пружа од намирница, пића и напитака засноване на производима које је претежно сам произвео.

Изузетно, физичко лице у објекту сеоског туристичког домаћинства може да пружа угоститељске услуге из става 7. овог члана и организованог туристичког групи до 50 путника која не користи услуге смештаја.

Физичко лице може у оквиру сеоског туристичког домаћинства да пружа угоститељске услуге смештаја на отвореном у привремено постављеној опреми за камповање, до 20 камп парцела, за највише 30 корисника услуга.

Простор на отвореном у привремено постављеној опреми за камповање из ст. 2. и 10. овог члана мора да испуњава прописане минимално-техничке и санитарно-хигијенске услове.

Члан 31.

Угоститељ пре почетка обављања делатности у угоститељском објекту домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства прибавља решење којим се тај објекат категорише.

Угоститељ из става 1. овог члана дужан је да угоститељску делатност обавља на прописан начин и према прописаним условима, у складу са одредбама овог закона.

Изузетно од члана 7. став 1. тач. 1) - 3) овог закона физичко лице као угоститељ дужан је да на улазу у објекат видно истакне своје име и презиме, као и контакт телефон.

Изузетно од члана 7. став 1. тачка 11) овог закона физичко лице као угоститељ није дужан да истакне износ боравишне таксе.

Члан 32.

Физичко лице које пружа угоститељске услуге у угоститељском објекту домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства мора бити власник, односно сувласник тог смештајног објекта.

Физичко лице које у оквиру сеоског туристичког домаћинства пружа угоститељске услуге смештаја на отвореном мора бити власник, односно сувласник тог земљишта.

У случају да угоститељске услуге у угоститељском објекту домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства пружа лице које је сувласник тог

смештајног објекта, дужно је да пре отпочињања делатности прибави писану сагласност другог сувласника.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана угоститељске услуге може да пружа и члан породичног домаћинства власника, односно сувласника, уз њихову писану сагласност.

Сагласност из ст. 3. и 4. овог члана мора бити оверена код јавног бележника.

Чланом породичног домаћинства из става 4. овог члана сматра се брачни друг, деца рођена у браку, ван брака или усвојена, браћа и сестре, родитељи брачних другова и унучад, а која лица са власником, односно сувласником станују у истом стану, односно стамбеном објекту.

Члан 33.

Физичко лице може непосредно да пружа угоститељске услуге, односно да врши продају смештајних капацитета у угоститељском објекту домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства.

Изузетно физичко лице може да врши продају смештајних капацитета у угоститељском објекту домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства преко посредника.

У случају из става 2. овог члана физичко лице и посредник закључују уговор који нарочито садржи: име и презиме физичког лица, његову адресу, број и датум издавања решења о категоризацији, назив органа који је издао решење, рок важења решења, податке о врсти смештајног објекта и податке о броју индивидуланих лежаја, односно врсти лежаја.

Физичко лице које пружа угоститељске услуге у угоститељском објекту домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства мора да испуњава здравствене услове и редовно обавља здравствене прегледе у складу са законом којим се уређује здравствена заштита.

Члан 34.

Физичко лице, у случају из члана 33. став 1. овог закона за пружене угоститељске услуге из члана 30. овог закона издаје посебан рачун.

Рачун из става 1. овог члана садржи редни број, име и презиме физичког лица, његову адресу, врсту, категорију и адресу угоститељског објекта, име и презиме корисника услуге, податке о продајној цени са спецификацијом пружених услуга, као и датум издавања рачуна.

Рачун из става 1. овог члана се сачињава у два примерка, од којих се један уручује кориснику услуге, а други задржава физичко лице, које је издало рачун.

Физичко лице је дужно да на дневном нивоу води евиденцију издатих рачуна, по начелима уредности и тачности, на начин који не дозвољава брисање или измену унетих података, тако да се по хронолошком реду омогућава увид у издате рачуне.

Физичко лице је дужно да евиденцију издатих рачуна из става 4. овог члана чува две године.

На рачун из става 1. овог члана не примењују се одредбе члана 70. став 5. овог закона.

Члан 35.

Давање у закуп куће, стана, апартмана, собе, лежаја или другог простора који је намењен за смештај од стране правног лица, предузетника или физичког лица у периоду до 30 дана сматра се пружањем угоститељске услуге смештаја.

У случају из става 1. овог члана правно лице, предузетник или физичко лице је дужно да услугу смештаја, пружа на начин прописан овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Члан 36.

Министар ближе прописује услове и начин обављања угоститељске делатности, начин пружања угоститељских услуга, разврставање угоститељских објеката, минимално-техничке услове за уређење и опремање угоститељских објеката у зависности од начина услуживања и врсте услуга које се претежно пружају у угоститељском објекту и ван угоститељског објекта, у покретном објекту, у домаћој радиности и у сеоском туристичком домаћинству.

Министар надлежан за послове здравља ближе прописује санитарно-хигијенске услове за уређење и опремање угоститељских објеката у зависности од начина услуживања и врсте услуга које се претежно пружају у угоститељском објекту и ван угоститељског објекта, у покретном објекту и домаћој радиности и сеоском туристичком домаћинству, као и за уређење и опремање угоститељског објекта и пружање услуга за особе са инвалидитетом.

Министар ближе прописује услове и начин обављања угоститељске делатности, као и начин пружања угоститељских услуга у објектима домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства.

**III. УГОСТИТЕЉСКА ДЕЛАТНОСТ У ОБЈЕКТИМА
НАУТИЧКОГ ТУРИЗМА****Члан 37.**

Наутикотуристичка делатност пружања угоститељских услуга у објектима наутичког туризма, као и пружање других услуга за потребе наутичког туризма, обавља се у складу са прописима донетим на основу овог закона, као и закона којим се уређује пловидба и луке на унутрашњим водама.

Услуге из става 1. овог члана обављају се у објектима, односно простору који испуњава прописане минимално-техничке и санитарно-хигијенске услове, односно стандарде за обављање наутикотуристичке делатности (у даљем тексту: објекти наутичког туризма), као и посебне техничке карактеристике, уређене прописима којима се уређује пловидба и луке на унутрашњим водама.

На обављање наутикотуристичке делатности на делу простора који истовремено представља подручје заштићеног подручја примењују се прописи којима се уређује заштита природе.

Члан 38.

Делатност из члана 37. става 1. овог закона може да обавља привредно друштво, друго правно лице или предузетник ако је регистровано у одговарајућем регистру.

Удружење које обавља делатност из члана 37. става 1. овог закона дужно је да ту делатност упише у одговарајући регистар.

Предузетник не може да обавља делатност из члана 37. става 1. овог закона у периоду прекида обављања делатности.

Предузетник не може да отпочне са обављањем делатности из члана 37. став 1. овог закона пре датума назначеног као почетак обављања делатности, који је наведен у решењу Агенције за привредне регистре.

Делатност из члана 37. става 1. овог закона у прихватном објекту наутичког туризма може да обавља привредно друштво или друго правно лице.

Члан 39.

Ако лице из члана 38. става 1. овог закона обавља наутикотуристичку делатност у седишту, али не као претежну делатност, дужно је да за ту делатност региструје огранак, односно издвојено место, који се региструје у одговарајућем регистру.

Ако лице из члана 38. става 1. овог закона обавља наутикотуристичку делатност ван седишта, дужно је да за ту делатност у сваком простору, односно месту пословања региструје огранак, односно издвојено место ван седишта, који се региструје у одговарајућем регистру.

Изузетно за пловило које се користи за наутички туризам, региструје се огранак, односно издвојено место према уписнику у који је пловило уписано.

Члан 40.

На пословно име, фирму и други назив, назив огранка, издвојеног места или одговарајуће организационе јединице, као и ознаку пружаоца наутикотуристичких услуга сходно се примењују одредбе члана 6. овог закона.

1. Обавезе пружаоца наутикотуристичких услуга

Члан 41.

Пружалац наутикотуристичких услуга који обавља наутикотуристичку делатност дужан је да:

1) на улазу у објекат наутичког туризма видно истакне пословно име, седиште, матични број, а на улазу у огранак, односно издвојено место, пословно име, седиште, матични број и назив или ознаку огранка, односно издвојеног места;

2) на улазу у објекат наутичког туризма видно истакне назив објекта и врсту објекта наутичког туризма, према претежној врсти услуга које се у њему пружају;

3) на улазу у објекат наутичког туризма видно истакне радно време и да га се у свом пословању придржава;

4) се евидентира у Регистру туризма у складу са законом којим се уређује област туризма;

5) сваку промену регистрованог податка о седишту и огранку, односно издвојеном месту пријави одговарајућем регистру у року од седам дана;

6) на улазу у марину видно истакне ознаку категорије марине, утврђену решењем министра;

7) за пловило које се користи за наутички туризам поседује важеће бродско сведочанство, односно сведочанство о способности брода за пловидбу издату од стране надлежног органа у складу са законом којим се уређују пловидба и луке на унутрашњим водама;

8) у прихватном објекту наутичког туризма одржава простор, просторије и опрему и пружа услуге према прописаним минимално-техничким

условима, као и стандардима за врсту објекта у којој обавља делатност и за категорију која му је одређена решењем министра;

9) у прихватном објекту наутичког туризма и пловилу обавља наутичкотуристичку делатност на прописан начин и према прописаним условима;

10) у писаном, говорном, визуелном или електронском обавештавању тачно користи врсту, а код марине категорију, која је одређена решењем министра;

11) на истинит, јасан, разумљив и необмањујући начин у истицању понуде обавештава корисника услуге о услузи коју пружа, у погледу начина пружања услуге, назначене цене и др;

12) да цене услуга које пружа истакне видно на јасан и лако уочљив начин;

13) се придржава истакнутих, односно на другом месту објављених цена;

14) за сваку пружену услугу изда прописан рачун;

15) у прихватном објекту наутичког туризма и пловилу које се користи за наутички туризам кориснику услуга омогући подношење рекламације;

16) пружање наутичкотуристичке услуге не условљава пружањем друге услуге, односно неким другим условом који је корисник услуга дужан да испуни;

17) обавља делатност са пажњом доброг привредника.

Пружалац наутичкотуристичке услуге који није регистрован код Агенције за привредне регистре је дужан да промену регистрованог податка из става 1. тачка 5) овог члана пријави и Регистру туризма.

Начин подношења рекламације, поступање по поднетој рекламацији и др. пружалац наутичкотуристичке услуге води у складу са прописима, којима се уређује област заштите потрошача.

Пружалац наутичкотуристичке услуге је дужан да све информације којима обавештава кориснике услуга о услузи коју пружа, у погледу врсте, начина пружања услуге и др. морају бити на српском језику.

Обавештење из става 4. овог члана може бити и на страном језику.

На пружаоца наутичкотуристичких услуга, у зависности од услуге коју пружа, примењују се и одредбе чл. 9. и 11. овог закона.

Пружалац наутичкотуристичке услуге у прихватном објекту наутичког туризма дужан је да пре отпочињања обављања делатности изврши упис у регистар лучих оператера у складу са законом којим се уређује пловидба и луке на унутрашњим водама.

2. Евидентирање пружалаца наутичкотуристичких услуга и објеката наутичког туризма

Члан 42.

Пружалац наутичкотуристичких услуга, који пружа услугу смештаја у некатегорисаном објекту наутичког туризма дужан је да пре отпочињања обављања делатности, на прописан начин поднесе пријаву јединици локалне самоуправе на чијој територији се објекат налази.

Ако лице из става 1. овог члана престане да обављања делатност дужно је да о томе обавести јединицу локалне самоуправе на чијој територији се објекат налази.

Члан 43.

Министарство на прописан начин води евиденцију марина.

Јединица локалне самоуправе на прописан начин води евиденцију објеката наутичког туризма из члана 42. овог закона, као поверен посао.

Сваку промену података који се евидентирају код Министарства, односно јединице локалне самоуправе пружалац наутикотуристичких услуга је дужан да пријави у року од седам дана.

Јединица локалне самоуправе је дужна да квартално или на захтев Министарства у року од 15 дана у електронској форми достави Министарству податке из евиденције објеката наутичког туризма коју води.

Јединица локалне самоуправе је дужна да Регистру туризма квартално доставља евиденцију из става 2. овог члана.

Члан 44.

У случају да се у објектима наутичког туризма пружају услуге смештаја, сходно се примењују одредбе члана 7. став 1. тач. 11), 12), 15), 16), 17) и 18) и члана 15. овог закона.

3. Врсте објеката наутичког туризма

Члан 45.

Према врсти наутикотуристичких услуга које се у објекту пружају, објекти наутичког туризма могу бити:

- 1) прихватни објекат наутичког туризма;
- 2) пловило које се користи за наутички туризам.

Прихватни објекти наутичког туризма су марине.

Марина је пристаниште за посебне намене на водном путу намењено за прихват, чување и опрему пловила која служе за рекреацију, спорт и разоноду.

Пловила која се користи за наутички туризам јесу путнички брод, односно јахта или пловило за рекреацију, које је оспособљено за пловидбу и које учествује у пловидби.

4. Услуге у наутичком туризму

Члан 46.

Услуге наутичког туризма су лучке делатности које се обављају у марини: прихват и отпрема пловила, односно путника, снабдевање пловила, посаде и путника, чување и изнајмљивање пловила, организовање туристичких крстарења, као и пружање других услуга за потребе наутичког туризма.

5. Категоризација марина

Члан 47.

Марина као прихватни објекат наутичког туризма категорише се у складу са стандардима прописаним за ту врсту објекта.

Пружалац наутикотуристичких услуга дужан је да пре отпочињања обављања наутикотуристичке делатности, односно након издавања уверења о

упису у надлежни регистар о обављању делатности у марици прибави решење о одређивању категорије.

Члан 48.

Пружалац наутичкотуристичких услуга подноси Министарству захтев за одређивање категорије марици.

Захтев из става 1. овог члана пружалац наутичкотуристичких услуга подноси преко централног информационог система.

Захтев из става 1. овог члана мора да садржи истините податке.

Трошкове поступка одређивања категорије марици сноси пружалац наутичкотуристичких услуга.

Испуњеност прописаних услова за одређивање категорије марици утврђује се на начин прописан чланом 19. ст. 4. и 5. овог закона.

Члан 49.

Одређивање категорије марици врши се решењем које доноси министар и важи три године од дана достављања решења подносиоцу захтева.

Решење из става 1. овог члана коначно је и доставља се ради евидентирања у Регистар туризма у складу са законом којим се уређује област туризма.

На промену пружаоца наутичкотуристичких услуга и категорије марици, као и на престанак решења о одређивању категорије, сходно се примењују одредбе чл. 22. и 23. овог закона.

Члан 50.

Министар уз сагласност министара надлежних за послове саобраћаја, водопривреде, инфраструктуре, здравља, животне средине и просторног планирања прописује минимално-техничке услове за изградњу, уређење и опремање објеката наутичког туризма, као и стандарде за категоризацију марици.

IV. УГОСТИТЕЉСКА ДЕЛАТНОСТ У ОБЈЕКТИМА ЛОВНОГ ТУРИЗМА

Члан 51.

Делатност пружања угоститељских услуга у објектима ловног туризма, као и пружање других услуга за потребе ловног туризма обавља се у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Услуге из става 1. овог члана обављају се у објектима који испуњавају прописане минимално-техничке и санитарно-хигијенске услове, односно стандарде за обављање ловнотуристичке делатности (у даљем тексту: објекти ловног туризма).

На обављање ловнотуристичке делатности на делу простора који истовремено представља подручје заштићеног подручја примењују се прописи којима се уређује заштита природе.

Члан 52.

Делатност из члана 51. става 1. овог закона може да обавља привредно друштво, правно лице или јавно предузеће чији је оснивач Република Србија или аутономна покрајина (у даљем тексту: пружалац ловнотуристичких услуга) које је регистровано у одговарајућем регистру.

Изузетно ловнотуристичку делатност може да обавља привредно друштво, друго правно лице или предузетник, ако као корисник ловишта испуњава услове прописане законом којим се уређује област ловства.

Лице из става 2. овог члана ловнотуристичку делатност обавља под условима и на начин прописан овим законом.

Удружење које обавља делатност из члана 51. става 1. овог закона дужно је да ту делатност упише у одговарајући регистар.

Предузетник не може да обавља делатност из члана 51. става 1. овог закона у периоду прекида обављања делатности.

Предузетник не може да отпочне са обављањем делатности из члана 51. става 1. овог закона пре датума назначеног као почетак обављања делатности, који је наведен у решењу Агенције за привредне регистре.

Члан 53.

Ако лице из члана 52. ст. 1. и 2. овог закона обавља ловнотуристичку делатност у седишту, али не као претежну делатност, дужно је да за ту делатност региструје огранак, односно издвојено место, који се региструје у одговарајућем регистру.

Ако лице из члана 52. ст. 1. и 2. овог закона обавља ловнотуристичку делатност ван седишта, дужно је да за ту делатност у сваком простору, односно месту пословања региструје огранак, односно издвојено место ван седишта, који се региструје у одговарајућем регистру.

Изузетно, пружалац ловнотуристичких услуга није дужан да за врсту објекта ловачка колиба региструје огранак, односно издвојено место ван седишта.

Члан 54.

На пословно име, фирму и други назив, назив огранка, издвојено место ван седишта или одговарајуће организационе јединице као и ознака пружаоца ловнотуристичких услуга сходно се примењују одредбе члана 6. овог закона.

1. Обавезе пружања ловнотуристичких услуга

Члан 55.

Пружалац ловнотуристичких услуга који обавља ловнотуристичку делатност дужан је да:

1) на улазу у објекат ловног туризма видно истакне пословно име, седиште, матични број, а на улазу у огранак, односно издвојено место, пословно име, седиште, матични број и назив или ознаку огранка, односно издвојеног места;

2) на улазу у објекат ловног туризма видно истакне назив објекта и врсту објекта ловног туризма, према претежној врсти услуга које се у њему пружају;

3) на улазу у објекат ловног туризма видно истакне радно време и да га се придржава у свом пословању;

4) се евидентира у Регистру туризма у складу са законом којим се уређује област туризма;

5) сваку промену регистрованог податка о седишту и огранку, односно издвојеном месту пријави одговарајућем регистру у року од седам дана;

6) на улазу у ловачку вилу видно истакне ознаку категорије утврђену решењем министра;

7) у објекту ловног туризма видно истакне правила, односно услове и начин коришћења ловишта и других услуга ловног туризма;

8) у објекту ловног туризма одржава простор, просторије и опрему и пружа услуге према прописаним минимално техничким и санитарно-хигијенским условима, као и стандардима за врсту објекта у којој обавља делатност и за категорију која му је одређена решењем министра;

9) у објекту ловног туризма обавља ловнотуристичку делатност на прописан начин и према прописаним условима;

10) у писаном, говорном, визуелном или електронском обавештавању тачно користи врсту, а код ловачке виле категорију, која је одређена решењем министра;

11) на истинит, јасан, разумљив и необмањујући начин у истицању понуде обавештава корисника услуге о услузи коју пружа, у погледу начина пружања услуге, назначене цене и др;

12) цене услуга ловног туризма које пружа истакне видно на јасан и лако уочљив начин;

13) се придржава истакнутих, односно на другом месту објављених цена;

14) за сваку пружену услугу изда прописан рачун;

15) у објекту ловног туризма омогући кориснику услуге подношење рекламације;

16) пружање ловнотуристичке услуге не условљава пружањем друге услуге, односно неким другим условом који је корисник услуга дужан да испуни;

17) обавља делатност са пажњом доброг привредника.

Пружалац ловнотуристичке услуге који није регистрован код Агенције за привредне регистре је дужан да промену регистрованог податка из става 1. тачка 5) овог члана пријави и Регистру туризма.

Начин подношења рекламације, поступање по поднетој рекламацији и др. пружалац ловнотуристичких услуга води у складу са прописима, којима се уређује област заштите потрошача.

Пружалац ловнотуристичких услуга је дужан да све информације којима обавештава кориснике услуга о услузи коју пружа, у погледу врсте, начина пружања услуге и др. морају бити на српском језику.

Обавештење из става 4. овог члана може бити и на страном језику.

На пружаоца ловнотуристичких услуга примењују се и одредбе члана 7. став 1. тач. 11), 12), 15), 16), 17) и 18) и чл. 9, 10, 11. и 15. овог закона.

2. Евидентирање пружалаца ловнотуристичких услуга и објеката ловног туризма

Члан 56.

Пружалац ловнотуристичких услуга, који пружа услугу смештаја у некатегорисаном објекту ловног туризма дужан је да пре отпочињања обављања делатности, на прописан начин поднесе пријаву јединици локалне самоуправе на чијој територији се објекат налази.

Ако лице из става 1. овог члана престане да обављања делатност дужно је да о томе обавести јединицу локалне самоуправе на чијој територији се објекат налази.

Члан 57.

Министарство на прописан начин води евиденцију ловачких вила.

Јединица локалне самоуправе на прописан начин води евиденцију објеката ловног туризма из члана 56. овог закона, као поверен посао.

Сваку промену података који се евидентирају код Министарства, односно јединице локалне самоуправе пружалац ловнотуристичких услуга је дужан да пријави у року од седам дана.

Јединица локалне самоуправе је дужна да квартално или на захтев Министарства у року од 15 дана у електронској форми достави Министарству, податке из евиденције објеката ловног туризма коју води.

Јединица локалне самоуправе је дужна да Регистру туризма квартално доставља евиденцију из става 2. овог члана.

3. Врсте објеката ловног туризма

Члан 58.

Објекти ловног туризма јесу објекти за пружање услуга прихвата и смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака, као и пружање других услуга за потребе ловаца и других лица.

Према врсти услуга које пружају објекти ловног туризма могу бити:

- 1) ловачка вила;
- 2) ловачки дом;
- 3) ловачка кућа;
- 4) ловачка колиба.

4. Услуге у ловном туризму

Члан 59.

Услуге ловног туризма јесу: прихват и смештај ловаца и других лица, као и пружање других услуга за потребе ловног туризма.

Пружалац ловнотуристичких услуга у погледу организовања лова, обезбеђивања ловне карте, дозволе за лов, употребе ловачких паса и др. дужан је да те услуге пружа у складу са прописима којима се уређује ловство и заштита животне средине.

5. Категоризација ловачке виле

Члан 60.

Ловачка вила, као објекат ловног туризма категорише се у складу са стандардима прописаним за ту врсту објеката.

Пружалац ловнотуристичких услуга је дужан да пре отпочињања обављања ловнотуристичке делатности у објекту ловачка вила прибави решење о одређивању категорије.

Члан 61.

Пружалац ловнотуристичких услуга подноси Министарству захтев за одређивање категорије ловачке виле.

Захтев из става 1. овог члана пружалац ловнотуристичких услуга подноси преко централног информационог система.

Захтев из става 1. овог члана мора да садржи истините податке.

Трошкове поступка за одређивање категорије ловачке виле сноси пружалац ловнотуристичких услуга.

Испуњеност прописаних услова за одређивање категорије ловачке виле утврђује се на начин прописан чланом 19. ст. 4. и 5. овог закона.

Члан 62.

Одређивање категорије ловачке виле врши се решењем које доноси министар и важи три године од дана достављања решења подносиоцу захтева.

Решење из става 1. овог члана коначно је и доставља се ради евидентирања у Регистар туризма у складу са законом којим се уређује област туризма.

На промену пружаоца ловнотуристичких услуга и категорије ловачке виле, као и на престанак решења о одређивању категорије, сходно се примењују одредбе чл. 22. и 23. овог закона.

Члан 63.

Министар, уз сагласност министара надлежних за послове ловства, унутрашњих послова, инфраструктуре, животне средине и просторног планирања, прописује минималне техничке услове за изградњу, уређење и опремање ловнотуристичких објеката, као и стандарде, услове и начин пружања и коришћења услуга ловног туризма.

V. ЗАШТИТА ПОДАТАКА ЛИЧНОСТИ

Члан 64.

Министарство и јединица локалне самоуправе на прописан начин воде евиденцију угоститеља и угоститељских објеката.

Евиденције из члана 13. став 1, члана 43. став 1. и члана 57. став 1. овог закона, могу да садрже податке о одговорним лицима, као и радно ангажованим лицима на пословима руководиоца објеката из члана 25. овог закона и Министарство може да прикупља податке о личности о тим лицима, као и о физичким лицима која пружају угоститељске услуге или обављају другу делатност уређену овим законом.

Евиденције из члана 13. став 2, члана 43. став 2. и члана 57. став 2. овог закона, могу да садрже податке о личности о одговорним лицима и јединица локалне самоуправе може да прикупља те податке.

Јединица локалне самоуправе може да прикупља податке о личности о физичким лицима која пружају угоститељске услуге на начин прописан овим законом.

Државни органи, органи аутономних покрајина, органи јединице локалне самоуправе и имаоци јавних овлашћења могу да прикупљају податке о личности о физичким лицима из базе централног информационог система, на начин прописан овим законом.

Евиденције из ст. 2 - 4. овог члана могу да садрже: име и презиме; јединствени матични број грађана; дан, месец и годину рођења; адресу становања.

Обрада података од стране Министарства, јединице локалне самоуправе или лица из става 4. овог члана врши се у електронској форми у оквиру централног информационог система или другог информационо-комуникационог система, у форми аудио-видео записа и фотографија и у папирној форми у облику регистара, картотека и другом облику, у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Члан 65.

Министарство, јединица локалне самоуправе и лица из члана 64. става 3. овог закона податке о личности обрађују у сврху:

- 1) извршења послова из делокруга своје надлежности;
- 2) успостављања централног информационог система;
- 3) увођења података у централни информациони систем и праћења стања на тржишту;
- 4) вршења надзора над обављањем делатности и пружањем услуга уређених овим законом;
- 5) ефикасног обављања угоститељске делатности;
- 6) праћења стања на тржишту са циљем унапређења укупног привредног и друштвеног развоја;
- 7) обезбеђивања јединствених стандарда за пружање услуга;
- 8) обезбеђивања јединствене јавне и електронске евиденције регистрованих и евидентираних података из области угоститељства;
- 9) учешћа у финансирању промотивних активности, манифестација у земљи и иностранству, као и програма едукације и усавршавања вештина запослених у угоститељству;
- 10) планирања и остваривања политике развоја туризма и угоститељства у складу са стратегијом развоја туризма Републике Србије.

Члан 66.

Министарство и јединица локалне самоуправе прикупљају податке о личности непосредно од лица на које се подаци односе.

Министарство може да прикупља податке о личности од других органа државне управе, органа аутономних покрајина, органа јединице локалне самоуправе и ималаца јавних овлашћења, као и од привредних субјеката и физичких лица, који на основу одредаба овог закона обављају привредну делатност и дужна су да уносе податке о корисницима услуге смештаја.

Члан 67.

Министарство и јединица локалне самоуправе размењују податке са државним органима, органима аутономних покрајина, органима јединице локалне самоуправе и имаоцима јавних овлашћења, сагласно одредбама овог закона и закона који уређује заштиту података о личности.

Размена података се врши електронским путем, на контролисан и безбедан начин, уз примену мера заштите у складу са прописима којима се регулише информациона безбедност.

Министарство може да размењује податке са министарством надлежним за унутрашње послове у сврху пријаве боравишта странаца, у складу са прописима којима се уређује кретање и боравак странаца.

Државни органи, органи аутономне покрајине, органи јединице локалне самоуправе и имаоци јавних овлашћења могу, на начин прописан овим законом, да имају приступ централном информационом систему ради обраде података из делокруга своје надлежности (статистика, порески органи и сл).

Члан 68.

Угоститељ, пружалац наутичкотуристичких услуга и пружалац ловнотуристичких услуга, у објекту у коме се пружа услуга смештаја може да прикупља податке о личности о кориснику услуге смештаја и уводи их у централни информациони систем, на начин прописан овим законом, а у складу са посебним законом којим се уређује заштита података о личности.

Физичко лице које пружа угоститељске услуге у посебан рачун уноси податке из члана 34. става 2. овог закона.

Податке из ст. 1. и 2. овог члана угоститељ уноси на основу података из личне карте, путне исправе или друге јавне исправе са фотографијом.

Лице из ст. 1. и 2. овог члана може да размењују податке о личности са оним субјектима са којима имају закључене уговоре неопходне за реализацију уговора са корисником услуга (превозници и сл), као и за реализацију уговора са посредником.

Лице из става 1. овог члана може да размењују податке о личности са оним субјектима са којима имају закључене уговоре о продаји осигурања.

Члан 69.

Обрада података о личности врши се у складу са овим законом и законом којим се уређује заштита података о личности.

Привредно друштво, друго правно лице, предузетник регистрован у одговарајућем регистру, као и физичко лице које обавља делатност у складу са овим законом дужно је да обраду података о личности врше у складу са овим законом и законом којим се уређује заштита података о личности.

Повредом заштите права лица сматраће се свака злоупотреба података о личности, која су прописана овим законом и законом који уређује заштиту података о личности.

VI. ТАКСА И ПЕНАЛИ У ТУРИЗМУ

1. Боравишна такса

Члан 70.

Боравишну таксу плаћа корисник услуге смештаја који изван свог места пребивалишта користи услугу смештаја у угоститељском објекту за смештај за коришћење комуналне, саобраћајне и туристичке инфраструктуре и супраструктуре на подручју јединице локалне самоуправе.

Боравишна такса плаћа се за сваки дан боравка у угоститељском објекту за смештај.

Наплату боравишне таксе од корисника услуге, наплаћује субјект који пружа услугу смештаја (у даљем тексту: давалац смештаја).

Боравишна такса се наплаћује истовремено са наплатом услуге смештаја.

Давалац смештаја дужан је да у рачуну за услугу смештаја посебно искаже износ боравишне таксе.

Члан 71.

Изузетно од члана 70. овог закона боравишну таксу плаћа угоститељ, који као физичко лице пружа услуге смештаја у објектима домаће радности и сеоском туристичком домаћинству.

Боравишну таксу из става 1. овог члана физичко лице плаћа у утврђеном годишњем износу на прописан начин.

Члан 72.

Средства од наплаћене боравишне таксе давалац смештаја уплаћује до петог у месецу за претходни месец.

Ако давалац смештаја не наплати боравишну таксу, дужан је да на свој терет уплати износ ненаплаћене боравишне таксе у року од 15 дана, рачунајући од дана утврђене обавезе.

Члан 73.

Висину боравишне таксе утврђује јединица локалне самоуправе у зависности од категорије туристичког места или у различитој висини по деловима општине, односно града у зависности од изграђености комуналне, саобраћајне и туристичке инфраструктуре.

Ако се објекат за смештај не налази на територији туристичког места, јединица локалне самоуправе утврдиће висину боравишне таксе за најнижу категорију туристичког места.

Члан 74.

Боравишну таксу не плаћају:

- 1) деца до седам година старости;
- 2) лица упућена на бањско и климатско лечење, односно специјализовану рехабилитацију од стране надлежне лекарске комисије;
- 3) особе са инвалидитетом са телесним оштећењем од најмање 70%, војни инвалиди од прве до пете групе, цивилни инвалиди рата од прве до пете групе, слепа лица, лица оболела од дистрофије и сродних мишићних и неуромишићних обољења, параплегије и квадриплегије, церебралне и дечје парализе и мултиплекс склерозе, особе ометене у развоју, као и пратилац наведених особа;
- 4) ученици и студенти који организовано бораве у угоститељском објекту за смештај ради извођења спортско-рекреативних и других активности по програму министарства надлежног за послове просвете, студенти који организовано бораве у угоститељском објекту за смештај ради извођења обавезне наставе у складу са наставним планом образовне установе, као и учесници републичких и регионалних такмичења у знању и вештинама;
- 5) страни држављани који су по међународним конвенцијама и споразумима ослобођени плаћања таксе;
- 6) лица која непрекидно бораве у објекту за смештај дуже од 30 дана.

Боравишну таксу умањену за 50% плаћају лица од седам до 15 година старости.

Лица из става 1. овог члана не плаћају боравишну таксу ако поднесу доказ да су испуњени услови из става 1. овог члана (чланска карта, потврда школе, односно образовне установе, упут лекарске комисије и др).

Јединица локалне самоуправе може својом одлуком да прошири круг лица из става 1. тач. 2) и 3) овог члана.

Члан 75.

Влада за сваку категорију туристичког места посебно утврђује највиши и најнижи износ боравишне таксе.

Влада ближе прописује услове и начин утврђивања висине годишњег износа боравишне таксе за физичко лице које пружа угоститељске услуге смештаја у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству, као и начин и рокове плаћања.

Члан 76.

Средства од наплаћене боравишне таксе су приход буџета јединице локалне самоуправе на чијој територији су пружене услуге смештаја.

2. Пенали

Члан 77.

Јединица локалне самоуправе, која је проглашена за приоритетну туристичку дестинацију или за туристичко место I и II категорије може својим актом у одређеној туристичкој зони, односно локацији (у даљем тексту: просторна целина), да утврди ближе услове за угоститељски објекат за смештај врсте хотел и мотел.

Угоститељски објекат из става 1. овог члана мора да испуњава стандарде за одређивање категорије, усаглашен са актом јединице локалне самоуправе.

Акт из става 1. овог члана нарочито садржи опис просторних целина, са утврђеним границама, начин процене усаглашености, рокове усаглашавања и друге услове које угоститељски објекат врсте хотел и мотел треба да испуни, висину пенала, начин наплате пенала, обвезника плаћања и др.

Акт из става 1. овог члана садржи и прописане услове за угоститељске објекте који се први пут категоришу у врсту хотел и мотел.

Ако обвезник плаћања, утврђен актом из става 1. овог члана, не поступи у прописаном року надлежни орган јединице локалне самоуправе доноси решење којим за то лице утврђује обавезу плаћања пенала на годишњем нивоу у прописаној висини.

Решење из става 5. овог члана коначно је.

Обавезе утврђене актом из става 1. овог члана не односе се на објекте за које је покренут поступак приватизације, све до окончања тог поступка.

Члан 78.

Средства од наплаћених пенала приход су буџета јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази објекат из члана 77. став 2. овог закона.

Члан 79.

У погледу начина утврђивања боравишне таксе и пенала обрачунавања, застарелости, наплате и принудне наплате, рокова за плаћање, обрачуна камате и осталог што није посебно прописано овим законом, сходно се примењују одредбе закона којим се уређује порески поступак и пореска администрација, ако овим законом није друкчије одређено.

VII. НАДЗОР

Члан 80.

Надзор над применом одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши Министарство.

Инспекцијски надзор над применом овог закона врши Министарство преко туристичких инспектора.

Инспекцијски надзор над применом овог закона у делу евидентирања података у базу централног информационог система, а који се односе на пореске обавезе врши овлашћени порески инспектори.

Инспекцијски надзор над применом овог закона у делу испуњености санитарно-хигијенских и здравствених услова у угоститељским објектима, у другим објектима у којима се обавља угоститељска делатност, као и испуњеност услова из члана 29. став 2. и члана 33. став 4. овог закона, врши министарство надлежно за послове здравља преко санитарних инспектора.

Инспекцијски надзор над применом овог закона у делу којим се уређује заштита животне средине врши министарство надлежно за послове заштите животне средине преко инспектора за заштиту животне средине.

Инспекцијски надзор над применом овог закона у делу којим се уређује наутичко-туристичка делатност, а односи се на посебне техничке карактеристике, саобраћајно-техничке услове прихватног објекта наутичког туризма и пловила наутичког туризма, поседовање важећег бродског сведочанства, односно сведочанства о способности брода за пловидбу, у делу надзора над обављањем делатност изнајмљивања пловила који се користе за наутички туризам, као и у делу обављања лучке делатности у прихватном објекту наутичког туризма врши министарство надлежно за послове саобраћаја преко саобраћајних инспектора.

Инспекцијски надзор над применом овог закона у делу којим се уређује ловнотуристичка делатност, а односи се на испуњеност прописаних услова за корисника ловишта из члана 52. става 2. овог закона, организовање лова, обезбеђивања ловне карте, дозволе за лов, употребу ловачких паса и др. врши министарство надлежно за послове ловства преко ловних инспектора.

Инспекцијски надзор над применом овог закона врши јединица локалне самоуправе преко овлашћених инспектора у делу којим се уређује:

1) обављање угоститељске делатности пружања услуга смештаја у кућама, апартманима, собама, становима и другим просторима за које није издато решење о категоризацији;

2) испуњеност прописаних услова и начина обављања угоститељске делатности у објектима домаће радиности, сеоском туристичком домаћинству и хостелу;

3) испуњеност прописаних услова у погледу уређења и опремања угоститељског објекта, који се односе на одвођење дима, паре и мириса, као и других непријатних емисија, у делу који јединица локалне самоуправе ближе уређује својим актом (члан 26. став 1. овог закона);

4) испуњеност прописаних услова у погледу уређења и опремања угоститељског објекта у којима се емитује музика или изводи забавни програм, а којима се обезбеђује заштита од буке, у делу који јединица локалне самоуправе ближе уређује својим актом (члан 26. став 2. овог закона);

5) испуњеност прописаних техничких и других услова у угоститељском објекту, који се налази у стамбеној згради, као и начин обављања угоститељске делатности, у зависности од начина услуживања и врсте услуга које се претежно пружају у том угоститељском објекту, у делу који јединица локалне самоуправе ближе уређује својим актом (члан 26. став 3. овог закона);

6) боравишне таксе (наплата и уплата, истицање у рачуну и др);

7) испуњеност услова и рокова усаглашености угоститељских објеката са актом из члана 77. овог закона;

8) истицање и придржавање прописаног радног времена у угоститељском објекту.

Послове из става 8. овог члана јединица локалне самоуправе обавља као поверени посао.

Инспектори из ст. 3-8. овог члана имају права, дужности и овлашћења туристичког инспектора утврђена овим законом која се односе на њихову област инспекцијског надзора.

На питања инспекцијског надзора над применом овог закона и прописа донетих на основу овог закона, која нису посебно уређена овим законом, примењује се закон којим се уређује инспекцијски надзор.

Члан 81.

Туристички инспектор приликом вршења надзора има службену легитимацију, значку и одговарајућу врсту одеће, обуће и опреме.

1. Права и дужности туристичког инспектора

Члан 82.

У вршењу инспекцијског надзора туристички инспектор има право и дужност да:

1) проверава да ли су испуњени прописани услови за обављање делатности и пружање услуга уређених овим законом;

2) проверава тачност података из захтева за категоризацију угоститељског објекта у погледу испуњености услова;

3) утврђује идентитет запослених, односно радно ангажованих лица код привредног друштва, другог правног лица или предузетника која обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом, увидом у личну карту, путну исправу или другу јавну исправу са фотографијом;

4) утврђује идентитет физичког лица које обавља угоститељску делатност, односно лица затеченог у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству, увидом у личну карту, путну исправу или другу јавну исправу са фотографијом;

5) утврђује идентитет физичког лица које обавља делатност или пружа услуге уређене овим законом, без уписа у одговарајући регистар, односно без прописаног акта, увидом у личну карту, путну исправу или другу јавну исправу са фотографијом;

6) утврђује идентитет корисника услуге увидом у личну карту, путну исправу или другу јавну исправу са фотографијом;

7) прегледа просторије, односно простор привредног друштва, другог правног лица, предузетника и физичког лица који обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом;

8) фотографише, односно врши видео снимање просторије, односно простора из става 1. тачка 7) овог члана;

9) прегледа уговоре, евиденције, исправе, електронска документа и другу документацију потребну за утврђивање законитости пословања привредног друштва, другог правног лица, предузетника и физичког лица који обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом, а који није могао да прибави по службеној дужности;

10) врши штампање, копирање, односно фотографисање и снимање пословних докумената из става 1. тачка 9) овог члана;

11) врши увид у пресек стања фискалне касе;

12) наступи као анонимни корисник услуге;

13) захтева писану одлуку надлежног суда за увиђај у стамбеном или другом простору са таквом наменом, код сазнања да се у том простору обавља делатност или пружа услуга у случају када се власник или корисник, односно држалац противи вршењу инспекцијског надзора;

14) захтева асистенцију полиције, односно комуналне полиције, ако основано процени да је то потребно у складу са законом којим се уређује инспекцијски надзор, а према законима којима се уређује полиција и комунална полиција;

15) врши надзор над повереним пословима у области угоститељства ако јединица локалне самоуправе није организовала обављање послова инспекцијског надзора који су јој поверени овим законом или га не врши правилно и благовремено, изузев оних послова које јединица локалне самоуправе, из члана 26. овог закона, својим актом ближе уређује;

16) предузме и друге прописане мере предвиђене законом.

У вршењу инспекцијског надзора, ако се коришћењем других доказних радњи не могу прикупити или обезбедити потребни докази или би њихово прикупљање или обезбеђење било знатно отежано, туристички инспектор има овлашћење да, у случају сумње да лице обавља делатност нерегистровано или да за пружање услуге не издаје рачун, ради прикупљања или обезбеђења доказа, обави прикривену куповину услуге, односно наступи као анонимни корисник.

У случају из става 2. овог члана туристички инспектор наступа као анонимни корисник без претходног обавештавања и предочавања надзираном субјекту службене легитимације и налога за инспекцијски надзор.

Стан, пратећи или други простор стамбеног карактера, који је регистрован као седиште или као место у којем се обавља делатност, у складу са прописима о регистрацији привредних субјеката, односно другим прописима којима се уређују посебне делатности, сматра се пословним простором.

Стан, пратећи или други простор стамбеног карактера у којем се обавља привредна делатност сматра се пословним простором.

У случају сумње да ли се ради о стамбеном или пословном простору, за одређење врсте простора пресудна је његова фактичка намена (становане или обављање делатности и пружање услуга).

2. Права и дужности овлашћеног инспектора јединице локалне самоуправе

Члан 83.

У вршењу инспекцијског надзора овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе има право и дужност да:

1) проверава да ли су испуњени прописани услови за обављање делатности и пружање услуга уређених овим законом;

2) утврђује идентитет запослених, односно радно ангажованих лица код привредног друштва, другог правног лица или предузетника која обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом, увидом у личну карту, путну исправу или другу јавну исправу са фотографијом;

3) утврђује идентитет физичког лица које обавља угоститељску делатност, односно лица затеченог у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству, увидом у личну карту, путну исправу или другу јавну исправу са фотографијом;

4) утврђује идентитет физичког лица које обавља угоститељску делатност, пружања услуге смештаја у кући, стану, односно апартману и соби или другом простору без уписа у одговарајући регистар, односно без прописаног акта, увидом у личну карту, путну исправу или другу јавну исправу са фотографијом;

5) утврђује идентитет корисника услуге увидом у личну карту, путну исправу или другу јавну исправу са фотографијом;

6) прегледа просторије, односно простор у којима се обавља делатност и пружају услуге, уговоре, евиденције, исправе и другу документацију потребну за утврђивање законитости пословања привредних друштава, предузетника или правног лица, као и физичких лица која обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом, а који није могао да прибави по службеној дужности;

7) фотографише, односно врши видео снимање просторије, односно простора из става 1. тачка 6) овог члана;

8) прегледа уговоре, евиденције, исправе, електронска документа и другу документацију потребну за утврђивање законитости пословања привредног друштва, другог правног лица, предузетника и физичког лица који обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом, а коју није могао да прибави по службеној дужности;

9) врши штампање, копирање, односно фотографисање и снимање пословних докумената из става 1. тачка 8) овог члана;

10) наступи као анонимни корисник услуга (провокативна куповина);

11) врши проверу издатог решења о одређивању категорије објекта домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства;

12) проверава боравишну таксу у делу наплате и уплате, истицања у рачуну и др. увидом у унете податке о кориснику услуге и другу пратећу документацију, као и у делу уплате боравишне таксе од стране физичког лица из члана 71. овог закона;

13) проверава истицање и придржавање прописаног радног времена у угоститељским објектима;

14) проверава испуњеност услова и рокова усаглашености угоститељских објеката са актом из члана 77. овог закона;

15) захтева писану одлуку надлежног суда за увиђај у стамбеном или другом простору са таквом наменом, код сазнања да се у том простору обавља делатност или пружа услуга у случају када се власник или корисник, односно држалац противи вршењу инспекцијског надзора;

16) захтева асистенцију полиције, односно комуналне полиције, ако основано процени да је то потребно у складу са законом којим се уређује инспекцијски надзор, а према законима којима се уређује полиција и комунална полиција;

17) обавести надлежни орган јединице локалне самоуправе о утврђеној процени усаглашености објеката из члана 77. овог закона;

18) предузме и друге прописане мере предвиђене законом.

У вршењу инспекцијског надзора, ако се коришћењем других доказних радњи не могу прикупити или обезбедити потребни докази или би њихово прикупљање или обезбеђење било знатно отежано, овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе има овлашћење да, у случају сумње да лице обавља делатност нерегистровано или да за пружање услуге не издаје рачун, ради прикупљања или обезбеђења доказа, обави прикривену куповину услуге, односно наступи као анонимни корисник.

У случају из става 2. овог члана овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе наступа као анонимни корисник без претходног обавештавања и предочавања надзираном субјекту службене легитимације и налога за инспекцијски надзор.

Стан, пратећи или други простор стамбеног карактера, који је регистрован као седиште или као место у којем се обавља делатност, у складу са прописима о регистрацији привредних субјеката, односно другим прописима којима се уређују посебне делатности, сматра се пословним простором.

Стан, пратећи или други простор стамбеног карактера у којем се обавља привредна делатност сматра се пословним простором.

У случају сумње да ли се ради о стамбеном или пословном простору, за опредељење врсте простора пресудна је његова фактичка намена (становање или обављање делатности и пружање услуга).

Овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе права и дужности из става 1. овог члана врши само у оквиру надлежности која му је поверена овим законом.

Овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе приликом вршења надзора има службену легитимацију, значку и одговарајућу врсту одеће, обуће и опреме.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе прописује изглед значке и одговарајућу врсту одеће, обуће и опреме коју носи овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе.

3. Овлашћења туристичког инспектора

Члан 84.

Туристички инспектор је овлашћен да:

1) привремено забрани обављање делатности правном и физичком лицу које обавља угоститељску делатност, наутичкотуристичку делатност или

ловнотуристичку делатност, а није регистровало привредну делатност у одговарајући регистар;

2) привремено забрани предузетнику обављање угоститељске делатност, наутичкотуристичке делатност или ловнотуристичке делатност ако у периоду прекида обављања делатности поступи супротно члану 4. став 4, члану 38. став 3. и члану 52. став 5. овог закона;

3) привремено забрани привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику, као и физичком лицу обављање делатности у врсти из члана 18. ст. 1 и 2, члана 47. став 1. и члана 60. став 1. овог закона који послују без решења о одређивања категорије;

4) привремено забрани привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику пружање услуге смештаја који обавља делатност без претходног пријављивања јединици локалне самоуправе;

5) привремено забрани обављање делатности привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику, као и физичком лицу, ако се туристичком инспектору онемогући вршење послова надзора;

6) привремено забрани привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику и физичком лицу обављање послова, у случају прописаним законом којим се уређује инспекцијски надзор;

7) наложи да се врати износ који је више наплаћен у односу на истакнуте, односно уговорене цене;

8) записником о инспекцијском надзору наложи једну или више мера за отклањање неправилности;

9) сачини службену белешку о оним радњама у поступку за које се не саставља записник;

10) изриче превентивне, као и друге мере које су посебно уређене законом којим се уређује инспекцијски надзор;

11) предузима радње које су посебно уређене законом којим се уређује инспекцијски надзор;

12) врши поступак инспекцијског надзора у случају када овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе, коме је овим законом поверен посао инспекцијског надзора, не врши законом поверен посао, односно када јединица локалне самоуправе није организовала обављање послова инспекцијског надзора који су јој поверени овим законом или га не врши правилно и благовремено;

13) изда прекршајни налог;

14) поднесе пријаву надлежном органу за кривично дело или привредни преступ, односно поднесе захтев за покретање прекршајног поступка.

У случају из става 1. тачка 8) овог члана, када надзирани субјект отклони наложене неправилности, туристички инспектор не подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно не издаје прекршајни налог, уколико највиши износ запређене казне не прелази 100.000 динара.

Туристички инспектор доноси решење о привременој забрани обављања делатности до испуњења законом прописаних услова.

4. Овлашћења инспектора јединице локалне самоуправе

Члан 85.

Овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе је овлашћен да:

- 1) привремено забрани обављање угоститељске делатности правном и физичком лицу које угоститељску делатност обавља, а није регистровало привредну делатност у одговарајући регистар;
- 2) привремено забрани обављање делатности привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику као и физичком лицу које обавља угоститељску делатност пружања услуга смештаја у кући, стану, односно апартману, соби или другом простору за која није издато решење о одређивању категорије;
- 3) привремено забрани предузетнику обављање делатности ако поступи супротно одредбама члана 4. став 4. овог закона;
- 4) привремено забрани привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику пружање услуге смештаја у врсти хостел који обавља делатност без претходног пријављивања јединици локалне самоуправе;
- 5) привремено забрани обављање угоститељске делатности, ако се инспектору онемогући вршење послова надзора;
- 6) привремено забрани привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику и физичком лицу обављање делатности, у случају прописаним законом којим се уређује инспекцијски надзор;
- 7) записником о инспекцијском надзору наложи једну или више мера за отклањање неправилности;
- 8) сачини службену белешку, о оним радњама у поступку за које се не саставља записник;
- 9) изриче превентивне, као и друге мере које су посебно уређене законом којим се уређује инспекцијски надзор;
- 10) предузима радње које су посебно уређене законом којим се уређује инспекцијски надзор;
- 11) изда прекршајни налог;
- 12) поднесе пријаву надлежном органу за кривично дело или привредни преступ, односно поднесе захтев за покретање прекршајног поступка;
- 13) поднесе предлог надлежном органу из члана 77. став 5. овог закона за покретање поступка и утврђивања обавезе плаћања пенала.

У случају из става 1. тачка 7) овог члана, када надзирани субјект отклони наложене неправилности, овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе не подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно не издаје прекршајни налог, уколико највиши износ запређене казне не прелази 100.000 динара.

Овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе доноси решење о привременој забрани обављања делатности до испуњења законом прописаних услова.

Члан 86.

Ако у вршењу инспекцијског надзора туристички инспектор утврди да пропис није примењен или је неправилно примењен, односно да није поступљено по налогу из члана 84. став 1. тачка 8) овог закона дужан је да

донесе решење којим налаже отклањање утврђених неправилности и одреди рок за њихово отклањање.

Туристички инспектор је дужан да донесе решење о привременој забрани обављања делатности и пружању услуга у објекту, ако се утврђене неправилности у остављеном року из решења о отклањању неправилности, не отклоне.

Члан 87.

Ако у вршењу инспекцијског надзора овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе утврди да пропис није примењен или је неправилно примењен, односно да није поступљено по налогу из члана 85. став 1. тачка 7) овог закона дужан је да донесе решење којим налаже отклањање утврђених неправилности и одреди рок за њихово отклањање.

Овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе је дужан да донесе решење о привременој забрани обављања делатности и пружању услуга у објекту, ако се утврђене неправилности у остављеном року из решења о отклањању неправилности не отклоне.

5. Надлежност за решавање по жалби

Члан 88.

Против решења туристичког инспектора може се изјавити жалба министру у року од 15 дана од дана достављања решења.

Против решења овлашћеног инспектора јединице локалне самоуправе може се изјавити жалба општинском, односно градском већу у року од 15 дана од дана достављања решења.

Против решења инспектора донетог из делокруга надлежности из члана 80. ст. 3-7. овог закона може се изјавити жалба министру из делокруга инспекцијског надзора, као надлежном другостепеном органу, у року од 15 дана од дана достављања решења.

Жалба изјављена на решења из ст. 1-3. овог члана одлаже извршење решења, осим када се ради о предузимању хитних мера.

Жалба изјављена на решења из члана 84. став 1. тач. 1) – 6), члана 85. став 1. тач. 1) – 6), члана 86. став 2. и члана 87. став 2. овог закона, не одлаже извршење решења.

VIII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 89.

Новчаном казном од 200.000 до 800.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

- 1) не упише делатност у одговарајући регистар (члан 4. став 3, члан 38. став 2. и члан 52. став 4);
- 2) поступи супротно одредбама члана 7. став 1. тачка 10) овог закона;
- 3) за пружену услугу не изда прописан рачун (члан 7. став 1. тачка 14), члан 41. став 1. тачка 14) и члан 55. став 1. тачка 14));
- 4) у угоститељском објекту за смештај не уноси податке о кориснику услуге смештаја дневно и уредно на прописан начин (члан 7. став 1. тачка 17), члан 44. и члан 55. став 6);
- 5) поступи супротно одредбама члана 12. овог закона;

6) не уноси податке о кориснику услуге смештаја преко централног информационог система, на прописан начин (члан 15. став 1, члан 44. и члан 55. став 6);

7) не обезбеди интернет везу за приступ централном информационом систему (члан 15. став 5, члан 44. и члан 55. став 6);

8) у централни информациони систем не уноси и друге прописане податке на прописан начин (члан 15. став 7, члан 44. и члан 55. став 6);

9) у јединствен информациони систем унесе неистините податке (члан 15. став 8, члан 44. и члан 55. став 6);

10) пре отпочињања обављања угоститељске делатности у угоститељском објекту из члана 18 ст. 1. 2. и 4. овог закона не прибави решење о категоризацији објекта у одговарајућу категорију (члан 18. став 5);

11) захтев за категоризацију не поднесе преко централног информационог система (члан 19. став 3. и члан 20. став 2);

12) поступи супротно одредбама члана 22. став 1. овог закона;

13) буџетски корисници из члана 27. овог закона за пружање услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака трећим лицима не прибаве одобрење министра (члан 27. став 2);

14) поступи супротно одредбама члана 35. овог закона;

15) поступи супротно одредбама члана 41. став 1. тачка 11) овог закона;

16) поступи супротно одредбама члана 42. овог закона;

17) пре отпочињања обављања наутришњих делатности у марици не прибави решење о одређивању категорије марице (члан 47. став 2);

18) захтев за категоризацију марице не поднесе преко централног информационог система (члан 48. став 2);

19) поступи супротно одредбама члана 55. став 1. тачка 11) овог закона;

20) поступи супротно одредбама члана 56. овог закона;

21) пре отпочињања обављања ловнотуристичке делатности у објекту ловачка вила не прибави решење о одређивању категорије ловачке виле (члан 60. став 2);

22) захтев за категоризацију ловачке виле не поднесе преко централног информационог система (члан 61. став 2).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 40.000 до 100.000 динара.

Новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара казниће се предузетник:

1) за прекршај из става 1. овог члана;

2) ако у периоду прекида обавља делатност (члан 4. став 4, члан 38. став 3. и члан 52. став 5);

3) ако отпочне са обављањем делатности пре датума назначеног као почетак обављања делатности (члан 4. став 5, члан 38. став 4. и члан 52. став 6).

Члан 90.

Новчаном казном од 150.000 до 450.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) на улазу у категорисани објекат видно не истакне ознаку категорије, односно посебног стандарда, утврђену решењем министра, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе (члан 7. став 1. тачка 6), члан 41. став 1. тачка 6) и члан 55. став 1. тачка 6));

2) у објекту не одржава простор просторије и опрему и не пружа услуге према прописаним минимално-техничким и санитарно-хигијенским условима, као и стандардима за врсту објекта у којој обавља делатност и за категорију која му је одређена решењем министра, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе (члан 7. став 1. тачка 7), члан 41. став 1. тачка 8) и члан 55. став 1. тачка 8));

3) у писаном, говорном, визуелном или електронском обавештавању нетачно користи врсту, а код категорисаног објекта категорију која му је одређена решењем министра, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе (члан 7. став 1. тачка 9), члан 41. став 1. тачка 10) и члан 55. став 1. тачка 10));

4) се не придржава истакнутих, односно на другом месту објављених цена (члан 7. став 1. тачка 13), члан 41. став 1. тачка 13) и члан 55. став 1. тачка 13));

5) све информације, којима обавештава кориснике услуга о услузи коју пружа, у погледу врсте, начина пружања услуге и др. нису на српском језику (члан 8. став 1, члан 41. став 4. и члан 55. став 4));

6) сву документацију у вези са унетим подацима о корисницима услуге смештаја, поднетим рекламацијама, закљученим уговорима и др. не чува у периоду од две године (члан 9. став 1, члан 41. став 6. и члан 55. став 6));

7) сваку промену података, који се евидентирају код Министарства, односно јединице локалне самоуправе не пријави у року од седам дана (члан 13. став 3, члан 43. став 3. и члан 57. став 3));

8) поступи супротно одредбама члана 20. став 3. овог закона;

9) за пловни објекат наутичког туризма не поседује важеће бродско сведочанство, односно пловидбену дозволу потписану и оверену од овлашћеног лица (члан 41. став 1. тачка 7)).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 25.000 до 50.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 100.000 до 350.000 динара.

Члан 91.

Новчаном казном од 80.000 до 250.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) обавља делатност у седишту, али не као претежну делатност, а није за ту делатност у одговарајућем регистру регистровало огранак, односно издвојено место (члан 5. став 1, члан 39. став 1. и члан 53. став 1));

2) обавља делатност ван седишта, али не као претежну делатност, а није за ту делатност у одговарајућем регистру регистровало огранак, односно издвојено место (члан 5. став 2, члан 39. став 2. и члан 53. став 2));

3) се не евидентира у Регистру туризма (члан 7. став 1. тачка 4), члан 41. став 1. тачка 4) и члан 55. став 1. тачка 4));

4) сваку промену регистрованог податка о седишту и огранку, односно издвојеном месту не пријави одговарајућем регистру у року од седам дана (члан 7. став 1. тачка 5), члан 41. став 1. тачка 5) и члан 55. став 1. тачка 5));

5) у објекту не обавља делатност, односно не пружа услуге на прописан начин и према прописаним условима (члан 7. став 1. тачка 8), члан 41. став 1. тачка 9) и члан 55. став 1. тачка 9));

6) не истакне или обезбеди цене смештаја и других услуга и износ боравишне таксе на рецепцији и у свакој смештајној јединици на јасан и лако уочљив начин (члан 7. став 1. тачка 11), члан 44. и члан 55. став 6);

7) не истакне цене хране, пића и напитака на прописан начин (члан 7. став 1. тачка 12), члан 44. и члан 55. став 6);

8) кориснику услуге онемогући подношење реклаamacије (члан 7. став 1. тачка 19), члан 41. став 1. тачка 15) и члан 55. став 1. тачка 15));

9) пружање услуге условљава пружањем друге услуге, односно неким другим условом који је корисник услуга дужан да испуни (члан 7. став 1. тачка 20), члан 41, став 1. тачка 16) и члан 55. став 1. тачка 16));

10) за угоститељски објекат не испуни услове прописане актом јединице локалне самоуправе из члана 26. став 4. овог закона, у погледу уређаја и опреме за одвођење дима, паре и мириса и других непријатних емисија, ради спречавања њиховог ширења у околину (члан 7. став 1. тачка 21));

11) за угоститељски објекат у којем се емитује музика или изводи забавни програм, не испуни услове прописане актом јединице локалне самоуправе из члана 26. став 4. овог закона у погледу уређења и опремања, ради обезбеђења заштите од буке (члан 7. став 1. тачка 22));

12) за угоститељски објекат који се налази у стамбеној згради не испуни техничке и друге услове и ако не обавља угоститељску делатности на начин прописан актом јединице локалне самоуправе из члана 26. став 4. овог закона (члан 7. став 1. тачка 23));

13) не обавља делатност са пажњом доброг привредника (члан 7. став 1. тачка 24), члан 41, став 1. тачка 17) и члан 55. став 1. тачка 17));

14) поступи супротно одредбама члана 7. став 4. овог закона;

15) поступи супротно одредбама члана 10. овог закона;

16) кориснику услуге смештаја не да информацију о условима и цени осигурања од последица незгоде (члан 11. став 2, члан 41. став 6. и члан 55. став 6);

17) кориснику услуге смештаја наплати износ премије осигурања увећан за износ провизије (члан 11. став 3, члан 41. став 6. и члан 55. став 6);

18) угоститељску делатност у покретном угоститељском објекту, не обавља под условима и на начин прописан овим законом и прописима донетим на основу овог закона (члан 17. став 6);

19) поступи супротно одредбама члана 17. став 7. овог закона;

20) захтев за одређивање објекта у категорију не садржи истините податке (члан 21. став 1, члан 48. став 3. и члан 61. став 3);

21) поступи супротно одредбама члана 22. став 2. овог закона;

- 22) поступи супротно одредбама члана 25. овог закона;
- 23) поступи супротно одредбама члана 27. став 3. овог закона;
- 24) поступи супротно одредбама члана 29. став 2. овог закона;

25) простор на отвореном у привремено постављеној опреми за камповање не испуњава прописане минимално-техничке и санитарно-хигијенске услове (члан 30. став 11);

26) цене услуга које пружа не истакне видно на јасан и лако уочљив начин из члана 41. став 1. тачка 12) и члана 55. став 1. тачка 12));

27) поступи супротно одредбама члана 41. став 2. овог закона;

28) поступи супротно одредбама члана 55. став 2. овог закона;

29) не поступи по решењу инспектора (чл. 84, 85, 86. и 87).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 15.000 до 40.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 60.000 до 200.000 динара.

Члан 92.

Новчаном казном од 130.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако:

1) обавља делатност која није регистрована на начин прописан законом (члан 4. став 1, члан 38. став 1. и члан 52. став 1);

2) на истинит, јасан, разумљив и необмањујући начин не обавештава корисника услуга о услузи коју пружа, у погледу врсте, начина пружања услуге, назначене цене и др. (члан 7. став 1. тачка 10));

3) се не придржава истакнутих, односно на другом месту објављених цена (члан 7. став 1. тачка 13));

4) у угоститељском објекту за смештај не уноси податке о корисницима услуге смештаја дневно и уредно на прописан начин (члан 7. став 1. тачка 17));

5) уношење података о корисницима услуге у објекту за смештај не води преко централног информационог система, на прописан начин (члан 15. став 1);

6) не обезбеди интернет везу за приступ централном информационом систему (члан 15. став 5);

7) у централни информациони систем не уноси и друге прописане податке на прописан начин (члан 15. став 7);

8) у јединствен информациони систем уноси неистините податке (члан 15. став 8);

9) пре отпочињања обављања угоститељске делатности у угоститељском објекту из члана 18. став 4. овог закона не прибави решење о категоризацији објекта (члан 18. став 5);

10) захтев за категоризацију објекта не поднесе преко централног информационог система (члан 20. став 2);

11) дође до промене угоститеља, а нови угоститељ пре почетка рада у том објекту не прибави ново решење којим се објекат категорише (члан 22. став 1);

- 12) поступи супротно одредбама члана 30. став 3. овог закона;
- 13) поступи супротно одредбама члана 30. став 6. овог закона;
- 14) у угоститељском објекту сеоског туристичког домаћинства услуге припремања и услуживања хране, пића и напитака пружа лицима која нису корисници услуге смештаја (члан 30. став 7);
- 15) поступи супротно одредбама члана 30. став 9. овог закона;
- 16) поступи супротно одредбама члана 30. став 10. овог закона;
- 17) простор на отвореном у привремено постављеној опреми за камповање не испуњава прописане минимално-техничке и санитарно-хигијенске услове (члан 30. став 11);
- 18) уговор не садржи све прописане елементе (члан 33. став 3);
- 19) за пружене угоститељске услуге из члана 30. овог закона не изда посебан рачун, (члан 34. став 1);
- 20) посебан рачун не садржи прописане податке (члан 34. став 2);
- 21) кориснику услуге не уручи посебан рачун (члан 34. став 3);
- 22) не води евиденцију издатих рачуна на прописан начин (члан 34. став 4);
- 23) евиденцију издатих рачуна не чува у прописаном року (члан 34. став 5);
- 24) поступи супротно одредбама члана 35. овог закона;
- 25) боравишну таксу не плаћа у утврђеном годишњем износу на прописан начин (члан 71. став 2);
- 26) не поступи по решењу инспектора (чл. 84, 85, 86. и 87).

Члан 93.

Новчаном казном од 80.000 до 120.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако:

- 1) се не евидентира у Регистру туризма (члан 7. став 1. тачка 4));
- 2) на улазу у категорисани угоститељски објект не истакне видно ознаку категорије односно посебног стандарда који се у њему пружа, утврђену решењем министра, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе (члан 7. став 1 тачка 6));
- 3) у угоститељском објекту не одржава простор, просторије и опрему према прописаним минимално-техничким и санитарно-хигијенским условима и не пружа услуге према стандардима за врсту објекта у којој обавља делатност и за категорију која му је одређена решењем министра, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе (члан 7. став 1. тачка 7));
- 4) у угоститељском објекту не обавља угоститељску делатност на прописан начин и према прописаним условима (члан 7. став 1. тачка 8));
- 5) у писаном, говорном, визуелном или електронском обавештавању нетачно користи врсту, а код објекта из члана 18. став 4. овог закона категорију угоститељског објекта која му је одређена решењем министра, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе (члан 7. став 1. тачка 9));

6) поступи супротно одредбама члана 7. став 1. тачка 11) овог закона, у делу истицања цене у смештајном објекту на прописан начин;

7) не истакне цене хране, пића и напитака у ценовницима и не учини их доступним корисницима услуга у довољном броју примерака на сваком месту где се корисници услужују, односно не истакне цене на јасан и лако уочљив начин (члан 7. став 1. тачка 12));

8) у угоститељском објекту не омогући кориснику услуге подношење рекламације (члан 7. став 1. тачка 19));

9) пружање угоститељске услуге условљава пружањем друге услуге, односно неким другим условом који је корисник услуга дужан да испуни (члан 7. став 1. тачка 20));

10) угоститељски објект не испуњава услове прописане актом јединице локалне самоуправе из члана 26. став 4. овог закона, у погледу уређаја и опреме за одвођење дима, паре и мириса и других непријатних емисија, ради спречавања њиховог ширења у околину (члан 7. став 1. тачка 21));

11) угоститељски објект у којем се емитује музика или изводи забавни програм, не испуњава услове прописане актом јединице локалне самоуправе из члана 26. став 4. овог закона у погледу уређења и опремања, ради обезбеђења заштите од буке (члан 7. став 1. тачка 22));

12) угоститељски објект који се налази у стамбеној згради не испуњава техничке и друге услове, као и да не обавља угоститељску делатност на начин прописан актом локалне самоуправе из члана 26. став 4. овог закона (члан 7. став 1. тачка 23));

13) не обавља делатност са пажњом доброг привредника (члан 7. став 1. тачка 24));

14) све информације, којима обавештава кориснике услуга о услузи коју пружа, у погледу врсте, начина пружања услуге, назначене цене нису на српском језику (члан 8. став 1);

15) сву документацију у вези са унетим подацима о корисницима услуге смештаја, поднетим рекламацијама, закљученим уговорима и др. не чува у прописаном периоду (члан 9. став 1);

16) поступи супротно одредбама члана 20. став 3. овог закона;

17) поступи супротно одредбама члана 22. став 2. овог закона;

18) поступи супротно одредбама члана 32. став 1. овог закона;

19) пружа угоститељске услуге смештаја на отвореном, а није власник, односно сувласник тог земљишта (32. став 2);

20) поступи супротно одредбама члана 32. став 3. овог закона;

21) поступи супротно одредбама члана 32. став 4. овог закона;

22) сагласност из члана 32. ст. 3. и 4. овог закона није оверена код јавног бележника (32. став 5);

23) поступи супротно одредбама члана 33. став 4. овог закона.

Члан 94.

Новчаном казном од 50.000 до 100.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у државном органу, односно јединици локалне самоуправе ако:

- 1) не води евиденцију на прописан начин (члан 13. ст. 1. и 2, члан 43. ст. 1. и 2. и члан 57. ст. 1. и 2);
- 2) поступи супротно одредбама члана 13. ст. 4. и 5. овог закона;
- 3) у централни информациони систем не унесе податке о објекту, угоститељу, односно пружаоцу услуге смештаја, на прописан начин (члана 14. ст. 1. и 3);
- 4) не учини доступним приступ централном информационом систему (члана 14. ст. 2. и 4);
- 5) поступи супротно одредбама члана 19. став 4. овог закона;
- 6) решење о категоризацији не садржи прописане податке (члан 19. став 7. и члан 20. став 7);
- 7) поступи супротно одредбама члана 20. став 4. овог закона;
- 8) по захтеву за категоризацију не одлучује појединачно за сваки објекат (члан 20. став 6);
- 9) решење о категоризацији не садржи све релевантне податке из члана 32. овог закона (члан 20. став 8);
- 10) пре објављивања посебног акта из члана 26. ст. 1 - 3. овог закона не прибави мишљење Министарства. (члан 26. став 5);
- 11) поступи супротно одредбама члана 43. ст. 4. и 5. овог закона;
- 12) поступи супротно одредбама члана 57. ст. 4. и 5. овог закона.

Члан 95.

Новчаном казном у износу од 50.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

- 1) поступи супротно одредбама члана 6. овог закона;
- 2) поступи супротно одредбама члана 7. став 1. тачка 15) овог закона;
- 3) поступи супротно одредбама члана 7. став 1. тачка 16) овог закона;
- 4) не утврди кућни ред у свим објектима за смештај и не истакне га на рецепцији, а извод из кућног реда не истакне, односно не обезбеди у свим смештајним јединицама (члан 7. став 1. тачка 18));
- 5) поступи супротно одредбама члана 40. овог закона;
- 6) поступи супротно одредбама члана 54. овог закона;
- 7) у објекту ловног туризма не истакне видно правила, односно услове и начин коришћења ловишта и других услуга ловног туризма (члан 55. став 1. тачка 7));
- 8) боравишну таксу не наплати за сваки дан боравка у угоститељском објекту за смештај (члан 70. став 2);
- 9) у рачуну за услугу смештаја не искаже посебно износ боравишне таксе (члан 70. став 5);
- 10) средства од наплаћене боравишне таксе не уплати до петог у месецу за претходни месец (члан 72 став 1);

11) поступи супротно одредбама члана 72. став 2. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 10.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 40.000 динара.

Члан 96.

Новчаном казном у износу од 30.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) на улазу у објект не истакне видно пословно име, седиште, матични број, а на улазу у огранак, односно издвојено место, пословно име, седиште, матични број и назив или ознаку огранка, односно издвојеног места (члан 7. став 1. тачка 1), члан 41. став 1. тачка 1) и члан 55. став 1. тачка 1));

2) на улазу у објект не истакне видно назив објекта и врсту објекта према претежној врсти услуга које се у њему пружају (члан 7. став 1. тачка 2), члан 41. став 1. тачка 2) и члан 55. став 1. тачка 2));

3) на улазу у угоститељски објект не истакне видно прописано радно време и не придржава га се у свом пословању (члан 7. став 1. тачка 3), члан 41. став 1. тачка 3) и члан 55. став 1. тачка 3)).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 6.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и предузетник новчаном казном у износу од 20.000 динара.

Члан 97.

Новчаном казном у износу од 15.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако:

1) поступи супротно одредбама члана 7. став 1. тачка 15) овог закона;

2) поступи супротно одредбама члана 7. став 1. тачка 16) овог закона;

3) поступи супротно одредбама члана 7. став 1. тачка 18) овог закона, у делу утврђивања и истицања кућног реда у смештајном објекту;

4) сваку промену података, који се евидентирају не пријави у року од седам дана јединици локалне самоуправе (члан 13. став 3);

5) захтев за одређивање категорије не садржи истините податке (члан 21. став 1);

6) поступи супротно одредбама члана 30. став 8. овог закона;

7) поступи супротно одредбама члана 31. став. 3. овог закона.

IX. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 98.

Огранак страног правног лица који обавља угоститељску, наутичку или ловнотуристичку делатност ускладиће своје пословање са одредбама овог закона у року од два месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Привредно друштво, друго правно лице, предузетник и физичко лице које обавља угоститељску, наутичку туристичку или ловнотуристичку делатност ускладиће своје пословање са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 99.

Поступци који до дана ступања на снагу овог закона нису окончани, окончаће се по одредбама прописа који је био на снази до дана ступања на снагу овог закона.

Члан 100.

До доношења подзаконских аката на основу овлашћења из овог закона примењиваће се, осим у делу у коме су у супротности са овим законом, следећи подзаконски акти:

1) Правилник о облику, садржини и начину вођења евиденције гостију у угоститељском објекту за смештај („Службени гласник РС”, број 96/09);

2) Правилник о облику, садржини и начину вођења евиденције гостију у домаћој радиности („Службени гласник РС”, број 96/09);

3) Правилник о облику, садржини и начину вођења евиденције гостију у сеоском туристичком домаћинству („Службени гласник РС”, број 96/09);

4) Правилник о минималним техничким условима за изградњу, уређење и опремање наутичких објеката и стандардима за категоризацију марина („Службени гласник РС”, број 56/11);

5) Правилник о минималним техничким условима за изградњу, уређење и опремање ловнотуристичких објеката и стандардима, условима и начину пружања и коришћења услуга ловног туризма („Службени гласник РС”, број 56/11);

6) Правилник о минималним техничким и санитарно-хигијенским условима за уређење и опремање угоститељских објеката („Службени гласник РС”, бр. 41/10 и 48/12 - др. правилник);

7) Правилник о начину пружања угоститељских услуга у покретном објекту и о минималним техничким, санитарно-хигијенским и здравственим условима које мора да испуњава покретни објекат у којем се пружају угоститељске услуге („Службени гласник РС”, бр. 41/10 и 48/12 - др. правилник);

8) Правилник о минималним техничким и санитарно-хигијенским условима за пружање угоститељских услуга у домаћој радиности и у сеоском туристичком домаћинству („Службени гласник РС”, бр. 41/10 и 48/12 - др. правилник);

9) Правилник о условима и начину обављања угоститељске делатности, начину пружања угоститељских услуга, разврставању угоститељских објеката и минимално техничким условима за уређење и опремање угоститељских објеката („Службени гласник РС”, бр. 48/12 и 58/16);

10) Правилник о стандардима за категоризацију угоститељских објеката за смештај („Службени гласник РС”, бр. 83/16 и 30/17);

11) Уредба о висини и врсти трошкова у поступку разврставања угоститељских објеката у категорије, у зависности од њихове врсте, подврсте и величине („Службени гласник РС”, број 69/11);

12) Уредба о условима које мора да испуњава здравствена установа за пружање угоститељских услуга трећим лицима („Службени гласник РС”, бр. 18/12 и 54/13);

13) Уредба о највишем и најнижем износу боравишне таксе („Службени гласник РС”, бр. 44/13 и 132/14).

Уредба о висини и врсти трошкова у поступку разврставања угоститељских објеката у категорије, у зависности од њихове врсте, подврсте и величине („Службени гласник РС”, број 69/11) у делу одредаба које се односе на висину трошкова у поступку разврставања угоститељских објеката у категорије, у зависности од њихове врсте, подврсте и величине, примењиваће се до дана ступања на снагу закона којим ће се уредити наведена питања.

Члан 101.

Подзаконски акти за спровођење овог закона биће донети у року од две године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 102.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, осим одредаба чл. 30-36. и члана 72. став 1. овог закона које се примењују од 1. јула 2019. године.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. став 1. тач. 6, 9. и 12. Устава Републике Србије, којим је, између осталог, утврђено да Република Србија уређује и обезбеђује јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката; систем обављања појединих привредних и других делатности; одрживи развој; развој Републике Србије, политику и мере за подстицање равномерног развоја појединих делова Републике Србије, укључујући и развој недовољно развијених подручја и организацију и коришћење простора.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Важећим Законом о туризму („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 99/11 - др. закон, 93/12 и 84/15, регулисана је област туризма и угоститељства, међутим имајући у виду, како регулативу Европске уније, регулативу развијених туристичких земаља у окружењу, тако и степен достигнутог развоја туризма и угоститељства, односно, туристичке и угоститељске привреде у Републици Србији, створили су се услови, да се ова област системски регулише са два закона – законом којим се уређује област туризма и законом којим се уређује област угоститељства.

Предлог закона о угоститељству настао је као резултат анализе стања на туристичком тржишту и сагледавања проблема са којим се суочавају актери угоститељске привреде, као и други субјекти који обављају привредну делатност, која је непосредно повезана са угоститељством.

Као приоритетан задатак дефинисана је борба против сиве економије, унапређење конкурентности Србије као туристичке дестинације, унапређење пословног амбијента и поједностављење пословања за физичка лица пружаоце угоститељских услуга смештаја који доминирају у структури смештајних капацитета Србије, као и дигитализација туризма и угоститељства увођењем модерних технологија у пословање како привредних субјеката тако и јавног сектора. У циљу ефикаснијег остваривања овог примарног задатка, извршено је прецизирање и појашњење прерасподела права, обавеза и овлашћења инспекцијских служби. Наиме, локалној самоуправи, односно овлашћеним инспекцијским органима локалне самоуправе поверен је знатан део надзора над применом овог закона. Такође, имајући у виду и обавезу усаглашавања са Законом о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, број 36/15) и Законом о општем управном поступку („Службени гласник РС”, број 18/16), Предлог закона је у потпуности усаглашен са наведеним процесним законима.

Уједно извршено је усаглашавање са Стратегијом развоја туризма Републике Србије за период 2016 - 2025. године („Службени гласник РС”, број 98/16). Даље, имајући у виду Директива 2006/123/ЕЗ Европског парламента и Савета од 12. децембра 2006. године, о услугама на унутрашњем тржишту извршено је потпуно усаглашавање.

Као приоритетан задатак дефинисана је потреба за смањењем сиве економије у свим делатностима које овај закон уређује, из ког разлога су прецизније уређене оне одредбе у делу регистрације привредне делатности појединих субјеката. У циљу ефикаснијег остваривања овог примарног задатка и заштите јавног интереса, дата су шира овлашћења, али и одговорност и обавезе јединици локалне самоуправе посебно у делу вођења евиденције свих оних субјеката који пружају услуге смештаја.

Имајући у виду приоритете дигитализације привреде Републике Србије, али и даљи развој електронске управе, Предлогом закона се уводи *централни информациони систем у области угоститељства и туризма* (Е- туриста), као јединствен и централизован електронски информациони систем, који садржи све релевантне податке о пружаоцима услуге смештаја и објектима за смештај, преко кога се врши њихова евиденција и уносе други подаци проистекли из обављања угоститељске, наутичке и ловнотуристичке, односно туристичке делатности. Циљ успостављања електронског система пријаве и одјаве туриста је осим, обједињавања свих података о пружаоцима услуга смештаја, скраћивање и смањивање броја и трошкова административних процедура, унапређење сарадње и размене података надлежних државних институција, унапређење ефикасности система наплате и контроле плаћања боравишне таксе и пореза те последично повећање прихода буџета локалних самоуправа и буџета Републике Србије, смањење сиве економије и неправног рада (посебно физичких лица пружаоца услуга смештаја), унапређење статистичког праћења кретања туриста, спровођење активне маркетинг политике и подизање конкурентности туристичке понуде Републике Србије. Надаље, прописују се знатне олакшице пружаоцима услуга смештаја (физичким лицима) у објектима домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства. Извршено је усаглашавање области науке за важећом регулативом, којом се ова област прецизно регулише. Уређено је прикупљање, држање, обрада и коришћење података о личности, права лица и заштита права лица чији се подаци прикупљају и обрађују, ограничења заштите података о личности и обезбеђење података, на начин прописан законом којим се уређује заштита података о личности. Усаглашавање са Законом о инспекцијском надзору условило је прописивање ширих, односно нових овлашћења туристичких инспектора, али и других инспектора којима је поверен надзор над извршењем овог закона. У делу казнене политике нема значајнијих новина, осим прописаних казни у вишем износу за све оне субјекте, који по овим одредбама, али и одредбама Закона о инспекцијском надзору имају третман нерегистрованих субјекта, односно у случају неправног рада. Међутим, имајући у виду успостављене приоритете дигитализације привреде, као и даљи развој електронске управе прописана је прекршајна одговорност за одговорна лица у државном органу и јединици локалне самоуправе, за оне прекршаје којима се одступа од наведеног приоритета.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона упућује се на област која се законом уређују, као и услови и начин обављања угоститељске делатности, услови и начин обављања угоститељске делатности у објектима наутичког туризма и објектима ловног туризма, боравишна такса и пенали, као и друга питања од значаја за њихов развој и унапређење.

Чланом 2. Предлога закона дефинишу се поједини изрази употребљени у овом закону и имају следеће значење: индивидуални лежај јесте постеља или кревет који је намењен за коришћење једне особе; категоризација је поступак утврђивања постигнутих стандарда у погледу уређења, опреме и услуге у угоститељском објекту за смештај, објекту ловног туризма и наутичког туризма, на основу кога се објекти исте врсте рангирају у различите категорије, у зависности од нивоа постигнутих стандарда; корисник услуге је физичко лице које као потрошач, за сопствене потребе, користи угоститељске услуге у угоститељском објекту, објекту наутичког или ловног туризма; кућа, апартман и соба су засебни објекти у којима се пружају угоститељске услуге у домаћој радиности; ловнотуристичка делатност јесте пружање услуга прихвата и

смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака у објектима ловног туризма, као и пружање других услуга за потребе ловног туризма; наутичкотуристичка делатност јесте пружање угоститељских услуга у објектима наутичког туризма, као и пружање других услуга за потребе наутичког туризма; норматив хране и напитака је унапред утврђена врста и количина намирница или напитака у свежем стању потребна за припремање одређеног јела, односно напитка према прописаном рецепту, који се продаје по јединственој цени; норматив пића је унапред утврђена врста и количина пића, које се продаје по јединственој цени; одговарајући регистар је регистар у којем се региструју привредна друштва и предузетници и регистар у којем се региструју удружења које води Агенција за привредне регистре и регистар у којем се региструју друга правна лица који води надлежни суд; покретни угоститељски објекат је објекат који се премешта из једног места у друго сопственим погоном или вучом и испуњава прописане минимално-техничке, санитарно-хигијенске и здравствене услове за пружање угоститељских услуга, у коме се припрема и услужује храна у амбалажи за једнократну употребу, услужује храна у оригиналном паковању припремљена на другом месту, односно услужују пића и напаци у амбалажи за једнократну употребу или у оригиналној амбалажи; продаја угоститељских и других услуга подразумева непосредну продају, нуђење, као и све друге активности понуде, оглашавања, маркетинга, промоције и сл. које за крајњи резултат имају продају те услуге; сеоско туристичко домаћинство је објекат или група објеката у којем се пружају услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака или само услуге смештаја, који се налази у руралном (сеоском) окружењу са елементима локалног обележја и наслеђа; смештајна јединица јесте опремљен простор, односно скуп опремљених просторија у саставу угоститељског објекта за смештај или као засебан угоститељски објекат, која се ставља на располагање кориснику; стандарди јесу услови и мерила у погледу уређења и опремљености објекта, квалитета пружања услуга и претежног садржаја услуга и одржавања објекта; трансфер је превоз корисника услуге смештаја који се реализује на краћој релацији искључиво на дестинацији, односно локалу; угоститељ јесте привредно друштво, друго правно лице, предузетник и физичко лице које обавља угоститељску делатност под условима прописаним овим законом; угоститељска делатност јесте пружање услуга смештаја, припремање и услуживање хране, пића и напитака, као и припремање и достављање хране корисницима за потрошњу на другом месту; угоститељски објекат јесте функционално повезан, посебно уређен и опремљен простор који испуњава прописане минимално-техничке и санитарно-хигијенске услове за пружање угоститељских услуга, односно за обављање угоститељске делатности; угоститељски објекат у домаћој радиности је објекат у којем се пружају услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака или само услуге смештаја у објектима врсте: кућа, апартман и соба; централни информациони систем у области угоститељства и туризма (Е-туриста) јесте јединствен и централизован електронски информациони систем, који садржи све релевантне податке о пружаоцима услуге смештаја и објектима за смештај, преко кога се врши њихова евиденција и уносе други подаци проистекли из обављања угоститељске, наутичке и ловнотуристичке, односно туристичке делатности или услуга у туризму.

Чланом 3. Предлога закона дефинише се угоститељска делатност као пружање услуга смештаја, припремање и услуживање хране, пића и напитака, као и припремање и достављање хране корисницима за потрошњу на другом месту, коју угоститељ обавља у угоститељском објекту, ван угоститељског објекта и покретном угоститељском објекту, у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона. Угоститељска делатност обавља се у објекту, односно простору који испуњава прописане минимално-техничке и санитарно-хигијенске услове, односно стандарде за обављање предметне

делатности. На обављање угоститељске делатности на делу простора који истовремено представља заштићено културно добро, односно заштићено подручје, примењују се прописи којима се уређује заштита културних добара и прописи којима се уређује заштита природе.

Чланом 4. Предлога закона прописује се да делатност из члана 3. став 1. овог закона може да обавља привредно друштво, друго правно лице и предузетник, ако је регистровано у одговарајућем регистру. Поједине угоститељске услуге може пружати и физичко лице, под условима прописаним овим законом и прописима донетим на основу овог закона. Удружење које обавља делатност из члана 3. став 1. овог закона дужно је да ту делатност упише у одговарајући регистар. Предузетник не може да обавља делатност из члана 3. став 1. овог закона у периоду прекида обављања делатности. Предузетник не може да отпочне са обављањем делатности из члана 3. став 1. овог закона пре датума назначеног као почетак обављања делатности, који је наведен у решењу Агенције за привредне регистре.

Чланом 5. Предлога закона предвиђа се да ако лице из члана 4. став 1. овог закона обавља угоститељску делатност у седишту, али не као претежну делатност, дужно је да за ту делатност региструје огранак, односно издвојено место, који се региструје у одговарајућем регистру. Ако лице из члана 4. став 1. овог закона обавља угоститељску делатност ван седишта, дужно је да за ту делатност у сваком простору, односно месту пословања региструје огранак, односно издвојено место ван седишта, који се региструје у одговарајућем регистру. Изузетно, угоститељ који повремено обавља угоститељску делатност на начин прописан чланом 17. став 7. овог закона није у обавези да за тај простор у коме обавља делатност региструје огранак, односно издвојено место ван седишта.

Чланом 6. Предлога закона прописује се да пословно име, фирма и други назив, назив огранка, издвојено место или одговарајућа организациона јединица као и ознака пружаоца угоститељских услуга не може да садржи речи које указују на врсту угоститељског објекта који се категорише, осим када је категоризација већ извршена, нити више од једне врсте угоститељског објекта.

Чланом 7. Предлога закона прописује се да је угоститељ дужан да: на улазу у угоститељски објекат видно истакне пословно име, седиште, матични број, а на улазу у огранак, односно издвојено место, пословно име, седиште, матични број и назив или ознаку огранка, односно издвојеног места; на улазу у угоститељски објекат видно истакне назив угоститељског објекта и врсту угоститељског објекта, према претежној врсти услуга које се у њему пружају; на улазу у угоститељски објекат видно истакне прописано радно време и да га се у свом пословању придржава; се евидентира у Регистру туризма у складу са законом којим се уређује област туризма; сваку промену регистрованог податка о седишту и огранку, односно издвојеном месту пријави одговарајућем регистру у року од седам дана; на улазу у категорисани угоститељски објекат видно истакне ознаку категорије, односно посебног стандарда који се у њему пружа, утврђену решењем министра, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе; у угоститељском објекту одржава простор, просторије и опрему и пружа услуге према прописаним минимално-техничким и санитарно-хигијенским условима, као и стандарде за врсту објекта у којој обавља делатност и за категорију која му је одређена решењем министра, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе; у угоститељском објекту обавља угоститељску делатност на прописан начин и према прописаним условима; у писаном, говорном, визуелном или електронском обавештавању тачно користи врсту, а код објекта из члана 18. ст. 1, 2. и 4. овог закона категорију угоститељског објекта која му је одређена решењем министра, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе; да на истинит, јасан, разумљив и необмањујући начин обавештава кориснике услуга о услузи коју пружа, у погледу врсте,

начина пружања услуге, назначене цене и др.; истакне цене смештаја и других услуга и износ боравишне таксе на рецепцији и у свакој смештајној јединици на јасан и лако уочљив начин; истакне цене хране, пића и напитака у ценовницима који морају бити доступни корисницима услуга у довољном броју примерака на сваком месту где се корисници услужују, односно да цене истакне на јасан и лако уочљив начин; се придржава истакнутих, односно на другом месту објављених цена; за сваку пружену услугу изда прописан рачун; утврди и обезбеди норматив хране, пића и напитака које припрема и услужује и на захтев корисника услуга омогући увид у те нормативе, као и да услуге пружа у одговарајућој количини према тим нормативима; обезбеди норматив хране коју услужује, а која је на другом месту припремљена и на захтев корисника услуга омогући увид у тај норматив, као и да услуге пружа у одговарајућој количини према том нормативу; уноси податке о кориснику услуга смештаја дневно и уредно на прописан начин; утврди кућни ред у свим објектима за смештај и истакне га на рецепцији, а изводе из кућног реда истакне, односно обезбеди у свим смештајним јединицама; у угоститељском објекту кориснику услуга омогући подношење рекламације; пружање угоститељске услуге не условљава пружањем друге услуге, односно неким другим условом који је корисник услуга дужан да испуни; за угоститељски објекат испуни услове прописане актом јединице локалне самоуправе из члана 26. став 4. овог закона, у погледу уређаја и опреме за одвођење дима, паре и мириса и других непријатних емисија, ради спречавања њиховог ширења у околину; за угоститељски објекат у којем се емитује музика или изводи забавни програм, испуни услове прописане актом јединице локалне самоуправе из члана 26. став 4. овог закона у погледу уређења и опремања, ради обезбеђења заштите од буке; за угоститељски објекат који се налази у стамбеној згради испуни техничке и друге услове, као и да обавља угоститељску делатност на начин прописан актом јединице локалне самоуправе из члана 26. став 4. овог закона; обавља делатност са пажњом доброг привредника.

Подаци из става 1. тачка 17) овог члана, за домаће држављане нарочито: садрже име и презиме; дан, месец и годину рођења и адресу становања.

Подаци из става 1. тачка 17) овог члана, за стране држављане нарочито садрже: име и презиме; дан, месец и годину рођења; држављанство; врсту, број и датум издавања стране путне исправе. Угоститељ који није регистрован код Агенције за привредне регистре је дужан да промену регистрованог податка из става 1. тачка 5) овог члана пријави и Регистру туризма. Начин подношења рекламације, поступање по поднетој рекламацији и др. угоститељ води у складу са прописима, којима се уређује област заштите потрошача. Када угоститељ послује у објекту који је заштићено културно добро, податке из става 1. тач. 1), 2) и 3) овог члана може поставити унутар објекта или на неком другом прикладном месту, у складу са законом којим се уређује заштита културних добара.

Чланом 8. Предлога закона прописује се да је угоститељ дужан да све информације, којима обавештава кориснике услуга о услузи коју пружа, у погледу врсте, начина пружања услуге и др. буду на српском језику. Информације из става 1. овог члана могу бити и на страном језику.

Чланом 9. Предлога закона прописује се да је угоститељ дужан да у периоду од две године чува сву документацију у вези са унетим подацима о корисницима услуга смештаја, поднетим рекламацијама, закљученим уговорима и др. Документација из става 1. овог члана може се чувати на трајном носачу записа.

Чланом 10. Предлога закона предвиђа се да угоститељ који пружа угоститељску услугу смештаја може искључиво за потребе корисника услуге

смештаја, на његов захтев, да пружи, односно обезбеди и додатну услугу као што је трансфер, куповина карата или улазница, резервација ресторана и сл.

Чланом 11. Предлога закона предвиђа се да угоститељ може да понуди кориснику услуге смештаја осигурање од последица незгоде за време боравка у угоститељском објекту за смештај уз напомену да исто није обавезујуће. У случају из става 1. овог члана угоститељ је дужан да кориснику услуге да информацију о условима и цени осигурања. Угоститељ који закључи полису осигурања од корисника услуге смештаја не може да наплати износ премије осигурања увећан за износ провизије. Угоститељ је дужан да у случају из ст. 1, 2. и 3. овог члана поступи сагласно одредбама закона којима се уређује осигурање.

Чланом 12. прописује се да је угоститељ који пружа услуге смештаја у некатегорисаном угоститељском објекту дужан да пре отпочињања обављања делатности, на прописан начин поднесе пријаву јединици локалне самоуправе на чијој територији се објекат налази. Ако лице из става 1. овог члана престане да обављања делатност дужан је да о томе обавести јединицу локалне самоуправе на чијој територији се објекат налази.

Чланом 13. Предлога закона предвиђа се да министарство надлежно за послове туризма (у даљем тексту: министарство) на прописан начин води евиденцију угоститеља и угоститељских објеката из члана 18. ст. 1. и 2. и члана 27. овог закона. Јединица локалне самоуправе на прописан начин води евиденцију угоститеља и угоститељских објеката из члана 12. и члана 18. став 4. овог закона, као поверен посао. Сваку промену података, који се евидентирају код министарства, односно јединице локалне самоуправе угоститељ је дужан да пријави у року од седам дана. Јединица локалне самоуправе је дужна да квартално или на захтев министарства у року од 15 дана у електронској форми достави министарству податке из евиденције угоститељских објеката коју води. Министарство односно јединица локалне самоуправе су дужни да Регистру туризма квартално достављају евиденцију из ст. 1. и 2. овог члана. Министарство односно јединица локалне самоуправе могу део евиденције угоститеља и угоститељских објеката из ст. 1. и 2. овог члана да учине јавно доступном, објављивањем на сајту министарства, односно јединице локалне самоуправе. Евиденција угоститеља и угоститељских објеката из члана 18. став 4. може да садржи податке о физичком лицу које пружа угоститељске услуге и то: име и презиме; јединствен матични број грађана, дан, месец и година рођења и адреса становања.

Чланом 14. Предлога закона прописује се да је министарство је дужно да у централни информациони систем у области угоститељства и туризма (у даљем тексту: централни информациони систем) унесе податке о објектима из члана 18. ст. 1. и 2, чл. 27, 47. и 60. овог закона, као и податке о угоститељу, односно пружаоцу услуге смештаја. Министарство је дужно да угоститељу, односно пружаоцу услуге смештаја из става 1. овог члана учини доступним приступ централном информационом систему. Јединица локалне самоуправе је дужна да у централни информациони систем унесе податке о објектима из члана 12, члана 18. став 4, чл. 42. и 56. овог закона, као и податке о угоститељу, односно пружаоцу услуге смештаја. Јединица локалне самоуправе је дужна да угоститељу, односно пружаоцу услуге смештаја у објектима из става 3. овог члана учини доступним приступ централном информационом систему.

Чланом 15. Предлога закона прописује се да је угоститељ који пружа услугу смештаја дужан да преко централног инфомационог система, на прописан начин, уноси податке о кориснику услуге смештаја. Подаци из става 1. овог члана, за домаће држављане нарочито: садрже име и презиме; дан, месец и годину рођења и адресу становања. Подаци из става 1. овог члана, за стране држављане нарочито садрже: име и презиме; дан, месец и годину рођења; држављанство; врсту, број и датум издавања стране путне исправе. Податке из

ст. 2. и 3. овог члана угоститељ уноси преко централног информационог система на основу података из личне карте, путне исправе или друге јавне исправе са фотографијом. Угоститељ који пружа услугу смештаја је дужан да обезбеди интернет везу за приступ централном информационом систему. Угоститељ који пружа услуге смештаја може у централни информациони систем да уноси и додатне податке о карактеристикама угоститељског објекта за смештај, понуди, специфичностима и др. Угоститељ који пружа услуге смештаја дужан је да у централни информациони систем уноси и друге прописане податке на прописан начин. Подаци из става 1, 2, 3, 4, 6. и 7. овог члана морају да буду истинити. Одредбе овог члана односе се и на здравствене установе из члана 27. овог закона, као и на пружаоца услуга смештаја у објекту наутичког и ловног туризма.

Чланом 16. Предлога закона Предлога закона предвиђа се да министар уз сагласност министра надлежног за унутрашње послове прописује начин уношења, рада, вођења и коришћења централног информационог система као и његову садржину и врсту података. Министар прописује садржину и начин подношења пријаве из чл. 12, 42. и 56. овог закона, као и садржину и начин вођења евиденције објекта за смештај.

Чланом 17. Предлога закона уређује се да према врсти угоститељских услуга које се у објекту пружају, угоститељски објекти могу бити: угоститељски објекат за смештај; угоститељски објекат за исхрану, пиће и напитке. У угоститељском објекту за смештај пружају се услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака, друге услуге уобичајене у угоститељству или само услуге смештаја. Врсте угоститељског објекта за смештај су: хотел и подврсте хотела, мотел, туристичко насеље и подврста туристичког насеља, пансион, камп, кампиралиште, хостел, преноћиште, коначиште, ботел, кућа, апартман, соба, сеоско туристичко домаћинство, ловачка вила, ловачки дом, ловачка кућа и ловачка колиба, као и други објекти за пружање услуга смештаја. У угоститељском објекту за исхрану, пиће и напитке, припремају се и услужују топла и хладна јела и напаци, точе и служе алкохолна и безалкохолна пића. Врсте угоститељског објекта за исхрану, пиће и напитке су ресторан, таверна, кафана, бар, пицерија, грил, печењара, пивница, коноба, чарда, крчма, гостионица, кафе-посластичарница, бифе, бистро, палачинкарница, објекат брзе хране, кетеринг објекат, паб, кафе и други објекти. Угоститељска делатност може се обављати и у покретном угоститељском објекту, под условима и на начин прописан овим законом и прописима донетим на основу овог закона. Угоститељска делатност може се обављати повремено на сајмовима, вашарима, пригодним прославама и на другим јавним манифестацијама, а најдуже 30 дана под условима и на начин прописан овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Чланом 18. Предлога закона предвиђа се да угоститељски објекти за смештај врсте хотел, мотел, туристичко насеље, пансион и камп категоришу у складу са стандардима прописаним за поједине врсте тих објеката. Угоститељски објекат за смештај врсте хотел и туристичко насеље може се разврстати у подврсту, а угоститељски објекат врсте хотел може се разврстати и по посебним стандардима за специјализацију. У угоститељском објекту за смештај врсте хотел, мотел, туристичко насеље и пансион и подврсте гарни хотел и апарт хотел могу бити и делови објекта у власништву других правних и физичких лица, који као смештајне јединице, односно други садржаји угоститељског објекта, функционално (организационо и техничко-технолошки) чине саставни део угоститељског објекта. Угоститељски објекти за смештај врсте кућа, апартман, соба и сеоско туристичко домаћинство категоришу се у складу са стандардима прописаним за поједине врсте тих објеката. Угоститељ је дужан да пре отпочињања обављања угоститељске делатности у

угоститељском објекту из ст. 1, 2. и 4. овог члана прибави решење о категоризацији.

Чланом 19. Предлога закона прописује се да угоститељ подноси министарству захтев за одређивање категорије угоститељског објекта из члана 18. ст. 1. и 2. овог закона. У случају из члана 18. став 3. овог закона, приликом подношења захтева за одређивање категорије, угоститељ доставља уговор о управљању којим се регулишу међусобна права и обавезе. Захтев из става 1. овог члана угоститељ подноси преко централног информационог система. Испуњеност прописаних услова за одређивање категорије угоститељског објекта за смештај из члана 18. ст. 1. и 2. овог закона, увиђајем на лицу места проверава комисија за категоризацију угоститељског објекта коју образује министар. Комисија за категоризацију угоститељског објекта сачињава записник о свом раду и доставља га министру са предлогом за одређивање категорије. Одређивање категорије угоститељског објекта из члана 18. ст. 1. и 2. овог закона врши се решењем које доноси министар и важи три године од дана достављања решења подносиоцу захтева. Решење из става 6. овог члана садржи и податке о броју и структури смештајних јединица, и укупним смештајним капацитетима. Решење из става 6. овог члана коначно је и доставља се Регистру туризма ради евидентирања.

Чланом 20. Предлога закона прописује се да угоститељ подноси надлежном органу јединице локалне самоуправе захтев за одређивање категорије угоститељског објекта из члана 18. став 4. овог закона. Захтев из става 1. овог члана угоститељ подноси преко централног информационог система. Захтев из става 1. овог члана угоститељ подноси за сваки објекат посебно (кућа, апартман, соба или сеоско туристичко домаћинство). Испуњеност прописаних услова за одређивање категорије угоститељског објекта за смештај из члана 18. став 4. овог закона увиђајем на лицу места проверава комисија за категоризацију угоститељског објекта коју образује надлежни орган јединице локалне самоуправе. Одређивање категорије угоститељског објекта из члана 18. став 4. овог закона врши се, решењем које доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе и важи три године од дана достављања решења подносиоцу захтева. Надлежни орган јединице локалне самоуправе решењем одлучује по поднетом захтеву појединачно за сваки објекат. Решење из става 5. овог члана садржи и податке о броју индивидуланих лежаја, односно врсти лежаја. Решење из става 5. овог члана садржи све релевантне податке из члана 32. овог закона. Против решења из става 5. овог члана може се у року од 15 дана од дана достављања решења изјавити жалба министру. Послове из ст. 4. и 5. овог члана надлежни орган јединице локалне самоуправе обавља као поверени посао.

Чланом 21. Предлога закона прописује да захтев из члана 19. став 1. и члана 20. став 1. овог закона мора да садржи истините податке. Трошкове поступка одређивања категорије угоститељског објекта сноси угоститељ.

Чланом 22. Предлога закона прописује се да ако у року важења решења из члана 19. став 6. и члана 20. став 5. овог закона дође до промене угоститеља, нови угоститељ је дужан да пре почетка рада у том објекту прибави ново решење којим се објекат категорише. Ако у року важења решења из члана 19. став 6 и члана 20. став 5. овог закона објекат престане да испуњава прописане стандарде за категорију која му је одређена угоститељ је дужан да поднесе захтев за одређивање категорије у нижу категорију. На захтев угоститеља доноси се решење о промени категорије када објекат испуни прописане стандарде за вишу категорију. Промена категорије угоститељског објекта за смештај врши се на начин и по поступку прописаном за одређивање категорије.

Чланом 23. Предлога закона прописује се да решење којим се угоститељски објекат за смештај категорише престаје да важи: истеком рока за

који је донето; доношењем решења о промени категорије; губитком категорије; на захтев угоститеља; ако дође до промене угоститеља; престанком привредног друштва, другог правног лица или предузетника, услед кога се то правно лице или предузетник брише из одговарајућег регистра. У случају из става 1. тач. 1), 3), 4), 5) и 6) овог члана Регистратор туризма брише угоститељски објекат из евиденције категорисаних објеката у Регистру туризма, а у случају из става 1. тачка 2) овог члана евидентира промену категорије угоститељског објекта. Евидентирање из става 2. овог члана Регистратор туризма врши по службеној дужности у случајевима из става 1. тач. 1) и 6) овог члана, по обавештењу министарства или надлежног органа јединице локалне самоуправе у случајевима из става 1. тач. 2), 3) и 5) овог члана, а на захтев угоститеља у случају из става 1. тачка 4) овог члана.

Чланом 24. Предлога закона предвиђа се да министар прописује стандарде за категоризацију угоститељских објеката из члана 18. ст. 1, 2. и 4. овог закона, који нарочито садрже: стандарде за поједине врсте тих објеката; посебне стандарде; категорије и начин стицања и промене категорије угоститељског објекта, као начин и услове под којима се обавља угоститељска делатност. Ради провере квалитета пружања услуга у објектима из члана 18. ст. 1. и 2. овог закона, пословно удружење угоститеља може да одреди тајног госта. Лице из става 3. овог члана, сачињава извештај са стручним мишљењем који може да достави министарству.

Чланом 25. Предлога закона прописује се да угоститељи који обављају делатност у угоститељским објектима из члана 18. ст 1. и 2. овог закона, морају да имају руководиоца објекта који је запослен код угоститеља. Руководилац објекта у угоститељском објекту врсте хотел, подврсте хотела, мотел и туристичко насеље мора да има најмање вишу стручну спрему, односно стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању од три године туристичког, економског или другог друштвеног смера, активно знање једног страног језика и три године радног искуства у угоститељству. Руководилац објекта у угоститељском објекту врсте пансион и камп мора да има најмање средњу стручну спрему, знање једног страног језика и годину дана радног искуства у угоститељству. Ако угоститељ, као предузетник лично води пословање угоститељског објекта из става 1. овог члана он мора да испуњава услове прописане за руководиоца угоститељског објекта. У угоститељском објекту врсте хотел, подврсте хотела и мотел мора да буде запослено и најмање једно лице са средњом стручном спремом угоститељског усмерења.

Чланом 26. Предлога закона предвиђа се да јединица локалне самоуправе може посебним актом ближе да уреди услове за уређење и опремање угоститељског објекта у зависности од начина услуживања и врсте услуга које се претежно пружају у угоститељском објекту, а који се односе на уређење и опремање уређајима за одвођење дима, паре и мириса, као и других непријатних емисија. Јединица локалне самоуправе може посебним актом ближе да уреди услове за уређење и опремање угоститељског објекта у којима се емитује музика или изводи забавни програм, а којима се обезбеђује заштита од буке. Јединица локалне самоуправе може посебним актом ближе да уреди техничке и друге услове у угоститељском објекту, који се налази у стамбеној згради, као и начин обављања угоститељске делатности, у зависности од начина услуживања и врсте услуга које се претежно пружају у том угоститељском објекту. Јединица локалне самоуправе доноси посебан акт из ст. 1, 2. и 3. овог члана, ако је организовала обављање послова инспекцијског надзора преко овлашћених инспектора, на начин прописан овим законом. Јединица локалне самоуправе дужна је да пре објављивања посебног акта из ст. 1, 2. и 3. овог члана прибави мишљење министарства.

Чланом 27. Предлога закона предвиђа се да здравствене установе које пружају услуге својим корисницима у објектима у којима се организује боравак и пружају услуге превенције, лечења и рехабилитације, могу пружати и услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака трећим лицима, на начин прописан овим законом и прописима донетим на основу овог закона. Ако су субјекти из става 1. овог члана буџетски корисници, за пружање услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака трећим лицима дужни су да прибаве одобрење министра. Субјекти из ст. 1. и 2. овог члана услуге трећим лицима могу да пружају ако испуњавају минимално - техничке, економске, тржишне и друге услове. Одобрење из става 2. овог члана даје се решењем са роком важења од три године. Решење из става 4. овог члана је коначно и доставља се ради евидентирања у Регистру туризма. Влада ближе прописује услове из става 3. овог члана. Министарство води евиденцију здравствених установа из става 2. овог члана.

Чланом 28. Предлога закона предвиђа се да правно лице које има одмаралишта, домове или друге објекте за пружање услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака својим запосленима, исте услуге може пружати и трећим лицима на начин прописан овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Чланом 29. Предлога закона дефинише се да се не сматра се обављањем угоститељске делатности: пружање услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака запосленима и корисницима у одмаралиштима, установама друштвене бриге о деци, старим лицима, ученицима и студентима, здравственим, социјалним, образовно-васпитним и другим сличним установама, ако услуге пружају лица запослена у тим установама; пружање услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака запосленима у сопственим просторијама у току процеса рада у привредним субјектима, установама, државним органима и другим организацијама, ако услуге пружају лица запослена у тим привредним субјектима, установама, органима и организацијама. Објекти односно просторије, уређаји и опрема, као и лица која пружају услуге из става 1. овог члана, морају испуњавати санитарно-хигијенске и здравствене услове прописане за угоститељски објекат, у делу објекта у коме се те услуге пружају.

Чланом 30. Предлога закона предвиђа се да угоститељ може да пружа угоститељске услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака у угоститељском објекту домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства. У оквиру сеоског туристичког домаћинства угоститељ може да пружа угоститељске услуге смештаја на отвореном у привремено постављеној опреми за камповање. Физичко лице може да пружа угоститељске услуге из става 1. овог члана у објектима смештајних капацитета до 30 индивидуалних лежајева, за највише 30 корисника услуга. Индивидуални лежај из става 3. овог члана намењен је за једну особу. Изузетно од става 4. овог члана, ако лежај по својим димензијама може бити намењен за две особе, сматраће се за два индивидуална лежаја. Изузетно од става 1. овог члана физичко лице у угоститељском објекту домаће радиности може да пружа само угоститељске услуге смештаја. Физичко лице у угоститељском објекту сеоског туристичког домаћинства услугу припремања и услуживања хране, пића и напитака може да пружа само кориснику услуге коме пружа услугу смештаја. Услуге из става 7. овог члана физичко лице пружа од намирница, пића и напитака засноване на производима које је претежно сам произвео. Изузетно, физичко лице у објекту сеоског туристичког домаћинства може да пружа угоститељске услуге из става 7. овог члана и организованој туристичкој групи до 50 путника која не користи услуге смештаја. Физичко лице може у оквиру сеоског туристичког домаћинства да пружа угоститељске услуге смештаја на отвореном у привремено постављеној опреми за камповање, до 20 камп парцела, за највише 30

корисника услуга. Простор на отвореном у привремено постављеној опреми за камповање из ст. 2. и 10. овог члана мора да испуњава прописане минимално-техничке и санитарно-хигијенске услове.

Чланом 31. Предлога закона прописује се да угоститељ пре почетка обављања делатности у угоститељском објекту домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства прибавља решење којим се тај објект категорише. Угоститељ из става 1. овог члана дужан је да угоститељску делатност обавља на прописан начин и према прописаним условима, у складу са одредбама овог закона. Изузетно од члана 7. став 1. тач. 1), 2) и 3) овог закона физичко лице као угоститељ дужан је да на улазу у објект видно истакне своје име и презиме, као и контакт телефон. Изузетно од члана 7. став 1. тачка 11) овог закона физичко лице као угоститељ није дужан да истакне износ боравишне таксе.

Чланом 32. Предлога закона дефинише се да физичко лице које пружа угоститељске услуге у угоститељском објекту домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства мора бити власник, односно сувласник тог смештајног објекта. Физичко лице које у оквиру сеоског туристичког домаћинства пружа угоститељске услуге смештаја на отвореном мора бити власник, односно сувласник тог земљишта. У случају да угоститељске услуге у угоститељском објекту домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства пружа лице које је сувласник тог смештајног објекта, дужно је да пре отпочињања делатности прибави писану сагласност другог сувласника. Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана угоститељске услуге може да пружа и члан породичног домаћинства власника, односно сувласника, уз њихову писану сагласност. Сагласност из ст. 3. и 4. овог члана мора бити оверена код јавног бележника. Чланом породичног домаћинства из става 4. овог члана сматра се брачни друг, деца рођена у браку, ван брака или усвојена, браћа и сестре, родитељи брачних другова и унучад, а која лица са власником, односно сувласником станују у истом стану, односно стамбеном објекту.

Чланом 33. Предлога закона прописује се да физичко лице може непосредно да пружа угоститељске услуге, односно да врши продају смештајних капацитета у угоститељском објекту домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства. Изузетно физичко лице може да врши продају смештајних капацитета у угоститељском објекту домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства преко посредника. У случају из става 2. овог члана физичко лице и посредник закључују уговор који нарочито садржи: име и презиме физичког лица, његову адресу, број и датум издавања решења о категоризацији, назив органа који је издао решење, рок важења решења, податке о врсти смештајног објекта и податке о броју индивидуланих лежаја, односно врсти лежаја. Физичко лице које пружа угоститељске у угоститељском објекту домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства мора да испуњава здравствене услове и редовно обавља здравствене прегледе у складу са законом којим се уређује здравствена заштита.

Чланом 34. Предлога закона прописује се да физичко лице, у случају из члана 33. став 1. овог закона за пружене угоститељске услуге из члана 30. овог закона издаје посебан рачун. Рачун из става 1. овог члана садржи редни број, име и презиме физичког лица, његову адресу, врсту, категорију и адресу угоститељског објекта, име и презиме корисника услуга, податке о продајној цени са спецификацијом пружених услуга, као и датум издавања рачуна. Рачун из става 1. овог члана се сачињава у два примерка, од којих се један уручује кориснику услуга, а други задржава физичко лице, које је издало рачун. Физичко лице је дужно да на дневном нивоу води евиденцију издатих рачуна, по начелима уредности и тачности, на начин који не дозвољава брисање или измену унетих података, тако да се по хронолошком реду омогућава увид у издате рачуне. Физичко лице је дужно да евиденцију издатих рачуна из става 4.

овог члана чува две године. На рачун из става 1. овог члана не примењују се одредбе члана 70. став 5. овог закона.

Чланом 35. Предлога закона дефинише се да се давање у закуп куће, стана, апартмана, собе, лежаја или другог простора који је намењен за смештај од стране правног лица, предузетника или физичког лица у периоду до 30 дана сматра пружањем угоститељске услуге смештаја. У случају из става 1. овог члана правно лице, предузетник или физичко лице је дужно да услугу смештаја, пружа на начин прописан овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Чланом 36. Предлога закона дефинише се да министар ближе прописује услове и начин обављања угоститељске делатности, начин пружања угоститељских услуга, разврставање угоститељских објеката, минимално-техничке услове за уређење и опремање угоститељских објеката у зависности од начина услуживања и врсте услуга које се претежно пружају у угоститељском објекту и ван угоститељског објекта, у покретном објекту, у домаћој радиности и у сеоском туристичком домаћинству. Министар надлежан за послове здравља ближе прописује санитарно-хигијенске услове за уређење и опремање угоститељских објеката у зависности од начина услуживања и врсте услуга које се претежно пружају у угоститељском објекту и ван угоститељског објекта, у покретном објекту и домаћој радиности и сеоском туристичком домаћинству, као и за уређење и опремање угоститељског објекта и пружање услуга за особе са инвалидитетом. Министар ближе прописује услове и начин обављања угоститељске делатности, као и начин пружања угоститељских услуга у објектима домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства.

Чланом 37. Предлога закона уређује се наутичкотуристичка делатност пружања угоститељских услуга у објектима наутичког туризма, као и пружање других услуга за потребе наутичког туризма, обавља се у складу са прописима донетим на основу овог закона, као и закона којим се уређује пловидба и луке на унутрашњим водама. Услуге из става 1. овог члана обављају се у објектима, односно простору који испуњава прописане минимално-техничке и санитарно-хигијенске услове, односно стандарде за обављање наутичкотуристичке делатности (у даљем тексту: објекти наутичког туризма), као и посебне техничке карактеристике, уређене прописима којима се уређује пловидба и луке на унутрашњим водама. На обављање наутичкотуристичке делатности на делу простора који истовремено представља подручје заштићеног подручја примењују се прописи којима се уређује заштита природе.

Чланом 38. Предлога закона предвиђа се да делатност из члана 37. става 1. овог закона може да обавља привредно друштво, друго правно лице, или предузетник ако је регистровано у одговарајућем регистру. Удружење које обавља делатност из члана 37. става 1. овог закона дужно је да ту делатност упише у одговарајући регистар. Предузетник не може да обавља делатност из члана 37. става 1. овог закона у периоду прекида обављања делатности. Предузетник не може да отпочне са обављањем делатности из члана 37. став 1. овог закона пре датума назначеног као почетак обављања делатности, који је наведен у решењу Агенције за привредне регистре. Делатност из члана 37. става 1. овог закона у прихватном објету наутичког туризма може да обавља привредно друштво или друго правно лице.

Чланом 39. Предлога закона дефинише се да ако лице из члана 38. става 1. овог закона обавља наутичкотуристичку делатност у седишту, али не као претежну делатност, дужно је да за ту делатност региструје огранак, односно издвојено место, који се региструје у одговарајућем регистру. Ако лице из члана 38. став 1. овог закона обавља наутичкотуристичку делатност ван седишта, дужно је да за ту делатност у сваком простору, односно месту пословања региструје огранак, односно издвојено место ван седишта, који се

региструје у одговарајућем регистру. Изузетно за пловило које се користи за научички туризам, региструје се огранак, односно издвојено место према уписнику у који је пловило уписано.

Чланом 40. Предлога закона предвиђа се да на пословно име, фирму и други назив, назив огранка, издвојеног места или одговарајуће организационе јединице, као и ознаку пружаоца научичкотуристичких услуга сходно се примењују одредбе члана 6. овог закона.

Чланом 41. Предлога закона прописује се да је пружалац научичкотуристичких услуга који обавља научичкотуристичку делатност дужан да: на улазу у објекат научичког туризма видно истакне пословно име, седиште, матични број, а на улазу у огранак, односно издвојено место, пословно име, седиште, матични број и назив или ознаку огранка, односно издвојеног места; на улазу у објекат научичког туризма видно истакне назив објекта и врсту објекта научичког туризма, према претежној врсти услуга које се у њему пружају; на улазу у објекат научичког туризма видно истакне радно време и да га се у свом пословању придржава; се евидентира у Регистру туризма у складу са законом којим се уређује област туризма; сваку промену регистрованог податка о седишту и огранку, односно издвојеном месту пријави одговарајућем регистру у року од седам дана; на улазу у марину видно истакне ознаку категорије марине, утврђену решењем министра; за пловило које се користи за научички туризам поседује важеће бродско сведочанство, односно сведочанство о способности брода за пловидбу издату од стране надлежног органа у складу са законом којим се уређују пловидба и луке на унутрашњим водама; у прихватном објекту научичког туризма одржава простор, просторије и опрему и пружа услуге према прописаним минимално-техничким условима, као и стандардима за врсту објекта у којој обавља делатност и за категорију која му је одређена решењем министра; у прихватном објекту научичког туризма и пловилу обавља научичкотуристичку делатност на прописан начин и према прописаним условима; у писаном, говорном, визуелном или електронском обавештавању тачно користи врсту, а код марине категорију, која је одређена решењем министра; на истинит, јасан, разумљив и необмањујући начин у истицању понуде обавештава корисника услуге о услузи коју пружа, у погледу начина пружања услуге, назначене цене и др.; да цене услуга које пружа истакне видно на јасан и лако уочљив начин; се придржава истакнутих, односно на другом месту објављених цена; за сваку пружену услугу изда прописан рачун; у прихватном објекту научичког туризма и пловилу које се користи за научички туризам кориснику услуга омогући подношење рекламације; пружање научичкотуристичке услуге не условљава пружањем друге услуге, односно неким другим условом који је корисник услуга дужан да испуни; обавља делатност са пажњом доброг привредника. Пужалац научичкотуристичке услуге који није регистрована код Агенције за привредне регистре је дужна да промену регистрованог податка из става 1. тачка 5) овог члана пријави и Регистру туризма. Начин подношења рекламације, поступање по поднетој рекламацији и др. пружалац научичкотуристичке услуге води у складу са прописима, којима се уређује област заштите потрошача. Пужалац научичкотуристичке услуге је дужан да све информације којима обавештава кориснике услуга о услузи коју пружа, у погледу врсте, начина пружања услуге и др. морају бити на српском језику. Обавештење из става 4. овог члана може бити и на страном језику. На пружаоца научичкотуристичких услуга, у зависности од услуге коју пружа, примењују се и одредбе чл. 9. и 11. овог закона. Пужалаца научичкотуристичке услуге у прихватном објекту научичког туризма дужан је да пре отпочињања обављања делатности изврши упис у регистар лучих оператера у складу са законом којим се уређује пловидба и луке на унутрашњим водама.

Чланом 42. Предлога закона прописује се да је пружалац наутичкотуристичких услуга, који пружа услугу смештаја у некатегорисаном објекту наутичког туризма дужан да пре отпочињања обављања делатности, на прописан начин поднесе пријаву јединици локалне самоуправе на чијој територији се објекат налази. Ако лице из става 1. овог члана престане да обављања делатност дужно је да о томе обавести јединицу локалне самоуправе на чијој територији се објекат налази.

Чланом 43. Предлога закона прописује да министарство на прописан начин води евиденцију марина. Јединица локалне самоуправе на прописан начин води евиденцију објеката наутичког туризма из члана 42. овог закона, као поверен посао. Сваку промену података који се евидентирају код министарства, односно јединице локалне самоуправе пружалац наутичкотуристичких услуга је дужан да пријави у року од седам дана. Јединица локалне самоуправе је дужна да квартално или на захтев министарства у року од 15 дана у електронској форми достави министарству податке из евиденције објеката наутичког туризма коју води. Јединица локалне самоуправе је дужна да Регистру туризма квартално доставља евиденцију из става 2. овог члана.

Чланом 44. Предлога закона предвиђа се да у случају да се у објектима наутичког туризма пружају услуге смештаја, сходно се примењују одредбе члана 7. став 1. тач. 11), 12), 15), 16), 17) и 18) и члана 15. овог закона.

Чланом 45. Предлога закона дефинише се да се према врсти наутичкотуристичких услуга које се у објекту пружају, објекти наутичког туризма могу бити: прихватни објекат наутичког туризма; пловило које се користи за наутички туризам. Прихватни објекти наутичког туризма су марине. Марина је пристаниште за посебне намене на водном путу намењено за прихват, чување и опрему пловила која служе за рекреацију, спорт и разоноду. Пловила која се користи за наутички туризам јесу путнички брод, односно јахта или пловило за рекреацију, које је оспособљено за пловидбу и које учествује у пловидби.

Чланом 46. Предлога закона дефинише се да су услуге наутичког туризма лучке делатности које се обављају у марини: прихват и отпрема пловила, односно путника, снабдевање пловила, посаде и путника, чување и изнајмљивање пловила, организовање туристичких крстарења, као и пружање других услуга за потребе наутичког туризма.

Чланом 47. Предлога закона уређује се да се марина као прихватни објекти наутичког туризма категорише у складу са стандардима прописаним за ту врсту објекта. Пужалац наутичкотуристичких услуга дужан је да пре отпочињања обављања наутичкотуристичке делатности, односно након издавања уверења о упису у надлежни регистар о обављању делатности у марини прибави решење о одређивању категорије.

Чланом 48. Предлога закона прописује се да пружалац наутичкотуристичких услуга подноси министарству захтев за одређивање категорије марине. Захтев из става 1. овог члана пружалац наутичкотуристичких услуга подноси преко централног информационог система. Захтев из става 1. овог члана мора да садржи истините податке. Трошкове поступка одређивања категорије марине сноси пружалац наутичкотуристичких услуга. Испуњеност прописаних услова за одређивање категорије марине утврђује се на начин прописан чланом 19. ст. 4. и 5. овог закона.

Чланом 49. Предлога закона прописује се да се одређивање категорије марине врши решењем које доноси министар и важи три године од дана достављања решења подносиоцу захтева. Решење из става 1. овог члана коначно је и доставља се ради евидентирања у Регистар туризма у складу са законом којим се уређује област туризма. На промену пружаоца наутичкотуристичких услуга и категорије марине, као и на престанак решења о одређивању категорије, сходно се примењују одредбе чл. 22. и 23. овог закона.

Чланом 50. Предлога закона прописује се да министар уз сагласност министара надлежних за послове саобраћаја, водопривреде, инфраструктуре, здравља, животне средине и просторног планирања прописује минимално-техничке услове за изградњу, уређење и опремање објеката наутичког туризма, као и стандарде за категоризацију морине.

Чланом 51. Предлога закона уређује се делатност пружања угоститељских услуга у објектима ловног туризма, као и пружање других услуга за потребе ловног туризма обавља се у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона. Услуге из става 1. овог члана обављају се у објектима који испуњавају прописане минимално-техничке и санитарно-хигијенске услове, односно стандарде за обављање ловнотуристичке делатности (у даљем тексту: објекти ловног туризма). На обављање ловнотуристичке делатности на делу простора који истовремено представља подручје заштићеног подручја примењују се прописи којима се уређује заштита природе.

Чланом 52. Предлога закона дефинише се да делатност из члана 51. става 1. овог закона може да обавља привредно друштво, правно лице или јавно предузеће чији је оснивач Република Србија или аутономна покрајина (у даљем тексту: пружалац ловнотуристичких услуга) које је регистровано у одговарајућем регистру. Изузетно ловнотуристичку делатност може да обавља привредно друштво, друго правно лице или предузетник, ако као корисник ловишта испуњава услове прописане законом којим се уређује област ловства. Лице из става 2. овог члана ловнотуристичку делатност обавља под условима и на начин прописан овим законом. Удружење које обавља делатност из члана 51. става 1. овог закона дужно је да ту делатност упише у одговарајући регистар. Предузетник не може да обавља делатност из члана 51. става 1. овог закона у периоду прекида обављања делатности. Предузетник не може да отпочне са обављањем делатности из члана 51. става 1. овог закона пре датума назначеног као почетак обављања делатности, који је наведен у решењу Агенције за привредне регистре.

Чланом 53. Предлога закона прописује се да ако лице из члана 52. ст. 1. и 2. овог закона обавља ловнотуристичку делатност у седишту, али не као претежну делатност, дужно је да за ту делатност региструје огранак, односно издвојено место, који се региструје у одговарајућем регистру. Ако лице из члана 52. ст. 1. и 2. овог закона обавља ловнотуристичку делатност ван седишта, дужно је да за ту делатност у сваком простору, односно месту пословања региструје огранак, односно издвојено место ван седишта, који се региструје у одговарајућем регистру. Изузетно, пружалац ловнотуристичких услуга није дужан да за врсту објекта ловачка колиба региструје огранак, односно издвојено место ван седишта.

Чланом 54. Предлога закона предвиђа се да на пословно име, фирму и други назив, назив огранка, издвојено место ван седишта или одговарајуће организационе јединице као и ознака пружаоца ловнотуристичких услуга сходно се примењују одредбе члана 6. овог закона.

Чланом 55. Предлога закона прописује се да пружалац ловнотуристичких услуга који обавља ловнотуристичку делатност дужан је да: на улазу у објекат ловног туризма видно истакне пословно име, седиште, матични број, а на улазу у огранак, односно издвојено место, пословно име, седиште, матични број и назив или ознаку огранка, односно издвојеног места; на улазу у објекат ловног туризма видно истакне назив објекта и врсту објекта ловног туризма, према претежној врсти услуга које се у њему пружају; на улазу у објекат ловног туризма видно истакне радно време и да га се придржава у свом пословању; се евидентира у Регистру туризма у складу са законом којим се уређује област туризма; сваку промену регистрованог податка о седишту и огранку, односно издвојеном месту пријави одговарајућем регистру у року од седам дана; на

улазу у ловачку вилу видно истакне ознаку категорије утврђену решењем министра; у објекту ловног туризма видно истакне правила, односно услове и начин коришћења ловишта и других услуга ловног туризма; у објекту ловног туризма одржава простор, просторије и опрему и пружа услуге према прописаним минимално техничким и санитарно-хигијенским условима, као и стандардима за врсту објекта у којој обавља делатност и за категорију која му је одређена решењем министра; у објекту ловног туризма обавља ловнотуристичку делатност на прописан начин и према прописаним условима; у писаном, говорном, визуелном или електронском обавештавању тачно користи врсту, а код ловачке виле категорију, која је одређена решењем министра; да на истинит, јасан, разумљив и необмањујући начин у истицању понуде обавештава корисника услуге о услузи коју пружа, у погледу начина пружања услуге, назначене цене и др; да цене услуга ловног туризма које пружа истакне видно на јасан и лако уочљив начин; да се придржава истакнутих, односно на другом месту објављених цена; за сваку пружену услугу изда прописан рачун; у објекту ловног туризма омогући кориснику услуге подношење рекламације; пружање ловнотуристичке услуге не условљава пружањем друге услуге, односно неким другим условом који је корисник услуга дужан да испуни; обавља делатност са пажњом доброг привредника. Пружалац ловнотуристичке услуге који није регистрована код Агенције за привредне регистре је дужна да промену регистрованог податка из става 1. тачка 5) овог члана пријави и Регистру туризма. Начин подношења рекламације, поступање по поднетој рекламацији и др. пружалац ловнотуристичких услуга води у складу са прописима, којима се уређује област заштите потрошача. Пружалац ловнотуристичких услуга је дужан да све информације којима обавештава кориснике услуга о услузи коју пружа, у погледу врсте, начина пружања услуге и др. морају бити на српском језику. Обавештење из става 4. овог члана може бити и на страном језику. На пружаоца ловнотуристичких услуга примењују се и одредбе члана 7. став 1. тач. 11), 12), 15), 16), 17) и 18) и чл. 9, 10, 11. и 15. овог закона.

Чланом 56. Предлога закона прописује се да је пружалац ловнотуристичких услуга, који пружа услугу смештаја у некатегорисаном објекту ловног туризма дужан да пре отпочињања обављања делатности, на прописан начин поднесе пријаву јединици локалне самоуправе на чијој територији се објекат налази. Ако лице из става 1. овог члана престане да обављања делатност дужно је да о томе обавести јединицу локалне самоуправе на чијој територији се објекат налази.

Чланом 57. Предлога закона дефинише се да министарство на прописан начин води евиденцију ловачких вила. Јединица локалне самоуправе на прописан начин води евиденцију објеката ловног туризма из члана 56. овог закона, као поверен посао.

Сваку промену података који се евидентирају код министарства, односно јединице локалне самоуправе пружалац ловнотуристичких услуга је дужан да пријави у року од седам дана. Јединица локалне самоуправе је дужна да квартално или на захтев министарства у року од 15 дана у електронској форми достави министарству, податке из евиденције објеката ловног туризма коју води. Јединица локалне самоуправе је дужна да Регистру туризма квартално доставља евиденцију из става 2. овог члана.

Чланом 58. Предлога закона дефинише се да објекти ловног туризма јесу објекти за пружање услуга прихвата и смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака, као и пружање других услуга за потребе ловаца и других лица. Према врсти услуга које пружају објекти ловног туризма могу бити: ловачка вила; ловачки дом; ловачка кућа; ловачка колиба.

Чланом 59. Предлога закона дефинише се да су услуге ловног туризма: прихват и смештај ловаца и других лица, као и пружање других услуга за потребе ловног туризма. Пружалац ловнотуристичких услуга у погледу

организовања лова, обезбеђивања ловне карте, дозволе за лов, употребе ловачких паса и др. дужан је да те услуге пружа у складу са прописима којима се уређује ловство и заштита животне средине.

Чланом 60. Предлога закона прописује се да се ловачка вила, као објекат ловног туризма категорише у складу са стандардима прописаним за ту врсту објеката. Пружалац ловнотуристичких услуга је дужан да пре отпочињања обављања ловнотуристичке делатности у објекту ловачка вила прибави решење о одређивању категорије.

Чланом 61. Предлога закона прописује се да пружалац ловнотуристичких услуга подноси министарству захтев за одређивање категорије ловачке виле. Захтев из става 1. овог члана пружалац ловнотуристичких услуга подноси преко централног информационог система. Захтев из става 1. овог члана мора да садржи истините податке. Трошкове поступка разврставања ловачке виле у категорију сноси пружалац ловнотуристичких услуга. Испуњеност прописаних услова за одређивање категорије ловачке виле утврђује се на начин прописан чланом 19. ст. 4. и 5. овог закона.

Чланом 62. Предлога закона прописује се да се одређивање категорије ловачке виле врши решењем које доноси министар и важи три године од дана достављања решења подносиоцу захтева. Решење из става 1. овог члана коначно је и доставља се ради евидентирања у Регистар туризма у складу са законом којим се уређује област туризма. На промену пружаоца ловнотуристичких услуга и категорије ловачке виле, као и на престанак решења о одређивању категорије, сходно се примењују одредбе чл. 22. и 23. овог закона.

Чланом 63. Предлога закона прописује се да министар, уз сагласност министара надлежних за послове ловства, унутрашњих послова, инфраструктуре, животне средине и просторног планирања, прописује минималне техничке услове за изградњу, уређење и опремање ловнотуристичких објеката, као и стандарде, услове и начин пружања и коришћења услуга ловног туризма.

Чланом 64. Предлога закона дефинише се да министарство и јединица локалне самоуправе на прописан начин воде евиденцију угоститеља и угоститељских објеката. Евиденције из члана 13. став 1, члана 43. став 1. и члана 57. став 1. овог закона, могу да садрже податке о одговорним лицима, као и радно ангажованим лицима на пословима руководиоца објеката из члана 25. овог закона и министарство може да прикупља податке о личности о тим лицима, као и о физичким лицима која пружају угоститељске услуге или обављају другу делатност уређену овим законом. Евиденције из члана 13. став 2, члана 43. став 2. и члана 57. став 2. овог закона, могу да садрже податке о личности о одговорним лицима и јединица локалне самоуправе може да прикупља те податке. Јединица локалне самоуправе може да прикупља податке о личности о физичким лицима која пружају угоститељске услуге на начин прописан овим законом. Државни органи, органи аутономних покрајина, органи јединице локалне самоуправе и имаоци јавних овлашћења могу да прикупљају податке о личности о физичким лицима из базе централног информационог система, на начин прописан овим законом. Евиденције из ст. 2, 3. и 4. овог члана могу да садрже: име и презиме; јединствени матични број грађана; дан, месец и година рођења; адреса становања. Обрада података од стране министарства, јединице локалне самоуправе или лица из става 4. овог члана врши се у електронској форми у оквиру централног информационог система или другог информационо-комуникационог система, у форми аудио-видео записа и фотографија и у папирној форми у облику регистара, картотека и другом облику, у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Чланом 65. Предлога закона дефинише се да министарство, јединица локалне самоуправе и лица из члана 64. става 3. овог закона податке о личности обрађују у сврху: извршења послова из делокруга своје надлежности; успостављања централног информационог система; увођења података у централни информациони систем и праћења стања на тржишту; вршења надзора над обављањем делатности и пружањем услуга уређених овим законом; ефикасног обављања угоститељске делатности; праћења стања на тржишту са циљем унапређења укупног привредног и друштвеног развоја; обезбеђивања јединствених стандарда за пружање услуга; обезбеђивања јединствене јавне и електронске евиденције регистрованих и евидентираних података из области угоститељства; учешћа у финансирању промотивних активности, манифестација у земљи и иностранству, као и програма едукације и усавршавања вештина запослених у угоститељству; планирања и остваривања политике развоја туризма и угоститељства у складу са стратегијом развоја туризма Републике Србије.

Чланом 66. Предлога закона дефинише се да министарство и јединица локалне самоуправе прикупљају податке о личности непосредно од лица на које се подаци односе. Министарство може да прикупља податке о личности од других органа државне управе, органа аутономних покрајина, органа јединице локалне самоуправе и ималаца јавних овлашћења, као и од привредних субјеката и физичких лица, који на основу одредаба овог закона обављају привредну делатност и дужна су да уносе податке о корисницима услуге смештаја.

Чланом 67. Предлога закона предвиђа се да министарство и јединица локалне самоуправе размењују податке са државним органима, органима аутономних покрајина, органима јединице локалне самоуправе и имаоцима јавних овлашћења, сагласно одредбама овог закона и закона који уређује заштиту података о личности. Размена података се врши електронским путем, на контролисан и безбедан начин, уз примену мера заштите у складу са прописима којима се регулише информациона безбедност. Министарство може да размењује податке са министарством надлежним за унутрашње послове у сврху пријаве боравишта странаца, у складу са прописима којима се уређује кретање и боравак странаца.

Државни органи, органи аутономне покрајине, органи јединице локалне самоуправе и имаоци јавних овлашћења могу, на начин прописан овим законом, да имају приступ централном информационом систему ради обраде података из делокруга своје надлежности (статистика, порески органи и сл).

Чланом 68. Предлога закона предвиђа се да угоститељ, пружалац наутичкотуристичких услуга и пружалац ловнотуристичких услуга, у објекту у коме се пружа услуга смештаја може да прикупља податке о личности о кориснику услуге смештаја и уводи их у централни информациони систем, на начин прописан овим законом, а у складу са посебним законом којим се уређује заштита података о личности.

Физичко лице које пружа угоститељске услуге у посебан рачун уноси податке из члана 34. став 2. овог закона. Податке из ст. 1. и 2. овог члана угоститељ уноси на основу података из личне карте, путне исправе или друге јавне исправе са фотографијом. Лице из ст. 1. и 2. овог члана може да размењују податке о личности са оним субјектима са којима имају закључене уговоре неопходне за реализацију уговора са корисником услуга (превозници и сл), као и за реализацију уговора са посредником. Лице из става 1. овог члана може да размењују податке о личности са оним субјектима са којима имају закључене уговоре о продаји осигурања.

Чланом 69. Предлога закона дефинише се да се обрада података о личности врши у складу са овим законом и законом којим се уређује заштита података о личности. Привредно друштво, друго правно лице, предузетник

регистрован у одговарајућем регистру, као и физичко лице које обавља делатност у складу са овим законом дужно је да обраду података о личности врше у складу са овим законом и законом којим се уређује заштита података о личности. Повредом заштите права лица сматраће се свака злоупотреба података о личности, која су прописана овим законом и законом који уређује заштиту података о личности.

Чланом 70. Предлога закона дефинише се да боравишну таксу плаћа корисник услуге смештаја који изван свог места пребивалишта користи услугу смештаја у угоститељском објекту за смештај за коришћење комуналне, саобраћајне и туристичке инфраструктуре и супраструктуре на подручју јединице локалне самоуправе. Боравишна такса плаћа се за сваки дан боравка у угоститељском објекту за смештај. Наплату боравишне таксе од корисника услуге, наплаћује субјект који пружа услугу смештаја (у даљем тексту: давалац смештаја). Боравишна такса се наплаћује истовремено са наплатом услуге смештаја. Давалац смештаја дужан је да у рачуну за услугу смештаја посебно исказе износ боравишне таксе.

Чланом 71. Предлога закона дефинише се да изузетно од члана 70. овог закона боравишну таксу плаћа угоститељ, који као физичко лице пружа услугу смештаја у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству. Боравишну таксу из става 1. овог члана физичко лице плаћа у утврђеном годишњем износу на прописан начин.

Чланом 72. Предлога закона прописује се да средства од наплаћене боравишне таксе давалац смештаја уплаћује до петог у месецу за претходни месец. Ако давалац смештаја не наплати боравишну таксу, дужан је да на свој терет уплати износ ненаплаћене боравишне таксе у року од 15 дана, рачунајући од дана утврђене обавезе.

Чланом 73. Предлога закона дефинише се да висину боравишне таксе утврђује јединица локалне самоуправе у зависности од категорије туристичког места или у различитој висини по деловима општине односно града у зависности од изграђености комуналне, саобраћајне и туристичке инфраструктуре. Ако се објект за смештај не налази на територији туристичког места, јединица локалне самоуправе утврдиће висину боравишне таксе за најнижу категорију туристичког места.

Чланом 74. Предлога закона прописује се да боравишну таксу не плаћају деца до седам година старости; лица упућена на бањско и климатско лечење, односно специјализовану рехабилитацију од стране надлежне лекарске комисије; особе са инвалидитетом са телесним оштећењем од најмање 70%, војни инвалиди од прве до пете групе, цивилни инвалиди рата од прве до пете групе, слепа лица, лица оболела од дистрофије и сродних мишићних и неуромишићних обољења, параплегије и квадриплегије, церебралне и дечје парализе и мултиплекс склерозе, особе ометене у развоју, као и пратилац наведених особа; ученици и студенти који организовано бораве у угоститељском објекту за смештај ради извођења спортско-рекреативних и других активности по програму министарства надлежног за послове просвете, студенти који организовано бораве у угоститељском објекту за смештај ради извођења обавезне наставе у складу са наставним планом образовне установе, као и учесници републичких и регионалних такмичења у знању и вештинама; страни држављани који су по међународним конвенцијама и споразумима ослобођени плаћања таксе; лица која непрекидно бораве у објекту за смештај дуже од 30 дана. Боравишну таксу умањену за 50% плаћају лица од седам до 15 година старости. Лица из става 1. овог члана не плаћају боравишну таксу ако поднесу доказ да су испуњени услови из става 1. овог члана (чланска карта, потврда школе, односно образовне установе, упут лекарске комисије и друго). Јединица локалне самоуправе може својом одлуком да прошири круг лица из става 1. тач. 2) и 3) овог члана.

Чланом 75. Предлога закона предвиђа се да Влада за сваку категорију туристичког места посебно утврђује највиши и најнижи износ боравишне таксе. Влада ближе прописује услове и начин утврђивања висине годишњег износа боравишне таксе за физичко лице које пружа угоститељске услуге смештаја у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству, као и начин и рокове плаћања.

Чланом 76. Предлога закона прописује се да су средства од наплаћене боравишне таксе приход буџета јединице локалне самоуправе на чијој територији су пружене услуге смештаја.

Чланом 77. Предлога закона дефинише се да јединица локалне самоуправе, која је проглашена за приоритетну туристичку дестинацију или за туристичко место I и II категорије може својим актом у одређеној туристичкој зони, односно локацији (у даљем тексту: просторна целина), да утврди ближе услове за угоститељски објекат за смештај врсте хотел и мотел. Угоститељски објекат из става 1. овог члана мора да испуњава стандарде за разврставање у одређену категорију, усаглашен са актом јединице локалне самоуправе. Акт из става 1. овог члана нарочито садржи опис просторних целина, са утврђеним границама, начин процене усаглашености, рокове усаглашавања и друге услове које угоститељски објекат врсте хотел и мотел треба да испуни, висину пенала, начин наплате пенала, обвезника плаћања и др. Акт из става 1. овог члана садржи и прописане услове за угоститељске објекте који се први пут категоришу у врсту хотел и мотел. Ако обвезник плаћања, утврђен актом из става 1. овог члана, не поступи у прописаном року надлежни орган јединице локалне самоуправе доноси решење којим за то лице утврђује обавезу плаћања пенала на годишњем нивоу у прописаној висини. Решење из става 5. овог члана коначно је. Обавезе утврђене актом из става 1. овог члана не односе се на објекте за које је покренут поступак приватизације, све до окончања тог поступка.

Чланом 78. Предлога закона прописује се да су средства од наплаћених пенала приход буџета јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази објекат из члана 77. став 2. овог закона.

Чланом 79. Предлога закона дефинише се да у погледу начина утврђивања боравишне таксе и пенала обрачунавања, застарелости, наплате и принудне наплате, рокова за плаћање, обрачуна камате и осталог што није посебно прописано овим законом, сходно се примењују одредбе закона којим се уређује порески поступак и пореска администрација, ако овим законом није друкчије одређено.

Чланом 80. Предлога закона прописује се да надзор над применом одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши министарство. Инспекцијски надзор над применом овог закона врши министарство преко туристичких инспектора. Инспекцијски надзор над применом овог закона у делу евидентирања података у базу централног информационог система, а који се односе на пореске обавезе врши овлашћени порески инспектори. Инспекцијски надзор над применом овог закона у делу испуњености санитарно-хигијенских и здравствених услова у угоститељским објектима, у другим објектима у којима се обавља угоститељска делатност, као и испуњеност услова из члана 29. став 2. и члана 33. став 4. овог закона, врши министарство надлежно за послове здравља преко санитарних инспектора. Инспекцијски надзор над применом овог закона у делу којим се уређује заштита животне средине врши министарство надлежно за послове заштите животне средине преко инспектора за заштиту животне средине.

Инспекцијски надзор над применом овог закона у делу којим се уређује наутичкотуристичка делатност, а односи се на посебне техничке карактеристике, саобраћајно-техничке услове прихватног објекта наутичког туризма и пловила наутичког туризма, поседовање важећег бродског

сведочанства, односно сведочанства о способности брода за пловидбу, у делу надзора над обављањем делатност изнајмљивања пловила који се користе за научички туризам, као и у делу обављања лучке делатности у прихватном објекту научичког туризма врши министарство надлежно за послове саобраћаја преко саобраћајних инспектора. Инспекцијски надзор над применом овог закона у делу којим се уређује ловнотуристичка делатност, а односи се на испуњеност прописаних услова за корисника ловишта из члана 52. става 2. овог закона, организовање лова, обезбеђивања ловне карте, дозволе за лов, употребу ловачких паса и др. врши министарство надлежно за послове ловства преко ловних инспектора. Инспекцијски надзор над применом овог закона врши јединица локалне самоуправе преко овлашћених инспектора у делу којим се уређује: обављање угоститељске делатности пружања услуга смештаја у кућама, апартманима, собама, становима и другим просторима за које није издато решење о категоризацији; испуњеност прописаних услова и начина обављања угоститељске делатности у објектима домаће радиности, сеоском туристичком домаћинству и хостелу; испуњеност прописаних услова у погледу уређења и опремања угоститељског објекта, који се односе на одвођење дима, паре и мириса, као и других непријатних емисија, у делу који јединица локалне самоуправе ближе уређује својим актом (члан 26. став 1. овог закона); испуњеност прописаних услова у погледу уређења и опремања угоститељског објекта у којима се емитује музика или изводи забавни програм, а којима се обезбеђује заштита од буке, у делу који јединица локалне самоуправе ближе уређује својим актом (члан 26. став 2. овог закона); испуњеност прописаних техничких и других услова у угоститељском објекту, који се налази у стамбеној згради, као и начин обављања угоститељске делатности, у зависности од начина услуживања и врсте услуга које се претежно пружају у том угоститељском објекту, у делу који јединица локалне самоуправе ближе уређује својим актом (члан 26. став 3. овог закона); боравишне таксе (наплата и уплата, истицање у рачуну и др.); испуњеност услова и рокова усаглашености угоститељских објеката са актом из члана 77. овог закона; истицање и придржавање прописаног радног времена у угоститељском објекту. Послове из става 8. овог члана јединица локалне самоуправе обавља као поверени посао. Инспектори из ст. 3-8. овог члана имају права, дужности и овлашћења туристичког инспектора утврђена овим законом која се односе на њихову област инспекцијског надзора.

На питања инспекцијског надзора над применом овог закона и прописа донетих на основу овог закона, која нису посебно уређена овим законом, примењује се закон којим се уређује инспекцијски надзор.

Чланом 81. Предлога закона прописује се да туристички инспектор приликом вршења надзора има службену легитимацију, значку и одговарајућу врсту одеће, обуће и опреме.

Чланом 82. Предлога закона прописује се да у вршењу инспекцијског надзора туристички инспектор има право и дужност да: проверава да ли су испуњени прописани услови за обављање делатности и пружање услуга уређених овим законом; проверава тачност података из захтева за угоститељског објекта у категорију у погледу испуњености услова; утврђује идентитет запослених, односно радно ангажованих лица код привредног друштва, другог правног лица или предузетника која обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом, увидом у личну карту, путну исправу или другу јавну исправу са фотографијом; утврђује идентитет физичког лица које обавља угоститељску делатност, односно лица затеченог у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству, увидом у личну карту, путну исправу или другу јавну исправу са фотографијом; утврђује идентитет физичког лица које обавља делатност или пружа услуге уређене овим законом, без уписа у одговарајући регистар, односно без прописаног акта, увидом у личну карту,

путну исправу или другу јавну исправу са фотографијом; утврђује идентитет корисника услуге увидом у личну карту, путну исправу или другу јавну исправу са фотографијом; прегледа просторије, односно простор привредног друштва, другог правног лица, предузетника и физичког лица који обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом; фотографише, односно врши видео снимање просторије, односно простора из става 1. тачка 7) овог члана; прегледа уговоре, евиденције, исправе, електронска документа и другу документацију потребну за утврђивање законитости пословања привредног друштва, другог правног лица, предузетника и физичког лица који обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом, а који није могао да прибави по службеној дужности; врши штампање, копирање, односно фотографисање и снимање пословних докумената из става 1. тачка 9) овог члана; врши увид у пресек стања фискалне касе; наступи као анонимни корисник услуге; захтева писану одлуку надлежног суда за увиђај у стамбеном или другом простору са таквом наменом, код сазнања да се у том простору обавља делатност или пружа услуга у случају када се власник или корисник, односно држалац противи вршењу инспекцијског надзора; захтева асистенцију полиције, односно комуналне полиције, ако основано процени да је то потребно у складу са Законом о инспекцијском надзору, а према законима којима се уређује полиција и комунална полиција; врши надзор над повереним пословима у области угоститељства ако јединица локалне самоуправе није организовала обављање послова инспекцијског надзора који су јој поверени овим законом или га не врши правилно и благовремено, изузев оних послова које јединица локалне самоуправе, из члана 26. овог закона, својим актом ближе уређује; предузме и друге прописане мере предвиђене законом. У вршењу инспекцијског надзора, ако се коришћењем других доказних радњи не могу прикупити или обезбедити потребни докази или би њихово прикупљање или обезбеђење било знатно отежано, туристички инспектор има овлашћење да, у случају сумње да лице обавља делатност нерегистровано или да за пружање услуге не издаје рачун, ради прикупљања или обезбеђења доказа, обави прикривену куповину услуге, односно наступи као анонимни корисник. У случају из става 2. овог члана туристички инспектор наступа као анонимни корисник без претходног обавештавања и предочавања надзираном субјекту службене легитимације и налога за инспекцијски надзор.

Стан, пратећи или други простор стамбеног карактера, који је регистрован као седиште или као место у којем се обавља делатност, у складу са прописима о регистрацији привредних субјеката, односно другим прописима којима се уређују посебне делатности, сматра се пословним простором. Стан, пратећи или други простор стамбеног карактера у којем се обавља привредна делатност сматра се пословним простором. У случају сумње да ли се ради о стамбеном или пословном простору, за опредељење врсте простора пресудна је његова фактичка намена (становање или обављање делатности и пружање услуга).

Чланом 83. Предлога закона прописује се да у вршењу инспекцијског надзора овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе има право и дужност да: проверава да ли су испуњени прописани услови за обављање делатности и пружање услуга уређених овим законом; утврђује идентитет запослених, односно радно ангажованих лица код привредног друштва, другог правног лица или предузетника која обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом, увидом у личну карту, путну исправу или другу јавну исправу са фотографијом; утврђује идентитет физичког лица које обавља угоститељску делатност, односно лица затеченог у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству, увидом у личну карту, путну исправу или другу јавну исправу са фотографијом; утврђује идентитет физичког лица које обавља угоститељску делатност, пружања услуге смештаја у кући, стану, односно апартману и соби или другом простору без уписа у одговарајући

регистар, односно без прописаног акта, увидом у личну карту, путну исправу или другу јавну исправу са фотографијом; утврђује идентитет корисника услуге увидом у личну карту, путну исправу или другу јавну исправу са фотографијом; прегледа просторије, односно простор у којима се обавља делатност и пружају услуге, уговоре, евиденције, исправе и другу документацију потребну за утврђивање законитости пословања привредних друштава, предузетника или правног лица, као и физичких лица која обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом, а који није могао да прибави по службеној дужности; фотографише, односно врши видео снимање просторије, односно простора из става 1. тачка 6) овог члана; прегледа уговоре, евиденције, исправе, електронска документа и другу документацију потребну за утврђивање законитости пословања привредног друштва, другог правног лица, предузетника и физичког лица који обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом, а коју није могао да прибави по службеној дужности; врши штампање, копирање, односно фотографисање и снимање пословних докумената из става 1. тачка 8) овог члана; наступи као анонимни корисник услуга (провокативна куповина); врши проверу издатог решења о разврставању у категорију објекта домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства; проверава боравишну таксу у делу наплате и уплате, истицања у рачуну и др. увидом у унете податке о кориснику услуге и другу пратећу документацију, као и у делу уплате боравишне таксе од стране физичког лица из члана 71. овог закона; проверава истицање и придржавање прописаног радног времена у угоститељским објектима; проверава испуњеност услова и рокова усаглашености угоститељских објеката са актом из члана 77. овог закона; захтева писану одлуку надлежног суда за увиђај у стамбеном или другом простору са таквом наменом, код сазнања да се у том простору обавља делатност или пружа услуга у случају када се власник или корисник, односно држалац противи вршењу инспекцијског надзора; захтева асистенцију полиције, односно комуналне полиције, ако основано процени да је то потребно у складу са Законом о инспекцијском надзору, а према законима којима се уређује полиција и комунална полиција; обавести надлежни орган јединице локалне самоуправе о утврђеној процени усаглашености објеката из члана 77. овог закона; предузме и друге прописане мере предвиђене законом. У вршењу инспекцијског надзора, ако се коришћењем других доказних радњи не могу прикупити или обезбедити потребни докази или би њихово прикупљање или обезбеђење било знатно отежано, овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе има овлашћење да, у случају сумње да лице обавља делатност нерегистровано или да за пружање услуге не издаје рачун, ради прикупљања или обезбеђења доказа, обави прикривену куповину услуге, односно наступи као анонимни корисник. У случају из става 2. овог члана овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе наступа као анонимни корисник без претходног обавештавања и предочавања надзираном субјекту службене легитимације и налога за инспекцијски надзор. Стан, пратећи или други простор стамбеног карактера, који је регистрован као седиште или као место у којем се обавља делатност, у складу са прописима о регистрацији привредних субјеката, односно другим прописима којима се уређују посебне делатности, сматра се пословним простором. Стан, пратећи или други простор стамбеног карактера у којем се обавља привредна делатност сматра се пословним простором. У случају сумње да ли се ради о стамбеном или пословном простору, за опредељење врсте простора пресудна је његова фактичка намена (становане или обављање делатности и пружање услуга). Овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе права и дужности из става 1. овог члана врши само у оквиру надлежности која му је поверена овим законом. Овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе приликом вршења надзора има службену легитимацију, значку и одговарајућу врсту одеће, обуће и опреме. Надлежни

орган јединице локалне самоуправе прописује изглед значке и одговарајућу врсту одеће, обуће и опреме коју носи овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе.

Чланом 84. Предлога закона прописује се да је туристички инспектор овлашћен да: привремено забрани обављање делатности правном и физичком лицу које обавља угоститељску делатност, наутичкотуристичку делатност или ловнотуристичку делатност, а није регистровало привредну делатност у одговарајући регистар; привремено забрани предузетнику обављање угоститељске делатности, наутичкотуристичке делатности или ловнотуристичке делатности ако у периоду прекида обављања делатности поступи супротно члану 4. став 4, члану 38. став 3. и члану 52. став 5. овог закона; привремено забрани привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику, као и физичком лицу обављање делатности у врсти из члана 18. ст. 1. и 2, члана 47. став 1. и члана 60. став 1. овог закона који послују без решења о разврставању у категорију; привремено забрани привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику пружање услуге смештаја који обавља делатност без претходног пријављивања јединици локалне самоуправе; привремено забрани обављање делатности привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику, као и физичком лицу, ако се туристичком инспектору онемогући вршење послова надзора; привремено забрани привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику и физичком лицу обављање послова, у случају прописаним законом којим се уређује инспекцијски надзор; наложи да се врати износ који је више наплаћен у односу на истакнуте, односно уговорене цене; записником о инспекцијском надзору наложи једну или више мера за отклањање неправилности; сачини службену белешку о оним радњама у поступку за које се не саставља записник; изриче превентивне, као и друге мере које су посебно уређене законом којим се уређује инспекцијски надзор; предузима радње које су посебно уређене законом којим се уређује инспекцијски надзор; врши поступак инспекцијског надзора у случају када овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе, коме је овим законом поверен посао инспекцијског надзора, не врши законом поверен посао, односно када јединица локалне самоуправе није организовала обављање послова инспекцијског надзора који су јој поверени овим законом или га не врши правилно и благовремено; изда прекршајни налог; поднесе пријаву надлежном органу за кривично дело или привредни преступ, односно поднесе захтев за покретање прекршајног поступка. У случају из става 1. тачка 8) овог члана, када надзирани субјект отклони наложене неправилности, туристички инспектор не подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно не издаје прекршајни налог, уколико највиши износ запређене казне не прелази 100.000 динара. Туристички инспектор доноси решење о привременој забрани обављања делатности до испуњења законом прописаних услова.

Чланом 85. Предлога закона прописује се да је овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе овлашћен да: привремено забрани обављање угоститељске делатности правном и физичком лицу које угоститељску делатност обавља а није регистровало привредну делатност у одговарајући регистар; привремено забрани обављање делатности привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику као и физичком лицу које обавља угоститељску делатност пружања услуга смештаја у кући, стану, односно апартману, соби или другом простору за која није издато решење о разврставању у категорију; привремено забрани предузетнику обављање делатности ако поступи супротно одредбама члана 4. став 4. овог закона; привремено забрани привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику пружање услуге смештаја у врсти хостела који обавља делатност без претходног пријављивања јединици локалне самоуправе; привремено забрани обављање угоститељске делатности, ако се инспектору онемогући вршење

послова надзора; привремено забрани привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику и физичком лицу обављање делатности, у случају прописаним законом којим се уређује инспекцијски надзор; записником о инспекцијском надзору наложи једну или више мера за отклањање неправилности; сачини службену белешку, о оним радњама у поступку за које се не саставља записник; изриче превентивне, као и друге мере које су посебно уређене законом којим се уређује инспекцијски надзор; предузима радње које су посебно уређене законом којим се уређује инспекцијски надзор; изда прекршајни налог; поднесе пријаву надлежном органу за кривично дело или привредни преступ, односно поднесе захтев за покретање прекршајног поступка; поднесе предлог надлежном органу из члана 77. став 5. овог закона за покретање поступка и утврђивања обавезе плаћања пенала. У случају из става 1. тачка 7) овог члана, када надзирани субјект отклони наложене неправилности, овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе не подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно не издаје прекршајни налог, уколико највиши износ запрећене казне не прелази 100.000 динара. Овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе доноси решење о привременој забрани обављања делатности до испуњења законом прописаних услова.

Чланом 86. Предлога закона прописује се да ако у вршењу инспекцијског надзора туристички инспектор утврди да пропис није примењен или је неправилно примењен, односно да није поступљено по налогу из члана 84. став 1. тачка 8) овог закона дужан је да донесе решење којим налаже отклањање утврђених неправилности и одреди рок за њихово отклањање. Туристички инспектор је дужан да донесе решење о привременој забрани обављања делатности и пружању услуга у објекту, ако се утврђене неправилности у остављеном року из решења о отклањању неправилности, не отклоне.

Чланом 87. Предлога закона прописује се да ако у вршењу инспекцијског надзора овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе утврди да пропис није примењен или је неправилно примењен, односно да није поступљено по налогу из члана 85. став 1. тачка 7) овог закона дужан је да донесе решење којим налаже отклањање утврђених неправилности и одреди рок за њихово отклањање. Овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе је дужан да донесе решење о привременој забрани обављања делатности и пружању услуга у објекту, ако се утврђене неправилности у остављеном року из решења о отклањању неправилности не отклоне.

Чланом 88. Предлога закона предвиђа се да против решења туристичког инспектора може се изјавити жалба министру у року од 15 дана од дана достављања решења. Против решења овлашћеног инспектора јединице локалне самоуправе може се изјавити жалба општинском, односно градском већу у року од 15 дана од дана достављања решења. Против решења инспектора донетог из делокруга надлежности из члана 80. ст. 3-7. овог закона може се изјавити жалба министру из делокруга инспекцијског надзора, као надлежном другостепеном органу, у року од 15 дана од дана достављања решења. Жалба изјављена на решења из ст. 1-3. овог члана одлаже извршење решења, осим када се ради о предузимању хитних мера. Жалба изјављена на решења из члана 84. став 1. тач. 1)-6), члана 85. став 1. тач. 1)-6), члана 86. став 2. и члана 87. став 2. овог закона, не одлаже извршење решења.

Чл. 89 - 97. Предлога закона уређује се казнена политика за све субјекте, а за поједине прекршаје прописују се казне у фиксном износу (могућност издавања прекршајног налога).

Чл. 98 - 102. Предлога закона уређују се прелазне и завршне одредбе:

Огранак страног правног лица који обавља угоститељску, наутичку или ловнотуристичку делатност ускладиће своје пословање са одредбама овог закона у року од два месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Привредно друштво, друго правно лице, предузетник и физичко лице које обавља угоститељску, наутичкотуристичку или ловнотуристичку делатност ускладиће своје пословање са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Поступци започети по прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона окончаће се по тим прописима.

До доношења подзаконских аката на основу овлашћења из овог закона примењиваће се, осим у делу у коме су у супротности са овим законом, следећи подзаконски акти:

1) Правилник о облику, садржини и начину вођења евиденције гостију у домаћој радиности („Службени гласник РС”, број 96/09);

2) Правилник о облику, садржини и начину вођења евиденције гостију у сеоском туристичком домаћинству („Службени гласник РС”, број 96/09);

3) Правилник о облику, садржини и начину вођења евиденције гостију у угоститељском објекту за смештај („Службени гласник РС”, број 96/09);

4) Правилник о минималним техничким условима за изградњу, уређење и опремање наутичких објеката и стандардима за категоризацију марина („Службени гласник РС”, број 56/11);

5) Правилник о минималним техничким условима за изградњу, уређење и опремање ловнотуристичких објеката и стандардима, условима и начину пружања и коришћења услуга ловног туризма („Службени гласник РС”, број 56/11);

6) Правилник о минималним техничким и санитарно-хигијенским условима за уређење и опремање угоститељских објеката („Службени гласник РС”, бр. 41/10 и 48/12 - др. правилник);

7) Правилник о начину пружања угоститељских услуга у покретном објекту и о минималним техничким, санитарно-хигијенским и здравственим условима које мора да испуњава покретни објекат у којем се пружају угоститељске услуге („Службени гласник РС”, бр. 41/10 и 48/12 - др. правилник);

8) Правилник о минималним техничким и санитарно-хигијенским условима за пружање угоститељских услуга у домаћој радиности и у сеоском туристичком домаћинству („Службени гласник РС”, бр. 41/10 и 48/12 - др. правилник);

9) Правилник о условима и начину обављања угоститељске делатности, начину пружања угоститељских услуга, разврставању угоститељских објеката и минимално техничким условима за уређење и опремање угоститељских објеката („Службени гласник РС”, бр. 48/12 и 58/16);

10) Правилник о стандардима за категоризацију угоститељских објеката за смештај („Службени гласник РС”, бр. 83/16 и 30/17);

11) Уредба о висини и врсти трошкова у поступку разврставања угоститељских објеката у категорије, у зависности од њихове врсте, подврсте и величине („Службени гласник РС”, број 69/11);

12) Уредба о условима које мора да испуњава здравствена установа за пружање угоститељских услуга трећим лицима („Службени гласник РС”, бр. 18/12 и 54/13);

13) Уредба о највишем и најнижем износу боравишне таксе („Службени гласник РС”, бр. 44/13 и 132/14).

Уредба о висини и врсти трошкова у поступку разврставања угоститељских објеката у категорије, у зависности од њихове врсте, подврсте и величине („Службени гласник РС”, број 69/11) у делу одредаба које се односе на висину трошкова у поступку разврставања угоститељских објеката у категорије, у зависности од њихове врсте, подврсте и величине, примењиваће се до дана ступања на снагу закона којим ће се уредити наведена питања.

Прописује се да закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а одредбе чл. 30-36. и члана 72. став 1. примењују се од 1. јула 2019. године.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За реализацију активности планираних овим законом обезбеђена су средства Законом о буџету Републике Србије за 2018. годину („Службени гласник РС”, број 113/17) у оквиру Раздела 3 – Влада, Глава 3.24 – Канцеларија за информационе технологије и електронску управу, Програм 0614 – Информационе технологије и електронска управа, функција 140 – Основно истраживање, Пројекат 5003 – Имплементација електронских регистара органа и организација јавне управе и људских ресурса у систему јавне управе, апропријација економска класификација 515 – Нематеријална имовина, у износу од 27.000.000 динара. Средства планирана за реализацију активности у 2019. години износе 15.000.000 динара и обезбедиће се у складу са билансним могућностима буџета Републике Србије и у оквиру утврђеног лимита Канцеларије за информационе технологије и електронску управу.

V. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

1.Одређивање проблема које закон треба да реши

Важећим Законом о туризму („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 99/11 - др. закон, 93/12 и 84/15), регулисана је област туризма и угоститељства, међутим имајући у виду, како регулативу Европске уније, регулативу развијених туристичких земаља у окружењу, тако и степен достигнутог развоја туризма и угоститељства, односно, туристичке и угоститељске привреде у Републици Србији, створили су се услови, да се ова област системски регулише са два закона – законом којим се уређује област туризма и законом којим се уређује област угоститељства.

Предлог закона о угоститељству настао је као резултат анализе стања на туристичком и угоститељском тржишту и сагледавања проблема са којим се суочавају актери угоститељске привреде, као и други субјекти који обављају привредну делатност, која је непосредно повезана са угоститељством.

Спроведене анализе указале су да је највећи проблем који Предлог закона треба да реши сузбијање сиве економије у области угоститељства.

На дан 1. јуна 2018. године у Републици Србији је било укупно 357 хотела, од чега су 242 стандардни хотели, 115 су гарни хотели, а 5 су апарт хотели. Они располажу са 18.053 смештајне јединице са 29.160 лежаја. Укупан број смештајних јединица у свим категорисаним објектима за смештај је 18.572 са 30.262 лежаја. Наредна табела приказује укупан број категорисаних објеката према врсти и категорији на подручју Републике Србије у јуну 2018. године.

Р.бр.	ВРСТА	БР. ОБЈЕКТА	БР. СМЕШТАЈНИХ ЈЕДИНИЦА	БР. ЛЕЖАЈА
1.	ХОТЕЛИ	242	14397	23196
2.	ГАРНИ ХОТЕЛИ	115	2448	4004
3.	АПАРТ ХОТЕЛИ	5	318	702
	УКУПНО 1+2+3	357	18053	29160
4.	МОТЕЛИ	7	188	342
5.	ТУРИСТИЧКА НАСЕЉА/ АПАРТМАНСКА НАСЕЉА	5	234	584
6.	ПАНСИОНИ	3	97	176
7.	КАМПОВИ	3	650 кампера	/
8.	МАРИНА	1	470 везова	/
	УКУПНО 1+2+3+4+5+6+7	377	18572	30262

Треба нагласити да не постоје прецизни подаци о броју физичких лица пружаоцима угоститељских услуга смештаја, односно, подаци о броју, структури и капацитетима објеката домаће радиности и сеоских туристичких домаћинстава (ове објекте категоришу као поверен посао јединице локалне самоуправе). Такође, не постоје подаци о броју, структури нити капацитетима угоститељских објеката који немају обавезу категоризације (хостели, виле, коначишта, преноћишта и др).

У извештају Националне алијансе за локални економски развој из фебруара 2018. године наводи се да је, у 2017. години посматрано према делатности, највећи проценат привредних субјеката који се бави активностима сиве економије у пољопривреди (20,8%) и угоститељству (19,6%). Ове две делатности су доминирале, када је реч о сивој економији и у 2012. години.

Надаље, наводи се да у угоститељству, 15,1% привредних субјеката има неформално запослене, а 15,7% ПДВ обвезника обавља промет „на црно”. После пољопривреде, највећи проценат привредних субјеката који ангажује запослене без уговора је у угоститељству. Такође, дана 22. маја 2018. и 27. јуна 2018. године одржани су састанци са истраживачима у оквиру PERFORM пројекта „Истраживање узрока нерегистровања и непријављивања туриста и услова пословања пружаоца услуга у угоститељским објектима за смештај”, предлагача Министарства трговине, туризма и телекомуникација, а чији прелиминарни резултати указују на висок степен сиве економије у категорији комплементарних смештајних капацитета који доминирају у структури смештајних капацитета Републике Србије у дестинацијама у којима су спроведена истраживања и која представљају најважније туристичке дестинације у Републици Србији према врсти туристичких производа: Београд, Златибор и Врњачка бања. Прелиминарна истраживања показују да око 30% физичких лица пружаоца услуга смештаја у Београду раде у свој зони, да 80% испитаника сматра да је њима у интересу да се њихово пословање легализује, да на Златибору 50% гостију код „уличних махача” су туристи који им прилазе на улици, те да казне за нелегално пословање плаћају уредно, али се поново враћају на улицу, јер им топ сезона обезбеђује зараду за целу годину. Око 40% испитаника не обнавља категоризацију или не категоришу све капацитете којима располажу. У Врњачкој бањи више од 40% испитаника наводи да пријаву странаца врше искључиво на њихов захтев или ако процене да туристи долазе из ризичних земаља, те да су код физичких лица пружаоца угоститељских услуга смештаја који легално послују цене више за 30-40% у односу на оне који послују у сивој зони што потврђује нелојалну конкуренцију субјектима који послују у складу са законом.

Следећи проблем који се уочава, а који утиче на степен сиве економије посебно у делу домаће радности и сеоских туристичких домаћинстава је досадашња прописана обавеза рада преко посредника: локалне туристичке организације, туристичке агенције или другог правног лица.

Надаље, према подацима истраживањима у оквиру PERFORM пројекта „Истраживање узрока нерегистровања и непријављивања туриста и услова пословања пружаоца услуга у угоститељским објектима за смештај”, као велики проблем је дефинисан начин пријављивања туриста, посебно страних (наводи се да је пријава странаца у Београду могућа само до 11 часова пре подне у Управи за странце, МУП, Савска 35, Београд). Испитаници траже електронску пријаву гостију и електронско плаћање боравишне таксе.

2. Циљеви који се доношењем закона постижу

Основни циљ доношења овог закона је потпуно усклађивање са законодавством Европске уније, Директивом о услугама (Directive on Services 2006/123/EC), на који начин је у потпуности дошло до транспоновања (увођења) ове Директиве у правни систем Републике Србије. Уједно је извршено и усаглашавање са одредбама других прописа, пре свега Закона о заштити потрошача, са прецизнијим дефинисањем одредаба којима се обезбеђује већа заштите корисника услуга.

Као приоритетан циљ дефинисана је потреба за смањењем сиве економије у свим делатностима које закон уређује, на кратак и на средњи рок, из ког разлога су прецизније уређене оне одредбе у делу регистрације привредне делатности појединих субјеката. У циљу ефикаснијег остваривања овог примарног задатка и заштите јавног интереса, дата су шира овлашћења, али и одговорност и обавезе јединици локалне самоуправе посебно у делу вођења евиденције свих оних субјеката који пружају услуге смештаја на њиховој територији.

Имајући у виду приоритете дигитализације привреде Републике Србије, али и даљи развој електронске управе, овим законом се уводи централни информациони систем у области угоститељства и туризма (Е- туриста) као јединствен и централизован електронски информациони систем, који садржи све релевантне податке о пружаоцима услуге смештаја и објектима за смештај, преко кога се врши њихова евиденција и уносе други подаци проистекли из обављања угоститељске, наутичке и ловнотуристичке, односно туристичке делатности. Циљ успостављања електронског система пријаве и одјаве туриста је осим, обједињавања свих података о пружаоцима услуга смештаја, и скраћивање и смањивање броја и трошкова административних процедура, унапређење сарадње и размене података надлежних државних институција, унапређење ефикасности система наплате и контроле плаћања боравишне таксе и пореза те последично повећање прихода буџета локалних самоуправа и буџета Републике Србије, смањење сиве економије и бесправног рада (посебно физичких лица пружаоца услуга смештаја), унапређење статистичког праћења кретања туриста, спровођење активне маркетинг политике и подизање конкурентности туристичке понуде Републике Србије

Одредбама које се односе на угоститељску делатност, као што су: поједностављивање пријаве статусних промена података у Регистру туризма, обавезе да се две године чува сва документација у вези са евиденцијом корисника услуга смештаја, као и за угоститеље који повремено обављају угоститељску делатност (на сајмовима, вашарима, пригодним прославама и на другим јавним манифестацијама, а најдуже 30 дана), укида се обавеза регистрације огранака, односно издвојеног места ван седишта, на који начин се максимално изашло у сусрет захтевима привреде, у складу са трендовима поједностављивања административних процедура и унапређивања ефикасности пословања.

Дефинисано је да угоститељи могу пружати додатну услугу као што су трансфер, куповина карата или улазница, резервација ресторана и сл. Такође, угоститељи могу да понуде кориснику услуге смештаја осигурање од последица незгоде за време боравка у угоститељском објекту за смештај, уз напомену да исто није обавезујуће. Поменуте новине, заједно са осталим мерама које предвиђа Предлог закона, имају за циљ подизање квалитета пружених услуга.

Угоститељ који пружа услуге смештаја у некатегорисаном угоститељском објекту за смештај дужан је да, пре отпочињања обављања делатности, своје пословање пријави јединици локалне самоуправе на чијој територији се објекат налази.

Прописано је да министарство води евиденцију угоститеља и угоститељских објеката које министарство категорише (поред хотела, мотела, кампова и др. ту су и ловачке виле и марине), као и евиденцију здравствених установа које угоститељску делатност обављају на основу претходног решења министра. Прописује се да јединица локалне самоуправе води евиденцију угоститеља и угоститељских објеката које она категорише, као и евиденцију угоститеља и угоститељских објеката за смештај који немају законску обавезу категоризације. Применом ових мера доћи ће до транспарентнијег пружања наведених услуга и смањења злоупотреба од стране пружалаца услуга смештаја, односно смањења сиве економије у овој области, као и уредније евиденције свих угоститеља и објеката у којима се пружају услуге смештаја.

Надаље, ближе су уређени услови за категоризацију и пословање објеката чији се делови налазе у власништву других правних и физичких лица. Уводи се могућност електронског подношења захтева за категоризацију, у циљу олакшања пословања и убрзавања поступка категоризације.

Такође, у циљу подизања квалитета пружених услуга и смањења сиве економије, министар може решењем да одреди тајног госта ради вршења

провере испуњености услова и поступања са пажњом доброг привредника у објектима у категорији четири и пет звездица.

Код услова који се прописују за руководиоце угоститељских објеката, извршена је усклађеност термина у циљу прецизирања стручне спреме лица за рад на руководећим местима у категорисаним угоститељским објектима.

За физичка лица која се баве пружањем угоститељских услуга прецизирани су услови обављања делатности, односно прописи који се односе на потребну документацију и услове обављања делатности, а све у циљу смањења сиве економије и подизања квалитета пружених услуга. Новина се огледа у томе што давање у закуп куће, стана, апартмана, собе, лежаја или другог простора од стране правног лица, предузетника или физичког лица у периоду до 30 дана сматра се пружањем угоститељске услуге смештаја. Физичким лицима је по први пут омогућено да раде самостално и директно без посредника (како је то до сада закон прописивао: морали су да раде преко туристичких агенција и/или локалних туристичких организација што је доводило до огромних проблема, злоупотреба и сиве економије), што ће им у значајној мери поједноставити и олакшати пословање. Надаље, остављена је могућност да уколико желе, да раде преко посредника, али у том случају је прописана обавеза да је обавезни елемент уговора о посредовању број и датум издавања решења о категоризацији, као и расположиви капацитети. Физичким лицима пружаоцима услуга смештаја у домаћој радиности (апартман, кућа, соба) забрањује се услуживање хране и пића. Изузетно, у сеоским туристичким домаћинствима је дозвољено и то услуживање производа из властите производње. Такође, за исту категорију лица прописује се могућност паушалног плаћања боравишне у утврђеном годишњем износу у складу са расположивим капацитетима таксе што ће у великој мери даље поједноставити услове њиховог пословања, али и у великој мери унапредити наплату боравишне таксе као изворног прихода јединице локалне самоуправе.

Наутичкотуристичка и ловнотуристичка делатност обрађене су само у сегменту који се односи на пружање угоститељских услуга смештаја. Новина је да ловнотуристичку делатност може да обавља привредно друштво, друго правно лице или предузетник, ако као корисник ловишта испуњава услове прописане законом којим се уређује област ловства.

У циљу ефикаснијег остваривања примарног задатка овог закона, извршено је прецизирање и појашњење прерасподела права, обавеза и овлашћења инспекцијских служби. Наиме, локалној самоуправи, односно овлашћеним инспекцијским органима локалне самоуправе поверен је знатан део надзора над применом овог закона. Јединица локалне самоуправе доноси посебан акт о напред наведеном ако је организовала обављање послова инспекцијског надзора на својој територији преко овлашћених инспектора.

У погледу права и дужности овлашћеног туристичког инспектора извршено је усаглашавање са Законом о инспекцијском надзору. Инспектора јединице локалне самоуправе изједначени са правима прописаним за туристичког инспектора у циљу ефикаснијег рада инспекцијских служби. Осим тога инспектор јединице локалне самоуправе врши надзор у делу испуњености прописаних услова, који су ближе уређени актом јединице локалне самоуправе.

У погледу висине казни није дошло до значајних промена, осим висине казни за физичка лица. Изузетно у категорију запрећених већих казни сврстана су она лица или субјекти који раде неправно, наступају „преварено”, односно обмањујуће и сл. Такође, прописане су казнене одредбе, односно прекршајна одговорност за одговорна лица у државном органу и јединици локалне самоуправе.

Дефинисани циљеви су прецизни (не могу се тумачити на различите начине, тј. сви актери на које се Предлог закона односи могу их схватити само на један начин; мерљиви (повећање категорисаних објеката домаће радиности

и сеоских туристичких домаћинстава за 30% у средњем року); прихватљиви јер је реч о дугогодишњима захтевима физичких лица пружаоца угоститељских услуга смештаја (да раде директно и без посредника); реални јер се могу остварити с расположивим ресурсима и што је примена оваквих решења у развијеним туристичким земљама и земљама окружења дала изузетне резултате и временски одређени (у средњем року – увођење централног информационог система у области угоститељства и туризма) Е-туриста до 1. јуна 2020. године).

Може се рећи да ће стварање услова за бржи и квалитетнији развој угоститељства, као и регулисање ове области на савремен начин довести до смањења сиве економије, и последично позитивног утицаја на укупни привредни развој земље. Осим што развој угоститељства има велики значај као потенцијал привредног раста и развоја, креирање нове додатне вредности и новог запошљавања оно има велики утицај на побољшање и стално унапређење имиџа земље.

3. Друге могућности за решавање проблема

Једина могућност за решавање уочених проблема којима се Предлог закон бави је управо доношење новог закона о угоститељству, имајући у виду да се предложене измене односе на унапређење области где су проблеми и уочени.

4. Зашто је доношење закона најбоље за решавање проблема

Имајући у виду регулативу развијених туристичких земаља ЕУ, а посебно земаља у окружењу (Хрватска, Словенија, Грчка, Бугарска, Македонија и др), степен достигнутог развоја туризма и угоститељства, односно, туристичке и угоститељске привреде у Републици Србији, специфичност и комплексност савременог туризма и угоститељства, као и захтеве угоститељске привреде Републике Србије (изнете на седницама Националног савета за развој туризма у периоду од 2015. до 2018. године, као и закључке 50. и 51. Скупштине пословног удружења угоститељске привреде Србије - ХОРЕС), стекли су се услови, да се ове две привредне области системски регулишу са два засебна закона – законом о туризму и законом о угоститељству.

Доношењем Предлога закона побољшаће се ниво квалитета у пружању услуга у угоститељској делатности, доћи ће до значајног сузбијања сиве економије, а истовремено ће се извршити потпуно усклађивање са Директивом 2006/123/ЕЗ Европског парламента и Савета од 12. децембра 2006. године, о услугама на унутрашњем тржишту, на који начин је у потпуности дошло до транспонувања (увођења) ове директиве у правни систем Републике Србије.

5. На кога ће и како утицати предложена решења

Угоститељство условљава развој, пре свега, оних привредних делатности које учествују у остваривању потреба домаћих и страних туриста. С тим у вези може се очекивати повећање броја радних места и запошљавање у угоститељству, али и бројни ефекти у туризму и у делатностима на које туризам и угоститељство има значајан директан и индиректан утицај.

Директни ефекти на:

1) туристичко посредовање – туристичке агенције и други посредници у реализацији туристичког промета;

2) саобраћај – сви видови саобраћаја намењени превозу домаћих и страних туриста и то како у јавном саобраћају, тако и у превозу за сопствене потребе (посебно аутомобилима);

3) трговину - конкурентност једне туристичке земље у великој мери зависи од асортимана разних врста производа, а посебно сувенира који се пласирају домаћим и страним туристима, као и разне врсте прехранбених и других производа и специфичних квалитетних финалних производа било домаће или стране производње;

4) спорт – широк комплекс разних врста спортских терена и wellness и спа центара који су важни за масовну активну рекреацију, као и припрему професионалних спортиста у туристичким местима;

5) посебне центре намењене организацији конгреса и разних других скупова из области науке, културе, образовања, политике и сл;

6) разне активности које се третирају као комуналне делатности у туристичким местима, а које пружају директне услуге домаћим и страним туристима и од чијег квалитета у великој мери зависи квалитет туристичке понуде туристичког места (уређеност зелених површина, паркинг простора, површина за забаву и разоноду, водоснабдевање, снабдевање електричном енергијом, гасом и др);

7) опремљеност главних саобраћајница у друмском саобраћају бензинским пумпама са широким асортиманом производа, опремљеност аеродрома, речних лука за прихват крузера, уређеност марина за индивидуална пловила и сл;

8) квалитетне медицинске услуге од једноставнијих до најсложенијих у оквиру клиничких центара и самосталних приватних здравствених установа;

9) разне врсте културних манифестација, фестивала и других догађаја (БЕМУС, ЕХИТ, Гуча и др);

10) врхунске спортске догађаје европског и светског значаја.

Индијектни ефекти:

1) пољопривреда - пласман пољопривредних производа без ограничења од стране ЕУ или других организација, од огромног је значаја, јер многи од ових производа (нарочито прехранбених) не би могли, према светским стандардима, да нађу пласман на светском тржишту због разних ограничења;

2) индустрија - артикли широке потрошње активирају многе индустријске гране које своје производе пласирају преко угоститељства или директно домаћим и страним туристима. Овде спадају и разни производи намењени грађевинарству (цемент, челичне конструкције, намештај за опремање смештајних објеката, текстилни производи и сл);

3) грађевинарство - производи грађевинарства налазе широко тржиште захваљујући развоју туризма кроз изградњу угоститељских објеката за смештај и исхрану, објеката за рекреацију, wellness и спа центара, аква паркова и др;

4) енергетика - обухвата потрошњу електричне енергије, водоснабдевање, гасификацију објеката и др.

Предложеним решењима доћи ће до већег сузбијања сиве економије и подизања нивоа квалитета и безбедности пружања угоститељских услуга. На овај начин ће доћи до унапређења степена задовољства корисника услуга, као предуслова за развој ове привредне гране, што ће се све одразити на ефекте позитивног пословања привредних субјекта.

Као што је већ напред наведено уведени су и нови појмови, који као новина представљају савременији облик пословања и организовања субјеката у угоститељству. Кључна новина огледа су у увођењу централног информационог система у области угоститељства и туризма (Е – ТУРИСТА) као јединственог и

централизованог електронског информационог система, који садржи све релевантне податке о пружаоцима услуге смештаја и објектима за смештај, преко кога се врши њихова евиденција и уносе други подаци проистекли из обављања угоститељске, наутичке и ловнотуристичке, односно туристичке делатности. Циљ успостављања електронског система пријаве и одјаве туриста је осим, обједињавања свих података о пружаоцима услуга смештаја, и скраћивање и смањивање броја и трошкова административних процедура, унапређење сарадње и размене података надлежних државних институција, унапређење ефикасности система наплате и контроле плаћања боравишне таксе и пореза те последично повећање прихода буџета локалних самоуправа и буџета Републике Србије, смањење сиве економије и бесправног рада (посебно физичких лица пружаоца услуга смештаја), унапређење статистичког праћења кретања туриста, спровођење активне маркетинг политике и подизање конкурентности туристичке понуде Републике Србије.

Што се тиче вођења евиденције министарство је у обавези да у централни информациони систем (Е-туриста) унесе податке о објектима, односно о пружаоцу услуге смештаја, које оно категорише, као и о податке о здравственим установама које имају претходну сагласност министра да обављају угоститељску делатност.

Прописује се да јединица локалне самоуправе води евиденцију угоститеља и угоститељских објеката које она категорише, као и евиденцију угоститеља и угоститељских објеката за смештај који немају законску обавезу категоризације.

Министарство и јединица локалне самоуправе су у обавези да пружаоцу услуге смештаја учине доступним приступ централном информационом систему. Угоститељ који пружа услугу смештаја је у обавези да евиденцију корисника услуга смештаја води преко централног информационог система, на прописан начин. Угоститељ који пружа услугу смештаја је у обавези да обезбеди интернет везу за приступ централном информационом систему, као и обавезу у базу централног информационог система, на прописан начин, уноси све релевантне податке. Угоститељ који пружа услуге смештаја може у централни информациони систем да уноси и додатне податке о карактеристикама угоститељског објекта за смештај, понуди, специфичностима и др. Подаци морају да буду истинити.

Напред наведено односи се и на здравствене установе, као и на пружаоце услуга смештаја у објекту наутичког и ловног туризма.

Увођењем централног информационог система у области угоститељства и туризма у складу је са дефинисаним приоритетом дигитализације привреде Републике Србије, али и даљим развојем електронске управе.

Под појмом трансфера сматра се превоз корисника услуге смештаја који се реализује на краћој релацији искључиво на дестинацији, односно локалу. Такође угоститељ који пружа угоститељску услугу смештаја може искључиво за потребе корисника услуге смештаја, на његов захтев, да пружи, односно обезбеди и додатну услугу као што је трансфер, куповина карата или улазница, резервација ресторана и сл. Надаље, угоститељ може да понуди кориснику услуге смештаја осигурање од последица незгоде за време боравка у угоститељском објекту за смештај, уз напомену да исто није обавезујуће у том случају угоститељ је дужан да кориснику услуге да информацију о условима и цени осигурања.

Надаље, ближе су уређени услови за категоризацију и пословање објеката чији се делови налазе у власништву других правних и физичких лица. Уводи се могућност електронског подношења захтева за категоризацију, у циљу олакшања пословања и убрзавања поступка категоризације.

Предлог закона предвиђа пренос овлашћења на јединице локалне самоуправе које ће моћи да посебним актом ближе да уреди услове за уређење

и опремање угоститељског објекта, а који се односе на уређење и опремање уређајима за одвођење дима, паре и мириса, као и других непријатних емисија. Исто тако предвиђено је и за услове за уређење и опремање угоститељског објекта у којима се емитује музика или изводи забавни програм, а којима се обезбеђује заштита од буке, као и техничке и друге услове у угоститељском објекту, који се налази у стамбеној згради, као и начин обављања угоститељске делатности.

Још једна од новина које Предлог закона предвиђа је појам тајног госта кога решењем одређује Министар ради вршења провере испуњености услова и поступања са пажњом доброг привредника у објектима у категорији четири и пет звездица.

Ово лице, сачињава извештај са стручним мишљењем који доставља министарству

Надаље, прописују се знатне олакшице пружаоцима услуга смештаја (физичким лицима) у објектима домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства. Тако физичко лице може да пружа угоститељске услуге у објектима смештајних капацитета до 30 индивидуалних лежајева, за највише 30 корисника услуга., односно давање у закуп куће, стана, апартмана, собе, лежаја или другог простора од стране правног лица, предузетника или физичког лица у периоду до 30 дана сматра се пружањем угоститељске услуге смештаја. Све ове мере имају за циљ смањење сиве економије и неправног рада (посебно физичких лица пружаоца угоститељских услуга смештаја).

У односу на боравишну таксу Влада ће ближе прописати услове, критеријуме и начин утврђивања висине годишњег износа боравишне таксе за физичко лице које пружа угоститељске услуге смештаја у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству, као начин и рокове плаћања. Предлогом закона је предвиђено да боравишну таксу плаћа корисник услуге смештаја у угоститељском објекту а смештај, за сваки дан боравка. Изузетно, омогућено је да боравишну таксу плаћа угоститељ, који као физичко лице пружа услуге смештаја у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству у утврђеном годишњем износу на прописан начин.

Што се тиче права и дужности и овлашћења туристичког инспектора, извршено је усаглашавање са Законом о инспекцијском надзору, а инспектору је поверено да записником о инспекцијском надзору наложи једну или више мера за отклањање неправилности, да изриче превентивне, као и друге мере које су посебно уређене законом којим се уређује инспекцијски надзор, као и да наступи као анонимни корисник услуге (провокативна куповина). Предлогом закона су права и дужности овлашћеног инспектора јединице локалне самоуправе изједначени са правима прописаним за туристичког инспектора.

У погледу наплате и уплате боравишне таксе, као и истицање и придржавање прописаног радног времена у угоститељском објекту локални инспектор је овлашћен да врши надзор у свим угоститељским објектима, док овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе права и дужности врши само у оквиру надлежности која му је поверена овим законом.

Поред инспекцијског надора над хостелима и објектима домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства, инспектор јединице локалне самоуправе врши надзор у делу испуњености прописаних услова, који су ближе уређени актом јединице локалне самоуправе. Посебно је наглашено да када су у питању угоститељски објекти који се налазе у стамбеним зградама, а не ради се о објекту домаће радиности, односно хостелу, локални инспектор је овлашћен да врши инспекцијски надзор само у делу који је јединица локалне самоуправе својим актом ближе уредила.

Ефикаснија инспекцијска контрола и територијална прерасподела надлежности, свакако ће допринети сузбијању сиве економије, односно очекују

се позитивни ефекти на буџет Републике Србије и буџете јединица локалних самоуправа.

У том смислу предложена су решења која се односе на јавни сектор, али и на привредне субјекте који обављају делатности и пружају услуге из области угоститељства, а која ће имати позитиван утицај и на кориснике угоститељских услуга.

Даље, предложена решења, у погледу кадрова (прописани услови за руководиоца у угоститељском објекту), допринеће подизању нивоа квалитета у вршењу послова и бољег функционисања угоститељских објеката.

У погледу висине казни није дошло до већих одступања, осим казни за физичка лица. Изузетно у категорију запрећених виших износа казни сврстана су она лица или субјекти који раде неправно, наступају „преварно”, односно обмањујуће и сл. Такође, прописане су казнене одредбе, односно прекршајна одговорност за одговорна лица у државном органу и јединици локалне самоуправе.

6. Трошкови које ће примена закона створити грађанима и привреди

Предлог закона не предвиђа додатне трошкове у вези са увођењем централног информационог система у области угоститељства и туризма (Е – ТУРИСТА) као и евиденције свих угоститељских објеката за смештај.

Посебно се наглашава да ће физичко лице имати обавезу плаћања паушално утврђеног износа боравишне таксе на годишњем нивоу. Међутим, иста мера и нова укупна регулатива која се односи на физичка лица пружаоце угоститељских услуга смештаја, омогућава знатне олакшице и уштеде у пословању (нпр. укида се обавеза рада преко посредника којима су физичка лица била у обавези да плаћају провизију). Треба истаћи да је Предлог закона о угоститељству израђен у сарадњи са Министарством финансија које је, као пакет мера истовремено, предложило Измене и допуне Закона о порезу на доходак грађана који предвиђао увођење паушалног плаћања пореза за физичка лица пружаоце угоститељских услуга смештаја (домаћа радиност и сеоска туристичка домаћинства) који би се обрачунавао износом у висини од 5% од просечне бруто зараде у Републици Србији у претходној години помножено са бројем расположивих лежајева и категоријом туристичког места као корективни фактор (од 0,4 до 1). На овај начин ће ова категорија угоститеља путем 1-2 издавања појединачног лежаја зарадити средства за плаћање годишњег пореза, а преосталих 363 дана приходовати, легално, у складу са законом. Висина боравишне таксе за ова лица на годишњем нивоу требало би да буде еквивалентна висини пореза, а коју ће моћи обрачунати и наплатити туристима у оквиру своје понуђене цене. Са друге стране, у значајној мери повећаће се приходи јединица локалне самоуправе по основу наплате боравишне таксе који је у овом тренутку на ниском нивоу због изузетно високог степена сиве економије ове категорије угоститеља. Није могуће прецизно одредити финансијске ефекте јер не постоје адекватни подаци о броју, структури и капацитетима објеката домаће радиности и сеоских туристичких домаћинстава (ове објекте категоришу као поверен посао јединице локалне самоуправе). Такође, не постоје подаци о броју, структури нити капацитетима угоститељских објеката који немају обавезу категоризације (хостели, виле, коначишта, преноћишта и др). Надаље, доношење оваквих системских решења када је реч о домаћој радиности и сеоским туристичким домаћинствима представља неопходност за ефикасно спровођење IPARD 2 ЕУ програма, мера 7 која се односи на диверзификацију пољопривредних газдинстава и развој пословања, а која треба да отпочне 2019. године.

Креирање, реализација и увођење централног информационог система у области угоститељства и туризма (Е – ТУРИСТА), као и евиденције свих

угоститељских објеката за смештај је у надлежности Канцеларије за информационе технологије и електронску управу која је део Посебне радне групе за припрему текста овог закона о угоститељству и припрему техничке спецификације ИТ структуре за развој и успостављање електронског система пријављивања и одјављивања туриста (Е туриста). Средства за ову намену ће на основу процене стручњака Канцеларије за информационе технологије и електронску управу бити обезбеђена у оквиру њеног буџета, односно, од стране донатора из средстава намењених за пројекте дигитализације у Републици Србији.

Приступ централном информационом систему у области угоститељства и туризма (Е – ТУРИСТА) ће за све угоститеље бити бесплатан.

7. Да ли позитивни ефекти оправдавају трошкове

Као што је већ напред наведено, очекиване користи значајно превазилазе ниво предвиђених трошкова. Успостављање бесплатног електронског система пријаве и одјаве туриста (Е туриста), обједињавање свих података о пружаоцима услуга смештаја, скраћивање и смањивање броја и трошкова административних процедура, унапређење сарадње и размене података надлежних државних институција, унапређење ефикасности система наплате и контроле плаћања боравишне таксе те последично повећање прихода буџета локалних самоуправа и буџета Републике Србије, смањење сиве економије и неправног рада (посебно физичких лица пружаоца услуга смештаја), унапређење статистичког праћења кретања туриста, спровођење активне маркетинг политике и подизање конкурентности туристичке понуде Републике Србије утицаће на остваривање бољих ефеката пословања субјеката у угоститељству.

Предвиђеним новинама уводе се знатне олакшице пружаоцима услуга смештаја (физичким лицима) у објектима домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства. Надаље, овим законом је предвиђено омогућавање подношења захтева за категоризацију електронским путем; јасније су дефинисани услови за обављање делатности; предвиђено је да се угоститељима који повремено обављају угоститељску делатност (на сајмовима, вашарима, пригодним прославама и на другим јавним манифестацијама, а најдуже 30 дана), укида обавеза регистрације огранака, омогућавање физичким лицима која пружају услуге смештаја у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству да обављају угоститељску делатност самостално без посредника; као и бољу координацију и размену података између органа јавне управе.

Стратешко опредељење наше земље да поред туризма развија и угоститељство као његов интегрални део. Одредбама овог закона стварају се основе за непрекидан, динамичан, усклађен и конкурентан раст и развој угоститељства и туризма на принципима одрживости и исплативости, тржишно потврђеном квалитету услуга, предностима дестинације и препознатљивом идентитету у међународним оквирима.

Имајући у виду напред наведено процењено је да ће позитивни ефекти закона на грађане, привреду али и буџете Републике Србије и јединица локалних самоуправа далеко превазићи трошкове које ће им његова примена створити.

8. Да ли се законом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција

Увођењем ових мера повећаће се ниво заинтересованости грађана за обављање угоститељске делатности и повећати ниво инвестирања у

угоститељску делатност. Другим речима, предложена законска решења значајно утичу на стварање нових привредних субјеката и тржишну конкуренцију

9. Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о закону

Основана је Посебна радна група за припрему текста Нацрта закона о угоститељству и припрему техничке спецификације ИТ структуре за развој и успостављање електронског система пријављивања и одјављивања туриста (Е туриста). Чланови Посебне радне групе су формирану у два тима:

-правни тим, за израду текста Нацрта закона о угоститељству, односно на припреми Нацрта закона регулативе којом ће се уредити област угоститељства;

-технички тим, задужен за израду техничке спецификације ИТ структуре за развој и успостављање електронског система пријављивања и одјављивања туриста (Е туриста) на територији Републике Србије.

Посебна радна група састављена је од представника надлежних ресорних министарстава, Канцеларије за информационе технологије и електронску управу, а радом Посебне радне групе председавао је саветник Председника Владе. Такође, у рад Посебне радне групе укључени су и представници асоцијације туристичких агенција (YUTA) и асоцијације хотелијера (HORES), удружења бања Србије, удружења туристичких водича Србије, Привредне коморе Србије, ТОС-а, ТОБ-а, Секретаријата за привреду града Београда, као и представници високошколских установа, из редова стручњака у области туризма и угоститељства.

Јавна расправа је одржана у периоду од 1. до 20. јуна 2018. године (у складу са Програмом јавне расправе који је одредио Одбор за привреду и финансије Владе) и почела је постављањем Нацрта закона о угоститељству на интернет страници Министарства трговине, туризма и телекомуникација.

Сви заинтересовани били су у могућности да преузму текст Нацрта закона и упознају се са предложеним решењима, као и да доставе примедбе, предлоге и коментаре електронским путем.

Према Програму јавне расправе централни догађај, у форми округлог стола, у организацији Министарства и Привредне коморе Србије, одржан је 19. јуна 2018. године, у просторијама Привредне коморе Србије.

Позив за учешће на овом догађају постављен је на сајту Министарства и Привредне коморе Србије и ви заинтересовани могли су да присуствују догађају и активно учествују у дискусији.

Јавној расправи су присуствовали представници:

- асоцијација туристичких агенција – YUTA, Атас и Антас,
- ХОРЕС-а – Удружење хотелијера и ресторатера Србије,
- Кампинг асоцијације Србије,
- агенција које пружају услугу изнајмљивања возила,
- Удружење туристичких водича Србије,
- Удружење бања Србије,
- Феријалног и хостелског савеза Србије,
- удружења сеоских туристичких домаћинстава,
- јединца локалне самоуправе (града и општине) и то представници Секретаријата за привреду и Секретаријата за инспекцијске послове – Београд, Нови Сад, Врњачка Бања,
- Туристичке организација Београд,
- Туристичке организације Србије,
- Привредне коморе Београда,

- Привредне коморе Новог Сада,
- Представници факултета и високих школа,
- представници медија, као и
- бројни појединци, привредници, који су као учесници узели учешће у расправи.

Имајући у виду да је одзив релевантних представника сектора угоститељства, туристичких агенција, туристичких професија, јединица локалне самоуправе, туристичких организација, удружења и др. био на веома завидном нивоу, општа је оцена да је јавна расправа успешно спроведена и да је остварена задовољавајућа сарадња између представника Министарства, као предлагача прописа, и свих заинтересованих страна.

Посебно се напомиње да је Нацрт закона достављен и члановима Националног савета за развој туризма са циљем њиховог активног укључења и ова тема је и уврштена у дневни ред седнице Националног савета 19. јуна 2018. године. Национални савет за развој туризма Републике Србије је позитивно оценио предложено решење.

10. Које ће се мере током примене закона предузети да би се остварило оно што се доношењем закона намерава

Предлогом закона предвиђене су следеће мере за спровођење акта:

Регулаторне: доношење следећих подзаконских аката од стране министарства надлежног за послове туризма у периоду од 6 месеци од дана ступања на снагу Закона о туризму.

Код износа боравишне таксе Предлогом закона је предвиђено да:

Влада ближе прописује услове, критеријуме и начин утврђивања висине годишњег износа боравишне таксе за физичко лице које пружа угоститељске услуге смештаја у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству, као начин и рокове плаћања.

Министар надлежан за послове туризма уз сагласност министра надлежног за унутрашње послове прописати начин уношења, рада, вођења и коришћења централног информационог система као и његову садржину и врсту података.

Министар надлежан за послове туризма прописати садржину и начин подношења пријаве угоститељских објеката за смештај (из чл. 12, 42. и 56. овог закона), као и садржину и начин вођења евиденције објеката за смештај.

Регулаторне: доношење следећих подзаконских аката у оквиру овлашћења која су пренета на јединице локалне самоуправе (чл. 13, 20, 43, 57. и 80. овог закона):

Услове за уређење и опремање угоститељског објекта, а који се односе на уређење и опремање уређајима за одвођење дима, паре и мириса, као и других непријатних емисија.

Услове за уређење и опремање угоститељског објекта у којима се емитује музика или изводи забавни програм, а којима се обезбеђује заштита од буке, као и техничке и друге услове у угоститељском објекту, који се налази у стамбеној згради, као и начин обављања угоститељске делатности.

Јединица локалне самоуправе доноси посебан акт о напред наведеном ако је организовала обављање послова инспекцијског надзора преко овлашћених инспектора, на начин прописан овим законом.

Поред других подзаконских аката у реализацији кључног циља доношења овог закона, прописује се да ће:

Министар уз сагласност министра надлежног за унутрашње послове прописати начин уношења, рада, вођења и коришћења централног информационог система као и његову садржину и врсту података.

Министар прописати садржину и начин подношења пријаве угоститељских објеката за смештај (из чл. 12, 42. и 56. овог закона), као и садржину и начин вођења евиденције објеката за смештај.

Нерегулаторне: увођење централног информационог система у области угоститељства и туризма (Е – ТУРИСТА) ће захтевати одређене обуке лица која ће примењивати нова законска решења (привредни субјекти, физичка лица и овлашћени службеници), током 2019. године, које ће бити организоване у сарадњи са Канцеларијом за информационе технологије и електронску управу из средстава донатора.

Институционално управљачке: министарства надлежна за послове туризма, здравља, пољопривреде, унутрашњих послова и др. којима је поверен инспекцијски надзор, аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе, Агенција за привредне регистре, Канцеларија за информационе технологије и електронску управу и др. Предлогом закона је јасно прописано да ће Министарство и јединице локалне самоуправе путем централног информационог система у области угоститељства и туризма (Е – ТУРИСТА) размењивати податке са државним органима, органима аутономних покрајина, органима јединице локалне самоуправе и имаоцима јавних овлашћења. Размена података ће се вршити електронским путем, на контролисан и безбедан начин, уз примену мера заштите у складу са прописима којима се регулише информациона безбедност. Прописано је да се размена података са државним органима, органима аутономне покрајине, органима јединице локалне самоуправе и имаоцима јавних овлашћења, на начин да имају приступ централном информационом систему ради обраде података из делокруга своје надлежности (статистика, порески органи и сл).

Одлуком Владе основан је Национални савет за развој туризма Републике Србије који окупља високе представнике свих релевантних ресора јавног сектора, АП Војводине, представнике Привредне коморе Србије, истакнуте привреднике и појединце, представнике пословних и струковних удружења, ТОС-а, универзитета (факултета) приватног и јавног сектора на којима се изучава туризам. Задаци Националног савета су:

- 1) успостављање координације и комуникације свих укључених страна у циљу развоја туристичке индустрије и позиционирања Републике Србије;
- 2) обезбеђивање јавности и одговорности у домену развоја Републике Србије као туристичке дестинације у развоју туристичких производа Републике Србије;
- 3) повећање степена конкурентности туристичке привреде Републике Србије као туристичке дестинације и унапређење пословне климе у туризму;
- 4) унапређење инвестиционе климе и повећање инвестиционог улагања у туризам;
- 5) анализа ефикасности микрорегиона (инфраструктура, туристички производи, брендирање);
- 6) предузимање мера за унапређење конкурентности кроз промоцију и маркетинг, изградњу инфраструктуре, усклађивање локалних и регионалних институција и друго.

Националним саветом председава министар надлежан за послове туризма.

ОБРАЗАЦ ИЗЈАВЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРЕДЛОГА ЗАКОНА О
УГОСТИТЕЉСТВУ СА

ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Предлагач прописа - Влада

Обрађивач - Министарство трговине, туризма и телекомуникација

2. Назив прописа

Предлог закона о угоститељству

The draft law on the hospitality industry

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум),

а) Одредба Споразума која се односе на нормативну садржину прописа

Члан 96. Споразума

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума

Члан 96. Споразума – до краја прелазног периода утврђеног у члану 8. Споразума

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума

Потпуно испуњен

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума

-

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније

-

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

а) Навођење примарних извора права ЕУ и усклађеност са њима

Уговор о функционисању Европске уније:

Глава I Категорије и области надлежности уније члан 6.

Глава IV Слободно кретање људи, услуга и капитала чл. 49. и 56.

Глава XXII Туризам члан 195.

б) Навођење секундарних извора права ЕУ и усклађеност са њима

Directive 2006/123/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on services in the internal market, *OJ L 376, 27.12.2006, p. 36–68*

Директива 2006/123/ЕС Европског Парламента и Савета од 12. децембра 2006. године о услугама на унутрашњем тржишту

в) Навођење осталих извора права ЕУ и усклађеност са њима

/

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност

/

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

Члан 96. Споразума – до краја прелазног периода утврђеног у члану 8. Споразума

5. Ако не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност треба образложити ту чињеницу, у овом случају није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе Директиве).

/

6. Да ли су претходно наведени извори права ЕУ преведени на српски језик?

Не

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик ЕУ?

Не

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

Не

1. Назив прописа Европске уније : Directive 2006/123/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on services in the internal market, OJ L 376, 27.12.2006, p. 36–68 Директива 2006/123/ЕС Европског Парламента и Савета од 12 децембра 2006 о услугама на унутрашњем тржишту			2. CELEX ¹ ознака ЕУ прописа 32006L0123			
3. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа - Влада Обрађивач - Министарство трговине, туризма и телекомуникација			4. Датум израде табеле: 13/6/2018			
5. Назив (нацрта, предлога) прописа чије одредбе су предмет анализе усклађености са прописом Европске уније: Предлог закона о угоститељству			6. Бројчане ознаке (шифре) планираних прописа из базе			
7. Усклађеност одредаба прописа са одредбама прописа ЕУ						
Одредба прописа ЕУ	Садржина одредбе	Одредбе прописа Р. Србије	Садржина одредбе	Усклађено ст ¹	Разлози за делимичну усклађеност, неусклађеност или непреносивост	Напомена о усклађености
1.	Subject matter 1. This Directive establishes general provisions facilitating the exercise of the freedom of establishment for service providers and the free movement of services, while maintaining a high quality of services. 2. This Directive does not deal with the liberalisation of services of general economic interest, reserved to public or private entities, nor with the privatisation of public entities providing services. 3. This Directive does not deal with the abolition of monopolies providing			НП		

¹ Потпуно усклађено - ПУ, делимично усклађено - ДУ, неусклађено - НУ, непреносиво – НП

<p>services nor with aids granted by Member States which are covered by Community rules on competition.</p> <p>This Directive does not affect the freedom of Member States to define, in conformity with Community law, what they consider to be services of general economic interest, how those services should be organised and financed, in compliance with the State aid rules, and what specific obligations they should be subject to.</p> <p>4. This Directive does not affect measures taken at Community level or at national level, in conformity with Community law, to protect or promote cultural or linguistic diversity or media pluralism.</p> <p>5. This Directive does not affect Member States' rules of criminal law. However, Member States may not restrict the freedom to provide services by applying criminal law provisions which specifically regulate or affect access to or exercise of a service activity in circumvention of the rules laid down in this Directive.</p> <p>6. This Directive does not affect labour law, that is any legal or contractual provision concerning employment conditions, working conditions, including health and safety at work and the relationship between employers and workers, which Member States apply in accordance with national law which respects Community law. Equally, this Directive does not affect the social security legislation of the Member States.</p>					
---	--	--	--	--	--

	<p>7. This Directive does not affect the exercise of fundamental rights as recognised in the Member States and by Community law. Nor does it affect the right to negotiate, conclude and enforce collective agreements and to take industrial action in accordance with national law and practices which respect Community law.</p>					
2.	<p>1. This Directive shall apply to services supplied by providers established in a Member State.</p> <p>2. This Directive shall not apply to the following activities:</p> <p>(a) non-economic services of general interest;</p> <p>(b) financial services, such as banking, credit, insurance and re-insurance, occupational or personal pensions, securities, investment funds, payment and investment advice, including the services listed in Annex I to Directive 2006/48/EC;</p> <p>(c) electronic communications services and networks, and associated facilities and services, with respect to matters covered by Directives 2002/19/EC, 2002/20/EC, 2002/21/EC, 2002/22/EC and 2002/58/EC;</p> <p>(d) services in the field of transport, including port services, falling within the scope of Title V of the Treaty;</p>			HII		

	<p>(e) services of temporary work agencies;</p> <p>(f) healthcare services whether or not they are provided via healthcare facilities, and regardless of the ways in which they are organised and financed at national level or whether they are public or private;</p> <p>(g) audiovisual services, including cinematographic services, whatever their mode of production, distribution and transmission, and radio broadcasting;</p> <p>(h) gambling activities which involve wagering a stake with pecuniary value in games of chance, including lotteries, gambling in casinos and betting transactions;</p> <p>(i) activities which are connected with the exercise of official authority as set out in Article 45 of the Treaty;</p> <p>(j) social services relating to social housing, childcare and support of families and persons permanently or temporarily in need which are provided by the State, by providers mandated by the State or by charities recognised as such by the State;</p> <p>(k) private security services;</p> <p>(l) services provided by notaries and bailiffs, who are appointed by an official act of government.</p> <p>3. This Directive shall not apply to the field of taxation.</p>					
3.	Relationship with other provisions of Community law			HII		

	<p>1. If the provisions of this Directive conflict with a provision of another Community act governing specific aspects of access to or exercise of a service activity in specific sectors or for specific professions, the provision of the other Community act shall prevail and shall apply to those specific sectors or professions. These include:</p> <p>(a) Directive 96/71/EC;</p> <p>(b) Regulation (EEC) No 1408/71;</p> <p>(c) Council Directive 89/552/EEC of 3 October 1989 on the coordination of certain provisions laid down by law, regulation or administrative action in Member States concerning the pursuit of television broadcasting activities [23];</p> <p>(d) Directive 2005/36/EC.</p> <p>2. This Directive does not concern rules of private international law, in particular rules governing the law applicable to contractual and non contractual obligations, including those which guarantee that consumers benefit from the protection granted to them by the consumer protection rules laid down in the consumer legislation in force in their Member State.</p> <p>3. Member States shall apply the provisions of this Directive in compliance with the rules of the Treaty on the right of establishment and the free movement of services.</p>					
4.	<p>Definitions</p> <p>For the purposes of this Directive, the following definitions shall apply:</p>			HII		

<p>1) "service" means any self-employed economic activity, normally provided for remuneration, as referred to in Article 50 of the Treaty;</p> <p>2) "provider" means any natural person who is a national of a Member State, or any legal person as referred to in Article 48 of the Treaty and established in a Member State, who offers or provides a service;</p> <p>3) "recipient" means any natural person who is a national of a Member State or who benefits from rights conferred upon him by Community acts, or any legal person as referred to in Article 48 of the Treaty and established in a Member State, who, for professional or non-professional purposes, uses, or wishes to use, a service;</p> <p>4) "Member State of establishment" means the Member State in whose territory the provider of the service concerned is established;</p> <p>5) "establishment" means the actual pursuit of an economic activity, as referred to in Article 43 of the Treaty, by the provider for an indefinite period and through a stable infrastructure from where the business of providing services is actually carried out;</p> <p>6) "authorisation scheme" means any procedure under which a provider or recipient is in effect required to take steps in order to obtain from a competent authority a formal decision, or an implied decision, concerning access to a service activity or the exercise thereof;</p> <p>7) "requirement" means any obligation,</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>prohibition, condition or limit provided for in the laws, regulations or administrative provisions of the Member States or in consequence of case-law, administrative practice, the rules of professional bodies, or the collective rules of professional associations or other professional organisations, adopted in the exercise of their legal autonomy; rules laid down in collective agreements negotiated by the social partners shall not as such be seen as requirements within the meaning of this Directive;</p> <p>8) "overriding reasons relating to the public interest" means reasons recognised as such in the case law of the Court of Justice, including the following grounds: public policy; public security; public safety; public health; preserving the financial equilibrium of the social security system; the protection of consumers, recipients of services and workers; fairness of trade transactions; combating fraud; the protection of the environment and the urban environment; the health of animals; intellectual property; the conservation of the national historic and artistic heritage; social policy objectives and cultural policy objectives;</p> <p>9) "competent authority" means any body or authority which has a supervisory or regulatory role in a Member State in relation to service activities, including, in particular, administrative authorities, including courts acting as such, professional bodies, and those professional associations or other professional</p>					
---	--	--	--	--	--

	<p>organisations which, in the exercise of their legal autonomy, regulate in a collective manner access to service activities or the exercise thereof;</p> <p>10) "Member State where the service is provided" means the Member State where the service is supplied by a provider established in another Member State;</p> <p>11) "regulated profession" means a professional activity or a group of professional activities as referred to in Article 3(1)(a) of Directive 2005/36/EC;</p> <p>12) "commercial communication" means any form of communication designed to promote, directly or indirectly, the goods, services or image of an undertaking, organisation or person engaged in commercial, industrial or craft activity or practising a regulated profession. The following do not in themselves constitute commercial communications:</p> <p>(a) information enabling direct access to the activity of the undertaking, organisation or person, including in particular a domain name or an electronic-mailing address;</p> <p>(b) communications relating to the goods, services or image of the undertaking, organisation or person, compiled in an independent manner, particularly when provided for no financial consideration.</p>					
5.	Simplification of procedures			HII		

<p>1. Member States shall examine the procedures and formalities applicable to access to a service activity and to the exercise thereof. Where procedures and formalities examined under this paragraph are not sufficiently simple, Member States shall simplify them.</p> <p>2. The Commission may introduce harmonised forms at Community level, in accordance with the procedure referred to in Article 40(2). These forms shall be equivalent to certificates, attestations and any other documents required of a provider.</p> <p>3. Where Member States require a provider or recipient to supply a certificate, attestation or any other document proving that a requirement has been satisfied, they shall accept any document from another Member State which serves an equivalent purpose or from which it is clear that the requirement in question has been satisfied. They may not require a document from another Member State to be produced in its original form, or as a certified copy or as a certified translation, save in the cases provided for in other Community instruments or where such a requirement is justified by an overriding reason relating to the public interest, including public order and security.</p> <p>The first subparagraph shall not affect the right of Member States to require non-certified translations of documents in one of their official languages.</p> <p>4. Paragraph 3 shall not apply to the documents referred to in Article 7(2) and 50 of Directive 2005/36/EC, in</p>				
--	--	--	--	--

	<p>Articles 45(3), 46, 49 and 50 of Directive 2004/18/EC of the European Parliament and of the Council of 31 March 2004 on the coordination of procedures for the award of public works contracts, public supply contracts and public service contracts [24], in Article 3(2) of Directive 98/5/EC of the European Parliament and of the Council of 16 February 1998 to facilitate practice of the profession of lawyer on a permanent basis in a Member State other than that in which the qualification was obtained [25], in the First Council Directive 68/151/EEC of 9 March 1968 on coordination of safeguards which, for the protection of the interests of members and others, are required by Member States of companies within the meaning of the second paragraph of Article 58 of the Treaty, with a view to making such safeguards equivalent throughout the Community [26] and in the Eleventh Council Directive 89/666/EEC of 21 December 1989 concerning disclosure requirements in respect of branches opened in a Member State by certain types of company governed by the law of another State.</p>				
6.	<p>Points of single contact</p> <p>1. Member States shall ensure that it is possible for providers to complete the following procedures and formalities through points of single contact:</p> <p>(a) all procedures and formalities needed for access to his service activities, in particular, all declarations, notifications or applications necessary</p>			III	

	<p>for authorisation from the competent authorities, including applications for inclusion in a register, a roll or a database, or for registration with a professional body or association;</p> <p>(b) any applications for authorisation needed to exercise his service activities.</p> <p>2. The establishment of points of single contact shall be without prejudice to the allocation of functions and powers among the authorities within national systems.</p>				
7.	<p>Right to information</p> <p>1. Member States shall ensure that the following information is easily accessible to providers and recipients through the points of single contact:</p> <p>(a) requirements applicable to providers established in their territory, in particular those requirements concerning the procedures and formalities to be completed in order to access and to exercise service activities;</p> <p>(b) the contact details of the competent authorities enabling the latter to be contacted directly, including the details of those authorities responsible for matters concerning the exercise of service activities;</p> <p>(c) the means of, and conditions for, accessing public registers and databases on providers and services;</p> <p>(d) the means of redress which are generally available in the event of dispute between the competent authorities and the provider or the recipient, or between a provider and a</p>	14.	<p>Министарство је у обавези да у централни информациони систем у области угоститељства и туризма (у даљем тексту: централни информациони систем) унесе податке о објектима из члана 18. ст. 1. и 2, чл. 27, 47. и 60. овог закона, као и податке о угоститељу, односно пружаоцу услуге смештаја.</p> <p>Министарство је у обавези да угоститељу, односно пружаоцу услуге смештаја из става 1. овог члана учини доступним приступ централном информационом систему.</p> <p>Јединица локалне самоуправе је у обавези да у централни информациони систем унесе податке о објектима из члана 12, члана 18. став 4, чл. 42. и 56. овог закона, као и податке о угоститељу, односно пружаоцу услуге смештаја.</p> <p>Јединица локалне самоуправе је у обавези да угоститељу, односно пружаоцу услуге смештаја у објектима из става 3. овог члана учини доступним приступ централном информационом систему.</p>	ПУ	

<p>recipient or between providers;</p> <p>(e) the contact details of the associations or organisations, other than the competent authorities, from which providers or recipients may obtain practical assistance.</p> <p>2. Member States shall ensure that it is possible for providers and recipients to receive, at their request, assistance from the competent authorities, consisting in information on the way in which the requirements referred to in point (a) of paragraph 1 are generally interpreted and applied. Where appropriate, such advice shall include a simple step-by-step guide. The information shall be provided in plain and intelligible language.</p> <p>3. Member States shall ensure that the information and assistance referred to in paragraphs 1 and 2 are provided in a clear and unambiguous manner, that they are easily accessible at a distance and by electronic means and that they are kept up to date.</p> <p>4. Member States shall ensure that the points of single contact and the competent authorities respond as quickly as possible to any request for information or assistance as referred to in paragraphs 1 and 2 and, in cases where the request is faulty or unfounded, inform the applicant accordingly without delay.</p> <p>5. Member States and the Commission shall take accompanying measures in order to encourage points of single contact to make the information provided for in this Article available in</p>	13.	<p>Министарство води евиденцију угоститеља и угоститељских објеката из члана 18. ст. 1. и 2. и члана 27. овог закона.</p> <p>Јединица локалне самоуправе води евиденцију угоститеља и угоститељских објеката из члана 12. и члана 18. став 4. овог закона, као поверен посао.</p> <p>Сваку промену података, који се евидентирају код министарства, односно јединице локалне самоуправе угоститељ је дужан да пријави у року од седам дана.</p> <p>Јединица локалне самоуправе је дужна да квартално или на захтев министарства у року од 15 дана у електронској форми достави министарству, податке из евиденције угоститељских објеката коју води.</p> <p>Јединица локалне самоуправе је дужна да Регистру туризма квартално доставља евиденцију из става 2. овог члана.</p>			
---	-----	--	--	--	--

	<p>other Community languages. This does not interfere with Member States' legislation on the use of languages.</p> <p>6. The obligation for competent authorities to assist providers and recipients does not require those authorities to provide legal advice in individual cases but concerns only general information on the way in which requirements are usually interpreted or applied.</p>					
8.	<p>1. Member States shall ensure that all procedures and formalities relating to access to a service activity and to the exercise thereof may be easily completed, at a distance and by electronic means, through the relevant point of single contact and with the relevant competent authorities.</p> <p>2. Paragraph 1 shall not apply to the inspection of premises on which the service is provided or of equipment used by the provider or to physical examination of the capability or of the personal integrity of the provider or of his responsible staff.</p> <p>3. The Commission shall, in accordance with the procedure referred to in Article 40(2), adopt detailed rules for the implementation of paragraph 1 of this Article with a view to facilitating the interoperability of information systems and use of procedures by electronic means between Member States, taking into account common standards developed at Community level.</p>			HP		
9.	<p>Authorisation schemes</p> <p>1. Member States shall not make access</p>	18.	Угоститељски објекти за смештај врсте хотел, мотел, туристичко насеље, пансион и камп категоришу се у складу са	ПУ		

	<p>to a service activity or the exercise thereof subject to an authorisation scheme unless the following conditions are satisfied:</p> <p>(a) the authorisation scheme does not discriminate against the provider in question;</p> <p>(b) the need for an authorisation scheme is justified by an overriding reason relating to the public interest;</p> <p>(c) the objective pursued cannot be attained by means of a less restrictive measure, in particular because an a posteriori inspection would take place too late to be genuinely effective.</p> <p>2. In the report referred to in Article 39(1), Member States shall identify their authorisation schemes and give reasons showing their compatibility with paragraph 1 of this Article.</p> <p>3. This section shall not apply to those aspects of authorisation schemes which are governed directly or indirectly by other Community instruments.</p>	<p>19.1.</p> <p>19.6.</p>	<p>стандардима прописаним за поједине врсте тих објеката.</p> <p>Угоститељски објекат за смештај врсте хотел и туристичко насеље може се разврстати у подврсту угоститељски објекат врсте хотел може се разврстати и по посебним стандардима за специјализацију.</p> <p>У угоститељском објекту за смештај врсте хотел, motel, туристичко насеље и пансион и подврсте гарни хотел и апарт хотел могу бити и делови објекта у власништву других правних и физичких лица, који као смештајне јединице, односно други садржаји угоститељског објекта, функционално (организационо и техничко-технолошки) чине саставни део угоститељског објекта.</p> <p>Угоститељски објекти за смештај врсте кућа, апартман, соба и сеоско туристичко домаћинство категоришу се у складу са стандардима прописаним за поједине врсте тих објеката.</p> <p>Угоститељ је дужан да пре отпочињања обављања угоститељске делатности у угоститељском објекту из ст. 1, 2. и 4. овог члана прибави решење о категоризацији.</p> <p>Угоститељ подноси министарству захтев за одређивање категорије угоститељског објекта из члана 18. ст. 1. и 2. овог закона.</p> <p>Одређивање категорије угоститељског објекта из члана 18. ст. 1. и 2. овог закона врши се решењем које доноси министар и важи три године од дана достављања решења подносиоцу захтева.</p>		
--	---	---------------------------	---	--	--

		20.1.	Угоститељ подноси надлежном органу јединице локалне самоуправе захтев за одређивање категорије угоститељског објекта из члана 18. став 4. овог закона.		
		20.5.	Одређивање категорије угоститељског објекта из члана 18. став 4. овог закона врши се, решењем које доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе и важи три године од дана достављања решења подносиоцу захтева.		
		22.	Ако у року важења решења из члана 19. став 6. и члана 20. став 5. овог закона дође до промене угоститеља, нови угоститељ је дужан да пре почетка рада у том објекту прибави ново решење којим се објекат категорише. Ако у року важења решења из члана 19. став 6. и члана 20. став 5. овог закона објекат престане да испуњава прописане стандарде за категорију која му је одређена угоститељ је дужан да поднесе захтев за одређивање категорије у нижу категорију. На захтев угоститеља доноси се решење о промени категорије када објекат испуни прописане стандарде за вишу категорију. Промена категорије угоститељског објекта за смештај врши се на начин и по поступку прописаном за одређивање категорије.		
		47.	Марина као прихватни објекти наугичког туризма категорише се у складу са стандардима прописаним за ту врсту објекта. Пружалац наугичкотуристичких услуга дужан је да пре отпочињања обављања наугичкотуристичке делатности, односно		

		<p>након издавања уверења о упису у надлежни регистар о обављању делатности у марици прибави решење о одређивању категорије.</p> <p>48.1. Пружалац наугичкотуристичких услуга подноси министарству захтев за одређивање категорије марине.</p> <p>48.2. Захтев из става 1. овог члана пружалац наугичкотуристичких услуга подноси преко централног информационог система.</p> <p>48.3. Захтев из става 1. овог члана мора да садржи истините податке.</p> <p>49. Одређивање категорије марине врши се решењем које доноси министар и важи три године од дана достављања решења подносиоцу захтева.</p> <p>Решење из става 1. овог члана коначно је и доставља се ради евидентирања у Регистар туризма</p> <p>На промену пружаоца наугичкотуристичких услуга и категорије марине, као и на престанак решења о одређивању категорије, сходно се примењују одредбе чл. 22. и 23. овог закона.</p>			
10.	<p>Conditions for the granting of authorisation</p> <p>1. Authorisation schemes shall be based on criteria which preclude the competent authorities from exercising</p>	25.	<p>Угоститељи који обављају делатност у угоститељским објектима из члана 18. ст 1. и 2. овог закона, морају да имају руководиоца објекта који је запослен код угоститеља.</p>	ПУ	

<p>their power of assessment in an arbitrary manner.</p> <p>2. The criteria referred to in paragraph 1 shall be:</p> <p>(a) non-discriminatory;</p> <p>(b) justified by an overriding reason relating to the public interest;</p> <p>(c) proportionate to that public interest objective;</p> <p>(d) clear and unambiguous;</p> <p>(e) objective;</p> <p>(f) made public in advance;</p> <p>(g) transparent and accessible.</p> <p>3. The conditions for granting authorisation for a new establishment shall not duplicate requirements and controls which are equivalent or essentially comparable as regards their purpose to which the provider is already subject in another Member State or in the same Member State. The liaison points referred to in Article 28(2) and the provider shall assist the competent authority by providing any necessary information regarding those requirements.</p> <p>4. The authorisation shall enable the provider to have access to the service activity, or to exercise that activity, throughout the national territory, including by means of setting up agencies, subsidiaries, branches or offices, except where an authorisation for each individual establishment or a limitation of the authorisation to a certain part of the territory is justified</p>	<p>Руководилац објекта у угоститељском објекту врсте хотел, подврсте хотела и мотел мора да има најмање вишу стручну спрему, односно стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању од три године туристичког, економског или другог друштвеног смера активно знање једног страног језика и три године радног искуства у угоститељству.</p> <p>Руководилац објекта у угоститељском објекту врсте туристичко насеље, пансион и камп мора да има најмање средњу стручну спрему, знање једног страног језика и годину дана радног искуства у угоститељству.</p> <p>Ако угоститељ, као предузетник лично води пословање угоститељског објекта из става 1. овог члана он мора да испуњава услове прописане за руководиоца угоститељског објекта.</p> <p>У угоститељском објекту врсте хотел, подврсте хотела и мотел мора да буде запослено и најмање једно лице са средњом стручном спремом угоститељског усмерења.</p>			
--	---	--	--	--

	<p>by an overriding reason relating to the public interest.</p> <p>5. The authorisation shall be granted as soon as it is established, in the light of an appropriate examination, that the conditions for authorisation have been met.</p> <p>6. Except in the case of the granting of an authorisation, any decision from the competent authorities, including refusal or withdrawal of an authorisation, shall be fully reasoned and shall be open to challenge before the courts or other instances of appeal.</p> <p>7. This Article shall not call into question the allocation of the competences, at local or regional level, of the Member States' authorities granting authorisations.</p>					
11.	<p>Duration of authorisation</p> <p>1. An authorisation granted to a provider shall not be for a limited</p>	19.6.	<p>Угоститељски објекти Одређивање категорије угоститељског објекта из члана 18. ст. 1. и 2. овог закона врши се решењем које доноси министар и</p>	НП		

	<p>available for a given activity is limited because of the scarcity of available natural resources or technical capacity, Member States shall apply a selection procedure to potential candidates which provides full guarantees of impartiality and transparency, including, in particular, adequate publicity about the launch, conduct and completion of the procedure.</p> <p>2. In the cases referred to in paragraph 1, authorisation shall be granted for an appropriate limited period and may not be open to automatic renewal nor confer any other advantage on the provider whose authorisation has just expired or on any person having any particular links with that provider.</p> <p>3. Subject to paragraph 1 and to Articles 9 and 10, Member States may take into account, in establishing the rules for the selection procedure, considerations of public health, social policy objectives, the health and safety of employees or self-employed persons, the protection of the environment, the preservation of cultural heritage and other overriding reasons relating to the public interest, in conformity with Community law.</p>					
13.	<p>Authorisation procedures</p> <p>1. Authorisation procedures and formalities shall be clear, made public in advance and be such as to provide the applicants with a guarantee that their application will be dealt with objectively and impartially.</p> <p>2. Authorisation procedures and formalities shall not be dissuasive and</p>			ПУ	У складу са Законом о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС”, бр. 99/11 и 83/14) све процедуре су поједностављене и трошкови регистрације привредних субјеката су умерени	

	<p>shall not unduly complicate or delay the provision of the service. They shall be easily accessible and any charges which the applicants may incur from their application shall be reasonable and proportionate to the cost of the authorisation procedures in question and shall not exceed the cost of the procedures.</p> <p>3. Authorisation procedures and formalities shall provide applicants with a guarantee that their application will be processed as quickly as possible and, in any event, within a reasonable period which is fixed and made public in advance. The period shall run only from the time when all documentation has been submitted. When justified by the complexity of the issue, the time period may be extended once, by the competent authority, for a limited time. The extension and its duration shall be duly motivated and shall be notified to the applicant before the original period has expired.</p> <p>4. Failing a response within the time period set or extended in accordance with paragraph 3, authorisation shall be deemed to have been granted. Different arrangements may nevertheless be put in place, where justified by overriding reasons relating to the public interest, including a legitimate interest of third parties.</p> <p>5. All applications for authorisation shall be acknowledged as quickly as possible. The acknowledgement must specify the following:</p> <p>(a) the period referred to in paragraph 3;</p>					
--	---	--	--	--	--	--

	<p>(b) the available means of redress;</p> <p>(c) where applicable, a statement that in the absence of a response within the period specified, the authorisation shall be deemed to have been granted.</p> <p>6. In the case of an incomplete application, the applicant shall be informed as quickly as possible of the need to supply any additional documentation, as well as of any possible effects on the period referred to in paragraph 3.</p> <p>7. When a request is rejected because it fails to comply with the required procedures or formalities, the applicant shall be informed of the rejection as quickly as possible.</p>					
14.	<p>Prohibited requirements</p> <p>Member States shall not make access to, or the exercise of, a service activity in their territory subject to compliance with any of the following:</p> <p>1) discriminatory requirements based directly or indirectly on nationality or, in the case of companies, the location of the registered office, including in particular:</p> <p>(a) nationality requirements for the provider, his staff, persons holding the share capital or members of the provider's management or supervisory bodies;</p> <p>(b) a requirement that the provider, his staff, persons holding the share capital or members of the provider's management or supervisory bodies be resident within the territory;</p>			HII		

<p>2) a prohibition on having an establishment in more than one Member State or on being entered in the registers or enrolled with professional bodies or associations of more than one Member State;</p> <p>3) restrictions on the freedom of a provider to choose between a principal or a secondary establishment, in particular an obligation on the provider to have its principal establishment in their territory, or restrictions on the freedom to choose between establishment in the form of an agency, branch or subsidiary;</p> <p>4) conditions of reciprocity with the Member State in which the provider already has an establishment, save in the case of conditions of reciprocity provided for in Community instruments concerning energy;</p> <p>5) the case-by-case application of an economic test making the granting of authorisation subject to proof of the existence of an economic need or market demand, an assessment of the potential or current economic effects of the activity or an assessment of the appropriateness of the activity in relation to the economic planning objectives set by the competent authority; this prohibition shall not concern planning requirements which do not pursue economic aims but serve overriding reasons relating to the public interest;</p> <p>6) the direct or indirect involvement of competing operators, including within consultative bodies, in the granting of authorisations or in the adoption of</p>				
--	--	--	--	--

	<p>other decisions of the competent authorities, with the exception of professional bodies and associations or other organisations acting as the competent authority; this prohibition shall not concern the consultation of organisations, such as chambers of commerce or social partners, on matters other than individual applications for authorisation, or a consultation of the public at large;</p> <p>7) an obligation to provide or participate in a financial guarantee or to take out insurance from a provider or body established in their territory. This shall not affect the possibility for Member States to require insurance or financial guarantees as such, nor shall it affect requirements relating to the participation in a collective compensation fund, for instance for members of professional bodies or organisations;</p> <p>8) an obligation to have been pre-registered, for a given period, in the registers held in their territory or to have previously exercised the activity for a given period in their territory.</p>				
15.	<p>Requirements to be evaluated</p> <p>1. Member States shall examine whether, under their legal system, any of the requirements listed in paragraph 2 are imposed and shall ensure that any such requirements are compatible with the conditions laid down in paragraph 3. Member States shall adapt their laws, regulations or administrative provisions so as to make them compatible with those conditions.</p>			HII	

<p>2. Member States shall examine whether their legal system makes access to a service activity or the exercise of it subject to compliance with any of the following non-discriminatory requirements:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) quantitative or territorial restrictions, in particular in the form of limits fixed according to population or of a minimum geographical distance between providers; (b) an obligation on a provider to take a specific legal form; (c) requirements which relate to the shareholding of a company; (d) requirements, other than those concerning matters covered by Directive 2005/36/EC or provided for in other Community instruments, which reserve access to the service activity in question to particular providers by virtue of the specific nature of the activity; (e) a ban on having more than one establishment in the territory of the same State; (f) requirements fixing a minimum number of employees; (g) fixed minimum and/or maximum tariffs with which the provider must comply; (h) an obligation on the provider to supply other specific services jointly with his service. <p>3. Member States shall verify that the requirements referred to in paragraph 2</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>satisfy the following conditions:</p> <p>(a) non-discrimination: requirements must be neither directly nor indirectly discriminatory according to nationality nor, with regard to companies, according to the location of the registered office;</p> <p>(b) necessity: requirements must be justified by an overriding reason relating to the public interest;</p> <p>(c) proportionality: requirements must be suitable for securing the attainment of the objective pursued; they must not go beyond what is necessary to attain that objective and it must not be possible to replace those requirements with other, less restrictive measures which attain the same result.</p> <p>4. Paragraphs 1, 2 and 3 shall apply to legislation in the field of services of general economic interest only insofar as the application of these paragraphs does not obstruct the performance, in law or in fact, of the particular task assigned to them.</p> <p>5. In the mutual evaluation report provided for in Article 39(1), Member States shall specify the following:</p> <p>(a) the requirements that they intend to maintain and the reasons why they consider that those requirements comply with the conditions set out in paragraph 3;</p> <p>(b) the requirements which have been abolished or made less stringent.</p> <p>6. From 28 December 2006 Member States shall not introduce any new</p>					
--	--	--	--	--	--

	<p>requirement of a kind listed in paragraph 2, unless that requirement satisfies the conditions laid down in paragraph 3.</p> <p>7. Member States shall notify the Commission of any new laws, regulations or administrative provisions which set requirements as referred to in paragraph 6, together with the reasons for those requirements. The Commission shall communicate the provisions concerned to the other Member States. Such notification shall not prevent Member States from adopting the provisions in question.</p> <p>Within a period of 3 months from the date of receipt of the notification, the Commission shall examine the compatibility of any new requirements with Community law and, where appropriate, shall adopt a decision requesting the Member State in question to refrain from adopting them or to abolish them.</p> <p>The notification of a draft national law in accordance with Directive 98/34/EC shall fulfil the obligation of notification provided for in this Directive.</p>					
16.	<p>Freedom to provide services</p> <p>1. Member States shall respect the right of providers to provide services in a Member State other than that in which they are established.</p> <p>The Member State in which the service is provided shall ensure free access to and free exercise of a service activity within its territory.</p> <p>Member States shall not make access to</p>			HII		

<p>or exercise of a service activity in their territory subject to compliance with any requirements which do not respect the following principles:</p> <p>(a) non-discrimination: the requirement may be neither directly nor indirectly discriminatory with regard to nationality or, in the case of legal persons, with regard to the Member State in which they are established;</p> <p>(b) necessity: the requirement must be justified for reasons of public policy, public security, public health or the protection of the environment;</p> <p>(c) proportionality: the requirement must be suitable for attaining the objective pursued, and must not go beyond what is necessary to attain that objective.</p> <p>2. Member States may not restrict the freedom to provide services in the case of a provider established in another Member State by imposing any of the following requirements:</p> <p>(a) an obligation on the provider to have an establishment in their territory;</p> <p>(b) an obligation on the provider to obtain an authorisation from their competent authorities including entry in a register or registration with a professional body or association in their territory, except where provided for in this Directive or other instruments of Community law;</p> <p>(c) a ban on the provider setting up a certain form or type of infrastructure in their territory, including an office or chambers, which the provider needs in</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>order to supply the services in question;</p> <p>(d) the application of specific contractual arrangements between the provider and the recipient which prevent or restrict service provision by the self-employed;</p> <p>(e) an obligation on the provider to possess an identity document issued by its competent authorities specific to the exercise of a service activity;</p> <p>(f) requirements, except for those necessary for health and safety at work, which affect the use of equipment and material which are an integral part of the service provided;</p> <p>(g) restrictions on the freedom to provide the services referred to in Article 19.</p> <p>3. The Member State to which the provider moves shall not be prevented from imposing requirements with regard to the provision of a service activity, where they are justified for reasons of public policy, public security, public health or the protection of the environment and in accordance with paragraph 1. Nor shall that Member State be prevented from applying, in accordance with Community law, its rules on employment conditions, including those laid down in collective agreements.</p> <p>4. By 28 December 2011 the Commission shall, after consultation of the Member States and the social partners at Community level, submit to the European Parliament and the Council a report on the application of this Article, in which it shall consider</p>					
--	--	--	--	--	--

	the need to propose harmonisation measures regarding service activities covered by this Directive.					
17.	<p>Article 16 shall not apply to:</p> <p>1) services of general economic interest which are provided in another Member State, inter alia:</p> <p>(a) in the postal sector, services covered by Directive 97/67/EC of the European Parliament and of the Council of 15 December 1997 on common rules for the development of the internal market of Community postal services and the improvement of quality of service [28];</p> <p>(b) in the electricity sector, services covered by Directive 2003/54/EC [29] of the European Parliament and of the Council of 26 June 2003 concerning common rules for the internal market in electricity;</p> <p>(c) in the gas sector, services covered by Directive 2003/55/EC of the European Parliament and of the Council of 26 June 2003 concerning common rules for the internal market in natural gas [30];</p> <p>(d) water distribution and supply services and waste water services;</p> <p>(e) treatment of waste;</p> <p>2) matters covered by Directive 96/71/EC;</p> <p>3) matters covered by Directive 95/46/EC of the European Parliament and of the Council of 24 October 1995 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such</p>			III		

<p>data [31];</p> <p>4) matters covered by Council Directive 77/249/EEC of 22 March 1977 to facilitate the effective exercise by lawyers of freedom to provide services [32];</p> <p>5) the activity of judicial recovery of debts;</p> <p>6) matters covered by Title II of Directive 2005/36/EC, as well as requirements in the Member State where the service is provided which reserve an activity to a particular profession;</p> <p>7) matters covered by Regulation (EEC) No 1408/71;</p> <p>8) as regards administrative formalities concerning the free movement of persons and their residence, matters covered by the provisions of Directive 2004/38/EC that lay down administrative formalities of the competent authorities of the Member State where the service is provided with which beneficiaries must comply;</p> <p>9) as regards third country nationals who move to another Member State in the context of the provision of a service, the possibility for Member States to require visa or residence permits for third country nationals who are not covered by the mutual recognition regime provided for in Article 21 of the Convention implementing the Schengen Agreement of 14 June 1985 on the gradual abolition of checks at the common borders [33] or the possibility to oblige third country nationals to report to the competent authorities of</p>					
---	--	--	--	--	--

	<p>the Member State in which the service is provided on or after their entry;</p> <p>10) as regards the shipment of waste, matters covered by Council Regulation (EEC) No 259/93 of 1 February 1993 on the supervision and control of shipments of waste within, into and out of the European Community [34];</p> <p>11) copyright, neighbouring rights and rights covered by Council Directive 87/54/EEC of 16 December 1986 on the legal protection of topographies of semiconductor products [35] and by Directive 96/9/EC of the European Parliament and of the Council of 11 March 1996 on the legal protection of databases [36], as well as industrial property rights;</p> <p>12) acts requiring by law the involvement of a notary;</p> <p>13) matters covered by Directive 2006/43/EC of the European Parliament and of the Council of 17 May 2006 on statutory audit of annual accounts and consolidated accounts [37];</p> <p>14) the registration of vehicles leased in another Member State;</p> <p>15) provisions regarding contractual and non-contractual obligations, including the form of contracts, determined pursuant to the rules of private international law.</p>					
18.	<p>Case-by-case derogations</p> <p>1. By way of derogation from Article 16, and in exceptional circumstances only, a Member State may, in respect of</p>			HII		

	<p>a provider established in another Member State, take measures relating to the safety of services.</p> <p>2. The measures provided for in paragraph 1 may be taken only if the mutual assistance procedure laid down in Article 35 is complied with and the following conditions are fulfilled:</p> <p>(a) the national provisions in accordance with which the measure is taken have not been subject to Community harmonisation in the field of the safety of services;</p> <p>(b) the measures provide for a higher level of protection of the recipient than would be the case in a measure taken by the Member State of establishment in accordance with its national provisions;</p> <p>(c) the Member State of establishment has not taken any measures or has taken measures which are insufficient as compared with those referred to in Article 35(2);</p> <p>(d) the measures are proportionate.</p> <p>3. Paragraphs 1 and 2 shall be without prejudice to provisions, laid down in Community instruments, which guarantee the freedom to provide services or which allow derogations therefrom.</p>					
19.	<p>Prohibited restrictions</p> <p>Member States may not impose on a recipient requirements which restrict the use of a service supplied by a provider established in another Member State, in particular the following requirements:</p>			HII	.	

	<p>(a) an obligation to obtain authorisation from or to make a declaration to their competent authorities;</p> <p>(b) discriminatory limits on the grant of financial assistance by reason of the fact that the provider is established in another Member State or by reason of the location of the place at which the service is provided.</p>					
20	<p>Non-discrimination</p> <p>1. Member States shall ensure that the recipient is not made subject to discriminatory requirements based on his nationality or place of residence.</p> <p>2. Member States shall ensure that the general conditions of access to a service, which are made available to the public at large by the provider, do not contain discriminatory provisions relating to the nationality or place of residence of the recipient, but without precluding the possibility of providing for differences in the conditions of access where those differences are directly justified by objective criteria.</p>			HII		
21	<p>Assistance for recipients</p> <p>1. Member States shall ensure that recipients can obtain, in their Member State of residence, the following information:</p> <p>(a) general information on the requirements applicable in other Member States relating to access to, and exercise of, service activities, in particular those relating to consumer protection;</p> <p>(b) general information on the means of</p>			HII		

<p>redress available in the case of a dispute between a provider and a recipient;</p> <p>(c) the contact details of associations or organisations, including the centres of the European Consumer Centres Network, from which providers or recipients may obtain practical assistance.</p> <p>Where appropriate, advice from the competent authorities shall include a simple step-by-step guide. Information and assistance shall be provided in a clear and unambiguous manner, shall be easily accessible at a distance, including by electronic means, and shall be kept up to date.</p> <p>2. Member States may confer responsibility for the task referred to in paragraph 1 on points of single contact or on any other body, such as the centres of the European Consumer Centres Network, consumer associations or Euro Info Centres.</p> <p>Member States shall communicate to the Commission the names and contact details of the designated bodies. The Commission shall transmit them to all Member States.</p> <p>3. In fulfilment of the requirements set out in paragraphs 1 and 2, the body approached by the recipient shall, if necessary, contact the relevant body for the Member State concerned. The latter shall send the information requested as soon as possible to the requesting body which shall forward the information to the recipient. Member States shall ensure that those bodies give each other mutual assistance and shall put in place</p>					
--	--	--	--	--	--

	<p>all possible measures for effective cooperation. Together with the Commission, Member States shall put in place practical arrangements necessary for the implementation of paragraph 1.</p> <p>4. The Commission shall, in accordance with the procedure referred to in Article 40(2), adopt measures for the implementation of paragraphs 1, 2 and 3 of this Article, specifying the technical mechanisms for the exchange of information between the bodies of the various Member States and, in particular, the interoperability of information systems, taking into account common standards.</p>					
22	<p>Information on providers and their services</p> <p>1. Member States shall ensure that providers make the following information available to the recipient:</p> <p>(a) the name of the provider, his legal status and form, the geographic address at which he is established and details enabling him to be contacted rapidly and communicated with directly and, as the case may be, by electronic means;</p> <p>(b) where the provider is registered in a trade or other similar public register, the name of that register and the provider's registration number, or equivalent means of identification in that register;</p> <p>(c) where the activity is subject to an authorisation scheme, the particulars of the relevant competent authority or the single point of contact;</p> <p>(d) where the provider exercises an</p>			HII		

<p>activity which is subject to VAT, the identification number referred to in Article 22(1) of Sixth Council Directive 77/388/EEC of 17 May 1977 on the harmonisation of the laws of the Member States relating to turnover taxes – Common system of value added tax: uniform basis of assessment [38];</p> <p>(e) in the case of the regulated professions, any professional body or similar institution with which the provider is registered, the professional title and the Member State in which that title has been granted;</p> <p>(f) the general conditions and clauses, if any, used by the provider;</p> <p>(g) the existence of contractual clauses, if any, used by the provider concerning the law applicable to the contract and/or the competent courts;</p> <p>(h) the existence of an after-sales guarantee, if any, not imposed by law;</p> <p>(i) the price of the service, where a price is pre-determined by the provider for a given type of service;</p> <p>(j) the main features of the service, if not already apparent from the context;</p> <p>(k) the insurance or guarantees referred to in Article 23(1), and in particular the contact details of the insurer or guarantor and the territorial coverage.</p> <p>2. Member States shall ensure that the information referred to in paragraph 1, according to the provider's preference:</p> <p>(a) is supplied by the provider on his own initiative;</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>(b) is easily accessible to the recipient at the place where the service is provided or the contract concluded;</p> <p>(c) can be easily accessed by the recipient electronically by means of an address supplied by the provider;</p> <p>(d) appears in any information documents supplied to the recipient by the provider which set out a detailed description of the service he provides.</p> <p>3. Member States shall ensure that, at the recipient's request, providers supply the following additional information:</p> <p>(a) where the price is not pre-determined by the provider for a given type of service, the price of the service or, if an exact price cannot be given, the method for calculating the price so that it can be checked by the recipient, or a sufficiently detailed estimate;</p> <p>(b) as regards the regulated professions, a reference to the professional rules applicable in the Member State of establishment and how to access them;</p> <p>(c) information on their multidisciplinary activities and partnerships which are directly linked to the service in question and on the measures taken to avoid conflicts of interest. That information shall be included in any information document in which providers give a detailed description of their services;</p> <p>(d) any codes of conduct to which the provider is subject and the address at which these codes may be consulted by electronic means, specifying the</p>					
--	--	--	--	--	--

	<p>language version available;</p> <p>(e) where a provider is subject to a code of conduct, or member of a trade association or professional body which provides for recourse to a non-judicial means of dispute settlement, information in this respect. The provider shall specify how to access detailed information on the characteristics of, and conditions for, the use of non-judicial means of dispute settlement.</p> <p>4. Member States shall ensure that the information which a provider must supply in accordance with this Chapter is made available or communicated in a clear and unambiguous manner, and in good time before conclusion of the contract or, where there is no written contract, before the service is provided.</p> <p>5. The information requirements laid down in this Chapter are in addition to requirements already provided for in Community law and do not prevent Member States from imposing additional information requirements applicable to providers established in their territory.</p> <p>6. The Commission may, in accordance with the procedure referred to in Article 40(2), specify the content of the information provided for in paragraphs 1 and 3 of this Article according to the specific nature of certain activities and may specify the practical means of implementing paragraph 2 of this Article.</p>					
23	Professional liability insurance and guarantees			HII		

<p>1. Member States may ensure that providers whose services present a direct and particular risk to the health or safety of the recipient or a third person, or to the financial security of the recipient, subscribe to professional liability insurance appropriate to the nature and extent of the risk, or provide a guarantee or similar arrangement which is equivalent or essentially comparable as regards its purpose.</p> <p>2. When a provider establishes himself in their territory, Member States may not require professional liability insurance or a guarantee from the provider where he is already covered by a guarantee which is equivalent, or essentially comparable as regards its purpose and the cover it provides in terms of the insured risk, the insured sum or a ceiling for the guarantee and possible exclusions from the cover, in another Member State in which the provider is already established. Where equivalence is only partial, Member States may require a supplementary guarantee to cover those aspects not already covered.</p> <p>When a Member State requires a provider established in its territory to subscribe to professional liability insurance or to provide another guarantee, that Member State shall accept as sufficient evidence attestations of such insurance cover issued by credit institutions and insurers established in other Member States.</p> <p>3. Paragraphs 1 and 2 shall not affect professional insurance or guarantee arrangements provided for in other</p>					
--	--	--	--	--	--

	<p>Community instruments.</p> <p>4. For the implementation of paragraph 1, the Commission may, in accordance with the regulatory procedure referred to in Article 40(2), establish a list of services which exhibit the characteristics referred to in paragraph 1 of this Article. The Commission may also, in accordance with the procedure referred to in Article 40(3), adopt measures designed to amend non-essential elements of this Directive by supplementing it by establishing common criteria for defining, for the purposes of the insurance or guarantees referred to in paragraph 1 of this Article, what is appropriate to the nature and extent of the risk.</p> <p>5. For the purpose of this Article</p> <ul style="list-style-type: none"> - "direct and particular risk" means a risk arising directly from the provision of the service, - "health and safety" means, in relation to a recipient or a third person, the prevention of death or serious personal injury, - "financial security" means, in relation to a recipient, the prevention of substantial losses of money or of value of property, - "professional liability insurance" means insurance taken out by a provider in respect of potential liabilities to recipients and, where applicable, third parties arising out of the provision of the service. 					
24	Commercial communications by the			НП		

	<p>regulated professions</p> <p>1. Member States shall remove all total prohibitions on commercial communications by the regulated professions.</p> <p>2. Member States shall ensure that commercial communications by the regulated professions comply with professional rules, in conformity with Community law, which relate, in particular, to the independence, dignity and integrity of the profession, as well as to professional secrecy, in a manner consistent with the specific nature of each profession. Professional rules on commercial communications shall be non-discriminatory, justified by an overriding reason relating to the public interest and proportionate.</p>					
25	<p>Multidisciplinary activities</p> <p>1. Member States shall ensure that providers are not made subject to requirements which oblige them to exercise a given specific activity exclusively or which restrict the exercise jointly or in partnership of different activities.</p> <p>However, the following providers may be made subject to such requirements:</p> <p>(a) the regulated professions, in so far as is justified in order to guarantee compliance with the rules governing professional ethics and conduct, which vary according to the specific nature of each profession, and is necessary in order to ensure their independence and impartiality;</p> <p>(b) providers of certification,</p>			HII		

	<p>accreditation, technical monitoring, test or trial services, in so far as is justified in order to ensure their independence and impartiality.</p> <p>2. Where multidisciplinary activities between providers referred to in points (a) and (b) of paragraph 1 are authorised, Member States shall ensure the following:</p> <p>(a) that conflicts of interest and incompatibilities between certain activities are prevented;</p> <p>(b) that the independence and impartiality required for certain activities is secured;</p> <p>(c) that the rules governing professional ethics and conduct for different activities are compatible with one another, especially as regards matters of professional secrecy.</p> <p>3. In the report referred to in Article 39(1), Member States shall indicate which providers are subject to the requirements laid down in paragraph 1 of this Article, the content of those requirements and the reasons for which they consider them to be justified.</p>					
26	<p>Policy on quality of services</p> <p>1. Member States shall, in cooperation with the Commission, take accompanying measures to encourage providers to take action on a voluntary basis in order to ensure the quality of service provision, in particular through use of one of the following methods:</p> <p>(a) certification or assessment of their activities by independent or accredited</p>			HII		

<p>bodies;</p> <p>(b) drawing up their own quality charter or participation in quality charters or labels drawn up by professional bodies at Community level.</p> <p>2. Member States shall ensure that information on the significance of certain labels and the criteria for applying labels and other quality marks relating to services can be easily accessed by providers and recipients.</p> <p>3. Member States shall, in cooperation with the Commission, take accompanying measures to encourage professional bodies, as well as chambers of commerce and craft associations and consumer associations, in their territory to cooperate at Community level in order to promote the quality of service provision, especially by making it easier to assess the competence of a provider.</p> <p>4. Member States shall, in cooperation with the Commission, take accompanying measures to encourage the development of independent assessments, notably by consumer associations, in relation to the quality and defects of service provision, and, in particular, the development at Community level of comparative trials or testing and the communication of the results.</p> <p>5. Member States, in cooperation with the Commission, shall encourage the development of voluntary European standards with the aim of facilitating compatibility between services supplied by providers in different Member</p>					
--	--	--	--	--	--

	States, information to the recipient and the quality of service provision.				
27	<p>Settlement of disputes</p> <p>1. Member States shall take the general measures necessary to ensure that providers supply contact details, in particular a postal address, fax number or e-mail address and telephone number to which all recipients, including those resident in another Member State, can send a complaint or a request for information about the service provided. Providers shall supply their legal address if this is not their usual address for correspondence.</p> <p>Member States shall take the general measures necessary to ensure that providers respond to the complaints referred to in the first subparagraph in the shortest possible time and make their best efforts to find a satisfactory solution.</p> <p>2. Member States shall take the general measures necessary to ensure that providers are obliged to demonstrate compliance with the obligations laid down in this Directive as to the provision of information and to demonstrate that the information is accurate.</p> <p>3. Where a financial guarantee is required for compliance with a judicial decision, Member States shall recognise equivalent guarantees lodged with a credit institution or insurer established in another Member State. Such credit institutions must be authorised in a Member State in accordance with Directive 2006/48/EC and such insurers</p>			III	

	<p>in accordance, as appropriate, with First Council Directive 73/239/EEC of 24 July 1973 on the coordination of laws, regulations and administrative provisions relating to the taking-up and pursuit of the business of direct insurance other than life assurance [39] and Directive 2002/83/EC of the European Parliament and of the Council of 5 November 2002 concerning life assurance [40].</p> <p>4. Member States shall take the general measures necessary to ensure that providers who are subject to a code of conduct, or are members of a trade association or professional body, which provides for recourse to a non-judicial means of dispute settlement inform the recipient thereof and mention that fact in any document which presents their services in detail, specifying how to access detailed information on the characteristics of, and conditions for, the use of such a mechanism.</p>					
28	<p>Mutual assistance – general obligations</p> <p>1. Member States shall give each other mutual assistance, and shall put in place measures for effective cooperation with one another, in order to ensure the supervision of providers and the services they provide.</p> <p>2. For the purposes of this Chapter, Member States shall designate one or more liaison points, the contact details of which shall be communicated to the other Member States and the Commission. The Commission shall publish and regularly update the list of liaison points.</p>			HII		

3. Information requests and requests to carry out any checks, inspections and investigations under this Chapter shall be duly motivated, in particular by specifying the reason for the request. Information exchanged shall be used only in respect of the matter for which it was requested.

4. In the event of receiving a request for assistance from competent authorities in another Member State, Member States shall ensure that providers established in their territory supply their competent authorities with all the information necessary for supervising their activities in compliance with their national laws.

5. In the event of difficulty in meeting a request for information or in carrying out checks, inspections or investigations, the Member State in question shall rapidly inform the requesting Member State with a view to finding a solution.

6. Member States shall supply the information requested by other Member States or the Commission by electronic means and within the shortest possible period of time.

7. Member States shall ensure that registers in which providers have been entered, and which may be consulted by the competent authorities in their territory, may also be consulted, in accordance with the same conditions, by the equivalent competent authorities of the other Member States.

8. Member States shall communicate to the Commission information on cases where other Member States do not fulfil

	<p>their obligation of mutual assistance. Where necessary, the Commission shall take appropriate steps, including proceedings provided for in Article 226 of the Treaty, in order to ensure that the Member States concerned comply with their obligation of mutual assistance. The Commission shall periodically inform Member States about the functioning of the mutual assistance provisions.</p>				
29	<p>Mutual assistance – general obligations for the Member State of establishment</p> <p>1. With respect to providers providing services in another Member State, the Member State of establishment shall supply information on providers established in its territory when requested to do so by another Member State and, in particular, confirmation that a provider is established in its territory and, to its knowledge, is not exercising his activities in an unlawful manner.</p> <p>2. The Member State of establishment shall undertake the checks, inspections and investigations requested by another Member State and shall inform the latter of the results and, as the case may be, of the measures taken. In so doing, the competent authorities shall act to the extent permitted by the powers vested in them in their Member State. The competent authorities can decide on the most appropriate measures to be taken in each individual case in order to meet the request by another Member State.</p> <p>3. Upon gaining actual knowledge of any conduct or specific acts by a</p>			III	

	<p>provider established in its territory which provides services in other Member States, that, to its knowledge, could cause serious damage to the health or safety of persons or to the environment, the Member State of establishment shall inform all other Member States and the Commission within the shortest possible period of time.</p>				
30	<p>Supervision by the Member State of establishment in the event of the temporary movement of a provider to another Member State</p> <p>1. With respect to cases not covered by Article 31(1), the Member State of establishment shall ensure that compliance with its requirements is supervised in conformity with the powers of supervision provided for in its national law, in particular through supervisory measures at the place of establishment of the provider.</p> <p>2. The Member State of establishment shall not refrain from taking supervisory or enforcement measures in its territory on the grounds that the service has been provided or caused damage in another Member State.</p> <p>3. The obligation laid down in paragraph 1 shall not entail a duty on the part of the Member State of establishment to carry out factual checks and controls in the territory of the Member State where the service is provided. Such checks and controls shall be carried out by the authorities of the Member State where the provider is temporarily operating at the request of the authorities of the Member State of</p>			III	

	establishment, in accordance with Article 31.					
31	<p>Supervision by the Member State where the service is provided in the event of the temporary movement of the provider</p> <p>1. With respect to national requirements which may be imposed pursuant to Articles 16 or 17, the Member State where the service is provided is responsible for the supervision of the activity of the provider in its territory. In conformity with Community law, the Member State where the service is provided:</p> <p>(a) shall take all measures necessary to ensure the provider complies with those requirements as regards the access to and the exercise of the activity;</p> <p>(b) shall carry out the checks, inspections and investigations necessary to supervise the service provided.</p> <p>2. With respect to requirements other than those referred to in paragraph 1, where a provider moves temporarily to another Member State in order to provide a service without being established there, the competent authorities of that Member State shall participate in the supervision of the provider in accordance with paragraphs 3 and 4.</p> <p>3. At the request of the Member State of establishment, the competent authorities of the Member State where the service is provided shall carry out any checks, inspections and investigations necessary for ensuring the effective supervision by the Member State of</p>			III		

	<p>establishment. In so doing, the competent authorities shall act to the extent permitted by the powers vested in them in their Member State. The competent authorities may decide on the most appropriate measures to be taken in each individual case in order to meet the request by the Member State of establishment.</p> <p>4. On their own initiative, the competent authorities of the Member State where the service is provided may conduct checks, inspections and investigations on the spot, provided that those checks, inspections or investigations are not discriminatory, are not motivated by the fact that the provider is established in another Member State and are proportionate.</p>					
32	<p>Alert mechanism</p> <p>1. Where a Member State becomes aware of serious specific acts or circumstances relating to a service activity that could cause serious damage to the health or safety of persons or to the environment in its territory or in the territory of other Member States, that Member State shall inform the Member State of establishment, the other Member States concerned and the Commission within the shortest possible period of time.</p> <p>2. The Commission shall promote and take part in the operation of a European network of Member States' authorities in order to implement paragraph 1.</p> <p>3. The Commission shall adopt and regularly update, in accordance with the</p>			HII		

	procedure referred to in Article 40(2), detailed rules concerning the management of the network referred to in paragraph 2 of this Article.					
33	<p>Information on the good repute of providers</p> <p>1. Member States shall, at the request of a competent authority in another Member State, supply information, in conformity with their national law, on disciplinary or administrative actions or criminal sanctions and decisions concerning insolvency or bankruptcy involving fraud taken by their competent authorities in respect of the provider which are directly relevant to the provider's competence or professional reliability. The Member State which supplies the information shall inform the provider thereof.</p> <p>A request made pursuant to the first subparagraph must be duly substantiated, in particular as regards the reasons for the request for information.</p> <p>2. Sanctions and actions referred to in paragraph 1 shall only be communicated if a final decision has been taken. With regard to other enforceable decisions referred to in paragraph 1, the Member State which supplies the information shall specify whether a particular decision is final or whether an appeal has been lodged in respect of it, in which case the Member State in question should provide an indication of the date when the decision on appeal is expected.</p> <p>Moreover, that Member State shall</p>			III		

	<p>specify the provisions of national law pursuant to which the provider was found guilty or penalised.</p> <p>3. Implementation of paragraphs 1 and 2 must comply with rules on the provision of personal data and with rights guaranteed to persons found guilty or penalised in the Member States concerned, including by professional bodies. Any information in question which is public shall be accessible to consumers.</p>					
34	<p>Accompanying measures</p> <p>1. The Commission, in cooperation with Member States, shall establish an electronic system for the exchange of information between Member States, taking into account existing information systems.</p> <p>2. Member States shall, with the assistance of the Commission, take accompanying measures to facilitate the exchange of officials in charge of the implementation of mutual assistance and training of such officials, including language and computer training.</p> <p>3. The Commission shall assess the need to establish a multi-annual programme in order to organise relevant exchanges of officials and training.</p>			HP		
35	<p>Mutual assistance in the event of case-by-case derogations</p> <p>1. Where a Member State intends to take a measure pursuant to Article 18, the procedure laid down in paragraphs 2 to 6 of this Article shall apply without prejudice to court proceedings, including preliminary proceedings and</p>			HP		

<p>acts carried out in the framework of a criminal investigation.</p> <p>2. The Member State referred to in paragraph 1 shall ask the Member State of establishment to take measures with regard to the provider, supplying all relevant information on the service in question and the circumstances of the case.</p> <p>The Member State of establishment shall check, within the shortest possible period of time, whether the provider is operating lawfully and verify the facts underlying the request. It shall inform the requesting Member State within the shortest possible period of time of the measures taken or envisaged or, as the case may be, the reasons why it has not taken any measures.</p> <p>3. Following communication by the Member State of establishment as provided for in the second subparagraph of paragraph 2, the requesting Member State shall notify the Commission and the Member State of establishment of its intention to take measures, stating the following:</p> <p>(a) the reasons why it believes the measures taken or envisaged by the Member State of establishment are inadequate;</p> <p>(b) the reasons why it believes the measures it intends to take fulfil the conditions laid down in Article 18.</p> <p>4. The measures may not be taken until fifteen working days after the date of notification provided for in paragraph 3.</p> <p>5. Without prejudice to the possibility</p>					
---	--	--	--	--	--

	<p>for the requesting Member State to take the measures in question upon expiry of the period specified in paragraph 4, the Commission shall, within the shortest possible period of time, examine the compatibility with Community law of the measures notified.</p> <p>Where the Commission concludes that the measure is incompatible with Community law, it shall adopt a decision asking the Member State concerned to refrain from taking the proposed measures or to put an end to the measures in question as a matter of urgency.</p> <p>6. In the case of urgency, a Member State which intends to take a measure may derogate from paragraphs 2, 3 and 4. In such cases, the measures shall be notified within the shortest possible period of time to the Commission and the Member State of establishment, stating the reasons for which the Member State considers that there is urgency.</p>					
36	<p>Implementing measures</p> <p>In accordance with the procedure referred to in Article 40(3), the Commission shall adopt the implementing measures designed to amend non-essential elements of this Chapter by supplementing it by specifying the time-limits provided for in Articles 28 and 35. The Commission shall also adopt, in accordance with the procedure referred to in Article 40(2), the practical arrangements for the exchange of information by electronic means between Member States, and in particular the interoperability provisions</p>			HII		

	for information systems.					
37	<p>Codes of conduct at Community level</p> <p>1. Member States shall, in cooperation with the Commission, take accompanying measures to encourage the drawing up at Community level, particularly by professional bodies, organisations and associations, of codes of conduct aimed at facilitating the provision of services or the establishment of a provider in another Member State, in conformity with Community law.</p> <p>2. Member States shall ensure that the codes of conduct referred to in paragraph 1 are accessible at a distance, by electronic means.</p>			III		
38	<p>Additional harmonisation</p> <p>The Commission shall assess, by 28 December 2010 the possibility of presenting proposals for harmonisation instruments on the following subjects:</p> <p>(a) access to the activity of judicial recovery of debts;</p> <p>(b) private security services and transport of cash and valuables.</p>			III		
39	<p>Mutual evaluation</p> <p>1. By 28 December 2009 at the latest, Member States shall present a report to the Commission, containing the information specified in the following provisions:</p> <p>(a) Article 9(2), on authorisation schemes;</p> <p>(b) Article 15(5), on requirements to be</p>			III		

<p>evaluated;</p> <p>(c) Article 25(3), on multidisciplinary activities.</p> <p>2. The Commission shall forward the reports provided for in paragraph 1 to the Member States, which shall submit their observations on each of the reports within six months of receipt. Within the same period, the Commission shall consult interested parties on those reports.</p> <p>3. The Commission shall present the reports and the Member States' observations to the Committee referred to in Article 40(1), which may make observations.</p> <p>4. In the light of the observations provided for in paragraphs 2 and 3, the Commission shall, by 28 December 2010 at the latest, present a summary report to the European Parliament and to the Council, accompanied where appropriate by proposals for additional initiatives.</p> <p>5. By 28 December 2009 at the latest, Member States shall present a report to the Commission on the national requirements whose application could fall under the third subparagraph of Article 16(1) and the first sentence of Article 16(3), providing reasons why they consider that the application of those requirements fulfil the criteria referred to in the third subparagraph of Article 16(1) and the first sentence of Article 16(3).</p> <p>Thereafter, Member States shall transmit to the Commission any changes in their requirements, including</p>					
---	--	--	--	--	--

	<p>new requirements, as referred to above, together with the reasons for them.</p> <p>The Commission shall communicate the transmitted requirements to other Member States. Such transmission shall not prevent the adoption by Member States of the provisions in question. The Commission shall on an annual basis thereafter provide analyses and orientations on the application of these provisions in the context of this Directive.</p>				
40	<p>1. The Commission shall be assisted by a Committee.</p> <p>2. Where reference is made to this paragraph, Articles 5 and 7 of Decision 1999/468/EC shall apply, having regard to the provisions of Article 8 thereof. The period laid down in Article 5(6) of Decision 1999/468/EC shall be set at three months.</p> <p>3. Where reference is made to this paragraph, Article 5a(1) to (4), and Article 7 of Decision 1999/468/EC shall apply, having regard to the provisions of Article 8 thereof.</p>			HP	
41	<p>Review clause</p> <p>The Commission, by 28 December 2011 and every three years thereafter, shall present to the European Parliament and to the Council a comprehensive report on the application of this Directive. This report shall, in accordance with Article 16(4), address in particular the application of Article 16. It shall also consider the need for additional measures for matters excluded from the scope of application</p>			HP	

	of this Directive. It shall be accompanied, where appropriate, by proposals for amendment of this Directive with a view to completing the Internal Market for services.					
42	<p>Amendment of Directive 98/27/EC</p> <p>In the Annex to Directive 98/27/EC of the European Parliament and of the Council of 19 May 1998 on injunctions for the protection of consumers' interests [41], the following point shall be added:</p> <p>"13. Directive 2006/123/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on services in the internal market (OJ L 376, 27.12.2006, p. 36)"</p>			HII		
43	<p>Protection of personal data</p> <p>The implementation and application of this Directive and, in particular, the provisions on supervision shall respect the rules on the protection of personal data as provided for in Directives 95/46/EC and 2002/58/EC.</p>			HII		
44	<p>Transposition</p> <p>1. Member States shall bring into force the laws, regulations and administrative provisions necessary to comply with this Directive before 28 December 2009.</p> <p>They shall forthwith communicate to the Commission the text of those measures.</p> <p>When Member States adopt these measures, they shall contain a reference to this Directive or shall be accompanied by such a reference on the</p>			HII		

	<p>occasion of their official publication. The methods of making such reference shall be laid down by Member States.</p> <p>2. Member States shall communicate to the Commission the text of the main provisions of national law which they adopt in the field covered by this Directive.</p>				
45	<p>Entry into force</p> <p>This Directive shall enter into force on the day following that of its publication in the Official Journal of the European Union.</p>			HP	
46	<p>Addressees</p> <p>This Directive is addressed to the Member States.</p>			HP	